

Ketabton.com

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دالی

خپلې گرانې مور کي ته ، چې ما ته یې بېحده
مینه راکړې ، زما د پاره یې خوبه شوې هم یې
په هر حالت کې زما روزنه کړې او تل یې زما
دښه ژوند او روغ صحت غوښتنه کړې ده ، زه
یې د دعاگانو محتاجه یم .....

عبدالقادر مجرم

دا کتاب د قدرمن

نوابزاده عابدجوگیزی

ضلعي زکواة چيرمېن ضلع
کلاسیف الله په مالي لگښت چاپ
شو،

د زړه له تله ورته کور ودانی
وايم ، داسي خلك دې تل بناد او
بريالي وي.....

(عبدالقادر مجرم)

(1)

په هوټل وردننه شوم ، شا و خواهي وکتل-يوه ټولۍ خلگ يوې خواته ناست وو، له رنگه او خبرو تعليم يافته ښکارېدو-بلې خواته درې کسان چې په عمر پاڅه له رنگه کليوال ښکارېدو.

يو بل گړدۍ صورت من سړۍ دېوال ته پروت وو ، ځنگل يې پر مخکښ لگولې وه ، سر يې پر خپل لاس يښۍ وو ، پښې يې غځولې وې-لوڅ بېر سر چې په وېښتانو کښې يې بهځي له لرې وړې وړې خاشې ښکارېدې-بېره په تورا و سپين قمره رېره هغه هم د سر په شان له خاشو ډکه ، لارې پکښې بندې وې- تور لنډ څيرن کوټ يې په غاړه وو.

د هوټل له چاټينکې څخه يې په يوه لاس يو يو غوړپ چای په پيال کښې اچولې چې هغه به يې غوړپ کړې بيا به يې بل غوړپ په پيال کښې ورو اچولو-سړۍ سم لېونۍ ښکارېدو- زه يوې خواته له لېونې څخه لرې کښېنستم-هوټلي ته مې د چای يرغ وروکړ-دې بلې خواته د هغو ځوانانو تود بحث روان وو-لېونې چې خپلې چای په يوه يوه غوړپ ختمې کړې-پر خپلو لړلو برېتو يې لاس تېراوو چې کله به ما تر سترگو لاندي وروکتل د لېونې نظر به هم په ما کښې وو- لېونۍ: "مړې که يې وژنې! تاسولس لس را واروئ".

هغه خلگ ټول خاموشه شو، لېوني ته متوجه شول. چا وچا
جېب ته لاس کړو لاس لاس روپۍ يې ورکړې. لېوني چې لاس
لاس روپۍ تر لاسه کړې ويې خندل.

"مړې که يې وژنې! نشه يې ويلې دي د سپيو په دنيا همېش د
مېرو برېتونه غوړوي."

په هغو ناستو خلگو کې يوه مخ ورواړاوو "ياره! نشه يې
ويلې دي (نسه مه کوه بدنه درخي)".

لېوني را پورته شو، پر گونډو کښېنستو
"مړې که يې وژنې! ته دا بې کاره خبرې پرېږده. ته دا راته
ووايه قام لېوني دي که تاسو؟"

هغو ټولو بيا په کت وختل. يوه چې د خپلې خندا او ښکې
يې له سترگو پاکولې
"ستا څه اندازه ده؟"

لېوني په هوټل کښې يوې اوبلې خواته وکتل
لېوني: "مړې که يې وژنې! که تاسو ټول په يوه شمار کړم نو زما
په خيال هغه مثل به شي چې
(کلی پر لېوني خندل لېوني پرکلي)."

دوی ټولو بيا په کت وختل. هغه سړي بېرته ورغبرگه
کړه

"ياره لېونيه! ته د پر هوښيار يې."
لېوني: "مړې که يې وژنې! هو خو خلگ مې نه مني."

هغه سړی چې له لېوني سره يې خبرې کولې هوتلې ته يې وریغ
کړو "ته راوړه دوي چاينکې" - بېرته يې لېوني ته مخ ور
واړاوو "ستا په خيال څه کول پکار دي؟"

لېوني چې د هغه سړي ومخ ته پروت کتاب ورواخيسته "مړې
که يې وژنې! زما په خيال دا تاسو چې په سلگونو کتابونه
ويلي دي يوه معنا به نه لري. وما ته داسې ښکاري لکه له يوې
لاټبريري څخه چې بلې ته کتابونه وړې."

هغه له لېوني سره په خبرو اخته سړي چای په پيالو کښې
اچولې "ستا په خيال څه کول پکار دي؟"

لېوني له ډکو پيالو څخه يوه ورپورته کوله
"مړې که يې وژنې! تاسو داسې وکړئ پښتنو ته وواياست. د
سېلاب په مخ کښې مو اړولي دي. يو داسې سړی پيدا
کړئ چې لاره ايستلای شي هم يې باره زده وي."
هغه له لېوني سره په خبرو بوخت سړي خپلې سړې چای ور
پورته کولې "بل څه کول په کار دي؟"

لېوني تشه پيالو په لاس کښې پورته کښته کوله
"مړې که يې وژنې! بل که داسې سړی وي چې د جومات په
کوڅه کې يوه شراب خانه خلاصه کړي بل پر هغه خالي مخکه
داسې اداره جوړه کړي چې اول يو څوک ورشي ډېره گټه
پکښې کولای شي. سوکه سوکه يې له وخته سره گټه کمېږي.
اخر دې ځای ته را ورسېږي چې ويوه روپۍ ته يې نفس خپړي"

بيادي ددي کوخې په سر کښې ورته کښېني گوري دي چې
خوک چېري شي او خوک چېري شي؟
هغه سړي چې په سر وچايو يې نشه نه وه ماته په چائينکو
کښې يې نورې چاي کتلې
"نورڅه کول پکار دي؟"

لېونی چې سره وغځېدو ويې هم خندل
"مري که يې وژني! کارونه خو ډېر دي. دا يو کار که لا کولای
شي چې ملايان راوغوړي پرېښ، پېښور، موخي او نايي په
داسي نومونو ونوموي کوم چې دوی ارخي بل به داسي
وکړي يوڅه اوبه ورته راوړي دوی به غوړي ځيني جوړ
کړي."

هغه سړي په کت کت و خندل
"لېونيه! دا به زما په خيال نه کړي وه."
لېوني يوار هغه سړي بيا ماته، په اخر کښې هغو کليوالو
خلگو ته ښه په غور وکتل ويې خندل
"مري که يې وژني! ولي ملا عثمان له اوبو غوړي جوړولای
شو. دوی خو يو مولويان دي او بل ډېر دي."

لېونی دخبرې له ختمېدو سره سم پريوت. دهوتل په منځ
کښې يې پښې وغځولې. په دې وخت کښې ټولو يو بل ته په
جهرانی سره کتل. اذان وشو. هغه کليوال خلگ ولاړ شو، يو
بل ته وويل

"درخه د جمعی شریفی لمونخ دی بیاد اودس موقع نه پیدا کبړي".

لېونی چې ژر راپورته شو

"مرې که یې وژنې! په دې ښار کېنې د جمعی لمونخ نه کبړي".

هغه ساده خلکو ځواب څه شاته یې لانه را وکتل. بېرته هغه له ده سره په خبرو بوخت سړي وویل "ولی؟"

لېونی د ولاړېدو پر مهال د هغه سړي د خبرې ځواب څه داسې ورکړی

"مرې که یې وژنې! دوی وای په ښار کېنې چې هر ډول خلگ نه وي، په هغه ښار کېنې د جمعی لمونخ نه کبړي". هغه سړي چې په ناسته یې د لېونی و منځ ته کتل "یاره لېونیه! هر قسم خلگ خوشته هم".

لېونی چې روان شو، منځ یې شاته را واپار او

"مرې که یې وژنې! ماته معلوم دي په دې خلگو کېنې یو بې غیرته بل ناپوه نشته. دریم د لمانځه د پاره پاکې جامې ضروري دي. دلته د چاد حلالې روزی جامې په غاړه دي؟. مزدور په مزدوري کېنې، استاد په استادي کېنې، ډاکټر په ډاکټري کېنې، ملا په ملايي کېنې، خان په خاني کېنې غلا کوي. شته یو څوک چې خپله ذمه واري یې پوره کړې ده؟".

له دې خبرې سره لېوني په زوره زوره چيغې كړې درې څلور
واړه

"مرې كه يې وژنې!"

"مرې كه يې وژنې!"

"مرې كه يې وژنې!"

بد يې شروع كړل. دلته په هوتل كښي ناست څلگ هم ټول
راغلو. په ټولو مو لېونى تكيه كړى. په دې وخت كښي زما
خوله له وينو ډكه وه چې د نيولو په وخت كښي لېوني يو كافر
سوگ پر خوله راكړى. دده هم سر په ديواله كښي ټك وهل
شوي ميختبلې سره ولگېدو، بېخي ډېر مات شو. وينې پر
تويدي هم بې هوښه شو. پر مخكه را پرېوتو.

○
(2)

ژر ژرمي شيخ استاد ته زنگ ووهلو- ښه وو چې هغه نژدې د موټرو په اډه کښي ولاړ وو- بېخي ژر راغلو- له بوني مي هسپتال (روغتون) ته يورې- اوس نو د هسپتال خلگو ته وگوره- مور په وينولرلي يو، دوی پوليس والاته فون (زنگ وهي) کوي چې "د جنگ کېس دی تاسو ژر راشئ". دلته ماد ډاکټر په خوا خوله ور خلاصه کړه چې څه پر خوله راتلو هغه مي ورته ويل دا چا درته وويل چې مور جنگ کړی دی- په شناخته سترگو نه شرم، نه حياء لرئ- ژر ژر دې سړي علاج وکړئ". ډاکټر يوه اوږده ساه واخېسته "خداى به يې خبر کړي- مور څه وکړو، مجبوري ده چې پوليس خبر نه کړو بيا نو مور يو، عدالت او پېشانې وي بيا له پېشيانو ځان نه شو خلاصولای". ډاکټر د ليوني په درملنه بوخت شو او کمپوډر يې زما خوله له وينو راپا که کړه چې له بوني پر خوله په سوک وهلی وم چې بېرته راغلم د ډاکټر له څنگه ولاړ وم- ټولنه له بوني- ده ..... عبدالقادر مجرم

ډاکټر ته مي کيسه کوله چې پوليس ماما راغلو، يو خو نور پوليس هم ورسره وو. د ښار پوليسو اکثرود ماما په وجه زه پېژندلم. پوليس والا خوزه پېژندمه خوايس ايچ او نوي اوس اوس له بله ځايه راغلی وو هغه څه ځان دلي دوري کاوو.

څه زه هم په ځان کښي خالي (ملامت) وم. ما لهوني نه پېژندو چې څوک دی او د کوم ځای دی؟ خوبيا ما او پوليس ماما په څه سخترو (خواری او زاری) لهوني داخل کړي او د ليوني هره ذمه واري موږ په خپل سر واخيسته. له ليوني سره نه شناختي کاره، نه يې بل داسي کاغذ په جيب کښي وو چې نوم يا يې د کور درک پر کېدو.

په هسپتال کښي مي د ليوني د پاره ځان له ځای (يوه شخصي خونه) وموندله. د لهوني علاج شروع شو. پوره درې گنټې (ساعته) پس ليوني په هويت کښي راغلی. ورو ورو يې سترگې خلاصې کړې. يو واري يې چت ته بيا يې پنکې ته او ورسته يې ماته وکتل.

زما په زړه يو خداي ښه خبر وو. زما دا وېره کېده چې بله دوره پرانته شي. پر خوله بل سوک درنه کړي.

لهوني: "مري که يې وژنې! دا راته ووايست چې زه دلته څنگه او چا راوستم؟"

ما لهوني ته کتل. په وېره وېره مي ټوله کېسه ورته وکړه.

ټولنه لهوني. ده ..... عبدالقادر مجرم

لېونی را پورته شو- شا و خوا یې وکتل بیا ولاړ شو-
لاړو اودس یې تازه کړ- په لوخ سر، په هغو خیرنو جامو
کښي پر لمانځه ودرېدو چې لمونځ یې سم وکړو- دلته
زه هم لږڅه مطمینه شوم.

لېونی: "مرې که یې وژنې! پولیس، قانون او عدالت
اوف! اوف! توبه توبه که مه خپلې خبرې درته وکړې -
حېران به پاته شي.

مرې که یې وژنې! نسوار را کړه".

زه: "نسوار نه کوم".

لېونی: "سگرېټ را کړه".

زه: "سگرېټ هم نه څکوم".

لېونی: "هاهاهاهاها- مرې که یې وژنې! سگرېټ هم نه
څکوي؟- باووهاهاها څه سمه ده- دغه رنگه خماری مي
پرېږده- چای خو نوراوغواړه منا چې کیسه درته وکړم".

زما په زړه یو خدای ښه خبر وو- یوازي زه او لېونی وو-
له خان سره مي وویل

"څه اوس خو هسي هم کښېوتی یې".

زما دغه خبره پر زړه وه چې کیسه پرېږده خان را وپېژنه
چې ما به دا خبره کوله- په دې وخت کښي ور خلاص شو-
نرسه راغله چې لېونی ته (ستن) پېچکاري ور ولگوي.

ټولنه لېونی- ۵۵ ..... عبدالقادر مجرم

ليونې خپل لاس نرسې ته نۀ وړ پرېښودو- هغې غريبي
سوالونه ورتۀ کول چې
"دا ستا دروغتيا د پاره در لگوم".

لېونې: "مرې که يې وژنې! دروغتيا د پاره؟
هاهاهاهاهاها. په ما خۀ شوي دي؟"

نرسي: "چې خۀ نۀ دي درياندي شوي بيا په هسپتال کي
ولي پروت يې؟"

لېونې: "مرې که يې وژنې! خوره! زۀ په تا ستن نۀ لگوم -
ما ته به نر ستن را لگوي - که نر شته بيا خو سمه ده گني
زۀ ستن نۀ لگوم".

دلته نو ما ته هم خنيم راغلو چې
"دغه کم عقله وگوره، هغه غريبه په دومره خوره او پسته
ژبه ورتۀ رېغېږي - والله که مور ورتۀ رېغېدلې وي" - پريغ
مي کړي

"لاس ورنسکاره کړه چې ستن در ولگوي - دا غريبه خوبه
ټوله ورغ و تاته نۀ تېروي - دا ستا په شان نور هم ډېر دي - د
هغو چوپړ به هم وهي".

ليونې برگ را وکتل
"مرې که يې وژنې! تۀ خپله خور دې ته پرېږدې چې په
دې هسپتال کېښي ولاړه وي - د داسي لېونيا نو چوپړ
وهي - نارينه و ته ستنې ولگوي".

ما د سر په ښورولو د نۀ جواب ورکړي.
ليوني کلک (په کت کت) وځنډل
"مري که يې وژني! خورکي! وينې زموږ ښۀ مېړونه
خپله خور دې ته نۀ پرېږدي چې داسي د ټولني خدمت
وکړي. ما ته وايي لاس وربنکاره کړه."
نرسي له وړې ځنډ اسره زما په خوا سترگې را واړولې.
ويې ويل
"هو دې خو هم دغسي". ليوني لاس وربنکاره کړي.
لېوني: "مري که يې وژني! خوره! خپله ستن ولگوه."
نرسي ستن ولگوله او ووت. ليوني کراره د هسپتال
څادر پر ځان ورکش کړ، پرېوتو-زه ووتم، هوټل له لارم -
خپلې چای مي دورې ښي په تسلي وځينلې بيا مي د
ليوني د پاره هوټلي ته د چای وويل. خونه مي وروښوده -
سگرېټ او نسوار مي را اخيستو - په لاره را روان وم د
نرسي او ليوني پر خبرو مي فکر کاو و چې
"دا دواړه څنگه خبرې وې".

هو ټلې چای راوړې ، مالپونې را وپېش کړې- ده چې سرتړ
خادر را بهر کړې

"هاهاهاها. مړې که يې وژنې! چای دي، چای دي!"
ژر ژر له کت څخه را کوز شو- مانسوار او سگرېټ هم
ورکړو-

لپونې ولاړ شو، په ټوپونو شو- اتن يې شروع کړ- وی تر
دين دي وگرزم او په اوچت بڼه يې وويل
"چناره! چې په سر، وی، چناره! چې په سر کې دي گل
نشته.

چې زموږ په اتن گډ وو
له هغو ځوانانو يورا سره نشته."

ما په ډېره ويره ورته ويل
"راشه شورمه جوړوه- هسپتال (روغتون) دی وروره!"
لپونې: "هاهاهاها- مړې که يې وژنې! مانو کله ويل چې
سامينا (سنيما) ده" - راغلی څنگ ته مې
کښېنستو، پوري يې وهلم-

"وځکېرې که زما د پاره هسپتال دی نو ستا خو هم د پیلار
کورنۍ دی".

زه هم ژر ژر وځکېدم.

ورور ته مي زنگ ووهلو چې

"د غرمې ډوډۍ له کوره څخه راوړه".

لیونی پر راغوته شو، په مخ یې مچ کړم - "ډوډۍ ډوډۍ،

خبره یوه ها د مړۍ ده بله ها د مړۍ ده"

بیا پر راوغور زېدو

"هله وټین چا را کړی دی؟".

زه نور هم ځیني ووپرېدم.

لېونی یوه چینکه چای په نیم ساعت کښي وغورپله. له

غرو او غونډیو خپت وو.

ورور مي ډوډۍ را ورسوله - لیونی ولاړ شو، بیرته پر

کت وغځېدو.

د ورور مي هم خاص خوښه نه وه چې له دې لېونی سره

دې اوسم - خو څه مي کړي وای له یوې خوا انسانیت، له

بلې خوا مسلماني او دریمه پښتونواله وه - په دې هره

رشته کښي زما فرض وو چې د دې سړي خدمت مي کړي

وای چې ورور مي ووت، لېونی بهرته را کوز شو - په

ټولنه لېونی. ده ..... عبدالقادر مجرم

ډوډۍ خوړلو يې شروع وکړه - د ډوډۍ خوړلو پړوخت
خاموشه وو خو چې زما په لوري به يې وکتل، سربه يې
وښور او و - داسې ښکارېده لکه زما پر حال چې افسوس
کوي - زه هم په ډوډۍ خوړلو ورسره بوخت وم.

چې ډوډۍ و خوړل شوه - هغه نرسه بيا د ستني لگولو په
غرض راغله خو ليووني يې له خه زحمت کولو لاس
ورښکاره کړ - نرسې بيا زما په خوا وکتل له وړې
خندا سره يې ويل "لالا! د دې سړي ښه خيال ساته"

روانه شوه، ووت.

لېوني ما ته وکتل

"مړې که يې وژنې! الف مد ها (ب) ما کوپ ودي لیده؟"

بيا ولاړ شو، پر پونده وڅرخېدو.

"لېلو لښته ده"

ما په قهر ورته وکتل - دې ژر ژر خاموشه شو - راغلو پر
کت کېښتسو

"مړې که يې وژنې! هو هو دا خو هسپتال (روغتون) دی -

ما خو ويل چې هغه خیرن هوټل دی"

ما له خان سره وويل

ټولنه لېونی ۵۵ ..... عبدالقادر مجرم

"يا خدايه! دا اوس په څه بلا واوښتم. کاش! چې زه په هغه گړي په هوټل کښي مۀ وايم. يو خواد کور کارونه را څخه پاته دي او بل يې ډاکټر هم ژر نه رخصتوي. کله به له دې لېوني خلاص شم. ليوني نه سمه دمه ډرامه ده".

زه لا په دغه سوچ کښي وم چې ډاکټر راغلي. ليوني منډه کړه په څادر کښي يې ځان پټ کړ. په زوره زوره يې ويل

"مړې که يې وژنې! زه نه وم، په خداي که زه وم".

ډاکټر بېرته څادر ځيني لري کړ. ماته يې اشاره وکړه چې

"راشه".

زه ورغلم ليوني وځنډل بيا راغلي "لچې ملایي".

ډاکټر په غصه ورته وويل

"خاموش!"

لېونی: "مړې که يې وژنې! ډاکټر صېب! ته خوبه د پوليس والا نه يې چې داسي غرومبې دي جوړ کړي دی. تر تا خو هغه ترکي نرسه بڼه ده. غصه خو نه راته کوي. ته خو سړی وپروي.

دا کيسه خوبه دي اور بدلې وي (که به مور وپروي) نور نو ته په خپله سر خلاص کړه. مړې که يې وژنې!"

ټولنه لېونی. ده ..... عبدالقادر مجرم

زەد لېوني پەدې خبرو ډېرو څوړېدم خو ډاکټر
خندل، باک يې نه په کاوو.

زه: "ډاکټر صېب! موږ ته رخصتي کله راکوي؟"

ډاکټر: "په هغه ورځ چې لراو بريوشي يا يې ترمنځ
پاسپورټ او ويزه نه وي."

ما ورغبرگه کړه "علاج يې شته يا کېږي؟"

ډاکټر: "هوشته خو وماته داسي ټسکاري چې د دې سرې
علاج به وخت کوي. زه او ته يې نه شو کولای."

له دې خبرې سره ډاکټر ووت.

زه حېران غوندي کېښېستم. پر دې مي سوچ کاوو چې

"يو ځاي د کور کارونه پاته دي بل ځاي د هسپتال
(روغتون) خرڅه ده بل د لېوني فرمايشونه، دال نه خورم
، بېنډې نه خورم، ولاکه يې وخورم. خامخا به د پسه
غوښې وي."

ما يې هم هر فرمايش په ورين تندي منلو ځکه خو مي
بار خوگان دده له مچو پر سپدلي وو.

دا يو عجيبه اتفاق وو چې ده به کيسه راته شروع کوله.
لا به ډاکټر راغلو، لا به پرده دوره راغله، بې هوښه به

شو۔ زما هغه خبره په زړه کښي وه چې ده راته وويلي وو
چې

"زده د پوليس او عدالت کيسه درته کوم".

زه په دې تلوسه کښي وم۔ کېدای شي په کيسه کيسه
کښي خپل ځان راته معارفي کړي نومي ځکه غوښتو
چې په خپله کيسه پيل وکړي او زه له دې اغزنه باره ځان
خلاص کړم۔ نومي ورته وويل

"هغه د پوليس او عدالت کيسه؟".

لېونې: "مړې که يې وژني! سگرېټ راکړه۔ مفته کيسه
غواړې".

ماله خانه سره وويل

"واقعي چې لېونې دی۔ د دومره ښو برسيره دی کيسه په
سگرېټ ياد چای په غوښتلو درته کوي".

زه: "سگرېټ نه سگرېټونه وغواړه خو کيسه شروع کړه".

لېونې: "مړې که يې وژني! زه خولېونې يم۔ که ته نه وايي
ټول جهان وايي۔ که کيسه غواړې بيا نو ټولې کسيې
درته کوم خو کله که هم په کيسه کښي دمه راتله بيا به ما
ته کيسه بهرته راپه ياد وي۔ ولي چې زما په دماغ کښي
بيا دا کيسه نه وي".

ټولنه لېونې۔ ۵۵ ..... عبدالقادر مجرم

زڼه: "هوکه وروره! زه به ستا کیسه در په یادوم".

ابسون: "مري که يې وژني! بيا نوراته غوړ شه. د مني وخت وو. نری شمال ډېر بید لگېدو خو دا نېټه وو چې د عدالت و څنگ ته ډېر نېټه لمر څپکي وو. عدالت ته ور څېرمه لمر څپکي ډېر نېټه لگېدو. په مني او ژمي کېني به کله کله زه هم هغه لمر څپکي ته کېنېستم.

دلته يو وړوکی چائينکي هوټل هم وو نو دې لمر ته به په دې موسم کېني د خلگو گڼه گڼه ډېره وه. زما بيا دا عادت وو چې د خلگو پر خبرو به مي غوړ نيولی وو. د دوی پر خبرو به مي خوند اخیستو.

د لیونټوب دا لویه گټه وه چې ما ته يې را رسولې وه. هغه په دې چې خلگو زما تر مخ هر څه ويل. هغه که به څه د کور کېول خبره وه، هغه يې لاهم نه پتوله. زه به کرار کرار ور څکېدم، د دوی په څرخه مي چای څينلې. کله کله يې څرخه لاهم را کوله. ما به د دوی پر پالتو پالتو خبرو هم کلک کلک خندل. که به یوه بل ته ويل خيال کوه، په زوره مۀ ږغېږه. دا سپری خبرې او ري بل به و خندل داليونی دی. دی نو څوک پېژني؟

ټولنه بېونۍ ۵۵ ..... عبدالعادر مجرم

دغه رنگه يو ورغ د عدالت گهټ ته نژدې دېوال ته ناست
وم-د دوو کسانو پر غېټ مي خوند اخیستی وو چې
ناري بغاري شوي-شرنگي مي ترغوړ شو-تاته خو
مالومه ده.

مري که يې وژني! شرنگي خو موږ ته ډېر خوند راکوي
چې سترگې مي ورواړولي-پوليسو يو سړي را روان
کړي وو په پښو کښي يې بهري اولاسونو کښي يې
زولني وراچولي وې-هغه پر شاتالي وهلې،دوی په
زوره کشاوو-يوبل پوليس پر ملا په ډنډو وهلی-

له ما سره نژدې يو سړي ناست وو-هغه يو پوليس ته ور
بخ کړ-پوليس راغلی-

سړي: "کښېنه چای به هم وڅينې او گپه به هم راته
وکړي".

پوليس: "جج په دې سړي د پېانسي حکم کړی دی، چېل
ته يې وړي-دی ځکه زورونه وهي نه ځي".

سړي: "ظاليمانو وهي يې ولي؟"

دې خبرې پر ما دومره بد تاثير وکړ چې زما له خولې بې
اختياره دغه ناري ووتې

"مري که يې وژني! جج ليونی دی

پولونه بېوي- ۵۵ ..... عبدالعادر مجرم

مرې که يې وژنې! جج ليونی دی
مرې که يې وژنې! جج ليونی دی
مرې که يې وژنې! جج ليونی دی."

ور منډې مي کړې-د سړي د خلاصېدو هڅه مي کوله-ور
سره مي دغه نارې بغاري وهلې-پوليسو پر مالرگي
وگرزول-

د عدالت د رخصتۍ وخت وو-په گېټ کي گڼه گونډه وه-د
جج موټر پر راوتلو وو-جج را کوز شو، په ډډن ريغ يې
وويل "پرېدئ څه دي؟"

ټول پوليس خاموشه شول-يو برېتو پوليس ور مخ ته شو-
زما د لېوتوب كيسه يې ورته وکړه.

جج وخنډل بيا يې هغسي په ډډن ريغ وويل
"هاليونو! دا سړی دي څه وو چې تا دومره شور جوړ
کړی دی؟"

وما ته د هغه جج په خبرو کښي يو اثر ښکاره شو-خلگ
هم حيران دريان ولاړ وو-اخر جج راغلی پر اوږه يې لاس
راکښېښودی، ويې خنډل

"ليونو! ليونو! په خداي به ټوله يو خو څوک ښکاره
شي، څوک پټ. ته څه وايي. څه دي وشي؟"

ما چي شا و خوا و كتل- ټول خلك منډه (چوپه) خوله ولاړ
وو- ما ورته ويل مري كه يې وژنې! دې سړي به خود لوي
جرم كړي وي چې د مرگ غوندي سزا دي ورته مقرره كړه-
ډېر وته به دي مخكي وركړې وي او ډېر وته به يې په را
روان وخت كښي وركوي-

زما په خيال كه د اسي وشي چې هغو خلكو او علتونو ته
پهانسې وركول شي كوم چې په ټولنه كښي خلك پر
د اسي جرم كولو مجبوره كوي- ښه به نه وي؟
جج سرشورا وو- جېب ته يې لاس كړ، پنځه سؤوه روپۍ
يې را كړې بيا چې خبر شوم هغه جج استفا وركړې وه-
وروتكېدو زه ورولاړ شوم-

○
(4)

چې ورمي خلاص کړ، لېونې نرسه وليده ويې خندل
"مري که يې وژنې! بيا راغليې- راشه تادي الله راولي-
هسي ستن را لکوه".
نرسې هم واړه واړه خندل- د ستنې له لگولو سره سمه
ووته.

لېونې: "مري که يې وژنې! ما او تا څه سره ويل؟"
ما کيسه ور په ياد کړه.

لېونې: "مري که يې وژنې! يو وخت مي يو لېونې په غاړه
کښي ولوېدو- داسي په کښپوتم لکه زه چې ستا په
غاړه کښي لوېدلی يم- نن په خان حېران يې.

زما په خيال دا د لېونتوب رنځ هم يو اخېستونکې رنځ
دی- ولي چې دا ناروغي ماته له هغه لېونې را پېښه
شوه- اوس پردې وېرېږم چې له ما څه دا ناروغي تاته نه
شي در- خیر دا خبره به هم پردې ځای پرېږدم.

دا کيسه چې درته کوم- دا د هغه لېونې ده- اوس په
کيسه کي لېونيان دوه کېږو- زه به لېونې يم هغه چې زه
يې کيسه درته کوم هغه به لېونې جانان وي

له هغه لېونې سره مي ورو ورو شناخت دېرېدو- تردې
چې زه هم ور سره لېونې شوم چې لېونې به په ښار کښي
نه وو، ښار به خوندي نه را کاوو- په هغه مغزي ماتې پسې
به لېونې گرځېدم- د کور، يارانو، دوستانو او ملگرو

خبرې مي پر خان ورلې خو لېونې مي نه شو پرېنودلای
-بې له لېونې د هېچا خبرو خوند نه راکاوو- هغه ځکه
چې کومې خبرې هغه لېونې کولې ، هغسې خبرې هېچا
نه کولې .

يو ورځ د لېونې په لټون پسې په بازار کېنې کېنسته
پورته تلم را تلم لکه دا ځينې غټيان خلک چې يکې
يو اخې په موټر کېنې دلې دورې ځي راځي .
د ناستې پاستې څوک يې نه وي - د دوی له اولسه
بد کېږي ، د اولس له دوی .

”مري که يې وژنې ! د غرمې خوا ته مي لېونې جانان
پيدا کړ- پر وغورېدم لکه د سړي چې ورک ورور
پېدا شي . موږ يو هوټل ته دننه شوو- په هوټل کېنې
تر ډېره ولاړ وو- ده شا و خوا کتل- په اخر کېنې يو
سړي چې په عمر پوخ له خلگو لرې يوې خوا ته
ناست وو ، هغه ته نژدې کېنستو- د چای رغ مې ور
وکړ- لېونې چې د سړي په خوا کتل ، سړيې وښوراوو
چې مخ يې زما په خوا راواراوو ، سترگې يې له
اوبنکو ډکې وې چې دا خبره يې کوله- مري که يې
وژنې ! په ناروا کېنې څومره خوند دی .“

ما چې دده وډکو سترگو ته وکتل
”هو“

لېونې جاجان اوبنکې په خپله لمنه پاکولې .

”نه زمارنگه نارواوي او زيناوي دي نه دي كړي. تا
كله خپله مور او خور يا لور ته لاس وراچولې
دي؟“

د لېونې جانان خبره لانه وه خلاصه، هغه سړي وماته
رايغ كړو
”پر خوله يې لاس ورنيسه. دا څه غول خوري؟
ما مخ د هغه سړي پر خوا ورواړوو، خبره مې وړ
پرېكړه.“

”كاكا! لېونې دي او وايي چې دامې خوب ليدلې دي.“
هغه سړي بېرته د پېوال ته شا ووهله.

سړي: ”نه نه بيا خومي نو شپيان در وكره.“
لېونې چې له جېبه روپۍ راوكښې، تر خالي
چاټينكه يې لاندې كولې، واړه يې وڅنډل له خان
سره يې وويل.

”مړې كه يې وژنې! لوي استاذ يې.“
ولار شو، تر هوټل ووت. په تلو تلو كښې يې مخ پر
شارا واراوو.

لېونې جانان: ”دا سړي پېژنې؟“
زه: ”نه.“

لېونې جانان: ”دا هغه سړي دي چې لور او ښځه يې د خان
په كور كښې ناستې وې. خان ته يې لور ويلې وو چې
ماته دې خپل پلار لاس را واچاوه. ما ته د ښځو هغه

خبره را په ياد شوه چې وايي (خدايه! ته مې شرم پر بازار مه کړې).

په دې وخت کې مې ما اولېوني جانان په تلو تلو کې لاس هم سره ورکړي وو.

زه: "پېژندلې مې نه اورېدلې مې وو."

لېوني چې زما لاس پرېښودو، پر خپلو سترگو يې ونيوو. په زوره يې چيغې کړې، کېښتو. څه وخت پس چې څه کرار شو. ما يې پر اوږه لاس کېښودو.

زه: "خبر دی! پر څه دي دومره په زوره وژړل؟"

ده سر را پورته کړو، زما پر خوا يې راوکتل. ما يې بادامي غټې سترگې له اوښکو ډکې ليدلې، په ژراندو بڼه يې وويل.

"مړې که يې وژنې! ته په دې څه خبر يې چې په دې ټولنه کې څومره حقيقتونه تر پېښو لاندې کېږي (پتېږي). څه ناروا او ناجايزې پر خلکو لگېږي (تپل کېږي). څه بې گناه د گناه کارو سزاگانې تېروي.

کوم زورور گناه کوي او څه بې گناه مظلومان د هغو گناهونو سزاگانې تېره وي؟

وماته داسې ښکاري لکه يو حرمونى ماشوم چې تر مرگه د هغه خپلې گناه گارې مور او د مورد يار سزا تېره وي."

په دې وخت کې يې زه تر لاس ونيولم، د روانېدو هڅه يې کوله ما يې لاس ونيوو. د ښار خلکو ته مې

فکر شو چې هيران هيران يې راته کتل-خود به يې
دا ويل چې

”د دۀ له لېونې سره څۀ پاته دي؟“

لېونې جانان: ”مرې که يې وژنې! درځه

زه: ”زوی مړې! خو چېرې؟“

لېونې جانان: ”مرې که يې وژنې! د هغه سړي لور ته-تۀ

به يې په خپلو سترگو ووينې، هم به يې خبرې په
خپلو غوږونو واوري.“

لېونې لاس پر يوه کشاور ما يې په بله- لېونې د تلو
هڅه کوله، ما د نۀ تللو- اخر مې لېونې پر دې سڅ کړ
چې پرېمېردي.

بېرته هوتل ته راغلو، هغه سړی نۀ وو- د هغه پرځای
موږ کښېنستو- د چای ږغ مې وروکړ- لېونې يو څۀ
وخت خاموشه ناست وو چې کله هوتلې چای
راوړلې، ما چای په پيالو کې اچولې.

دۀ په هوتل کې شاوخوا کتل چې مضمينه شو، په
هوتل کې بل څوک نژدې نشته، يو هوتلې دی هغه
هم لرې دی، په قهر يې را وکتل، په تونده لهجه يې
وييل

”مرې که يې وژنې! دا خوار به دې ټولنه کېنې اوس
چا چا ته ځان سپين کړي- په دې ټولنه کېنې نور هر
څۀ کېږي او کېدای شي خودا کار لکه پر دې سړي
چې خلگ وايي، دا زۀ په دې ټولنه کېنې نۀ شم منلی-
ټولنه لېونې ده ..... عبدالقادر مجرم

ولي چې دا هغه څوک هم نه کوي چې مور، لور او خور ته خلگ راولي او نه يې هغه مور، لور او خور کوي چې بېشمېره پردې ورته راځي.

هو ټلې خالي چاټينکه پورته کوله، ما په قصد وويل
"ته څه خبر يې چې دا ټول حقيقت دي؟"

زه پوهېدم چې پرده دا زما خبره ډېره بده ولگېده په قهر يې را وکتل. يو څو دقيقې چوپ ناست وويي يې سر را پورته کړی ويې ويل

"مړې که يې وژنې! ته نه وينې چې ښار او علاقه دي له حراميانو ډکه شوه. ورځ دي له حرمونې نه ده خلاصه. پردې ډېرېم چې دا علاقه له حرمونو ډکه نه شي چې بيا به حلالونې دومره په زحمت د ژوند شپې او ورځې پکښې تېره وي لکه اوس چې يې حرمونې تېروي.

ته خبر يې چې دا خلگ له خلگو سره د ښمنې کوي. هسې دا ښځه او دا کور بدنامه کوي چې د خانه منصوبه بندۍ اسباب په هر دکان کښې موجوده دي. ودي ښځو ته چېرانتيا وړی يم چې د منصوبه بنديودا دومره سترونه....

بل چېرې ودي ته يم، دا نور قامونه چې تعليم وکړي قام ته لارښوونه کوي. مور چې تعليم په وکړو هغه هم د نه سړي زوی شي چې په ښځه يې وکړو هغه هم.

ټولنه لېونۍ ده ..... عبدالقادر مجرم

يوار خو خولگ د خدای په روى دې لارې ته نه راتلو
چې يو څه راغلو، هغه بيا زموږ تعليم يافته خوانان
ودونه كوي او پرېږدي يې. - بنځې مېړونه كوي پرېږدي
يې. داسې نور بېشمېره ناوړه كارونه - كوم غلط كار
دى چې تعليم يافته نه دى كړى - نالوستي او ساده
كليوال كړى دى؟

ته دا د ښار دوكانونه وگوره، ټول د خايي بنځو په
عكسونو او وېډيوگانو ډك دي. دا هم هغو غېږملكي
خلگور اوږو، په كومو پسې چې دې سپين كاليوخولې
خلاصې كړي دي چې وايي "مور، خور او لور يې نه ده
معلومه" كه موږ خپله يو؟

ډاكټر راغلي، ليونې بيا منډه كړه. په شري كې پټ شو

مړې كه يې وژنې! بيا راغلى. لچې ملايي."
ډاكټر هم وځنډل - ما ته يې مخ را واره "دا ليونې دي
چيري پيدا كړى؟"

ليونې نارو كړه

"مړې كه يې وژنې! په جومات كښي."

ډاكټر په خندا خندا كښي له كمري ووت.

(5)

چې ډاکټر ووت، ما ژر ژر دروازه بنده کړه - ولي
زما د لېونې وزرۀ را کښونکو خبرو ته تلوسه وه - ما
ويل چې نورې نا تراشې هم راته وکړي - کله کله خو به
يې داسې خبره وکړه چې زما به له ډېرې خندا څخه پر
تښو درد شو.

کيسه مې ور په ياد کړه، دۀ لاس راته ونيوو

"مړې که يې وژنې! يوه خوږه خو راکړه"

زه: "ياره! اوس خودي زۀ هم لېونې کړم - که لېونې نۀ

يې دا سره چپ خو په خداى به يې"

لېونې وځنډل، ويل يې

"مړې که يې وژنې! خو اول مې درته وويل چې لېونتوب

اخيستونکي ناروغي ده - خيبر خپله کيسه به شروع کړم -

يو وخت زۀ لا ماشوم وم، کلي ته د بېزو والا راغلى وو -

بېزو چې به يو تماشه وکړه، مالک ته به يې لاس ورمخ

ته کړو، هغه به يوه خوږه ورکړه. هغه وخت راپه ياد شو.

زه: "زوى مړې! تا هم له ما هغه د بېزو مالک جوړ

کړى دى؟"

لېونې وځنډل ويې وويل

ټولنه لېونې - ٥٥ ..... عبدالقادر مجرم

پوسه لېونې - ٥٥ ..... نبي الله قاسم مجرم

”خو تا هم له ما هغه بيزو جوړه كړې ده، څنځير دي را اچولى دى، تماشي درته كوم چې خوږه نه وي والله كه كيسه درته وكړم.“

ما هم چېب ته لاس كړو - دة لاس را اوږد كړو، ما خوږې وركړې - ورتنه و مي ويل چې

”ته نورې كيسې مه په گډوهه - ليونيه! هغه د ليونې كيسه كوه.“

له دې واړه يې له هغه ځاى څخه كيسه شروع كړه چېرته چې يې پرېښې وه.“

زه: ”دا عكسونه او وېدوگانې خو ما نه دي ليدلي، نه تراوسه دغه دوكانوله ورغلى يم.“

لېونې جانسان: ”مړې كه يې وژنې! راخه چې اوس دي ورولم.“

په دې وخت كښي په جومات كې اعلان شروع شو چې شاه گل د بادام گل زوى په حق رسېدلى دى، په لس بجې يې د كوز كلي په هديره كښي خاورو ته سپاري - كه څوك ورځي - د اعلان د اور بدلو پس لېونې سندرته شروع كړه

”تن يار اسكول ته نه تلئ ول هلكان مي تنگوي

چې كښېتم په كلاس كښي ما ستران مي تنگوي

راته ته يې بستې كړه

تبر يې راواخيست دري وري يې تختې كړه

ټولنه لېونې - ده ..... عبدالقادر مجرم

ڊپر سخته په غوسه وو څيري ويري يې کاپۍ کړه
يو سړی خونه دی ټول جهان مي تنگوي.....

مړې که يې وژنې! دادو کانونه خوله ورځ هم درباندي
کتلای شم خودا هديره ضروري ده چې شرکت پکښي
وکړو- ډپر ثواب لري- نور نوموړي گناه گارانو کوم ښه
کړي دي- زه چې خبر شم د هر چا جنازي ته ورځم- هغه
ځکه چې هغه سړی بيا موږ په ټول ژوند نه شوليدلای-
زه او لېونی هديرې ته ورغلو- هديره يې کور ته
دومره نژدې وه چې بېخي يې د سرای له دروازي د
زوی قبر ښکارېدو.

په هديره کېنې هغه ښايسته بادام گل چې نن يې تر
مخ خاوري توهدي، که به هرڅومره خلگو پوښتنه
ځيني کوله چې څه وجه وه؟

دده خوار تر مخ که څه هم خاوري توهدي خو و
خلگو ته يې دا کيسه کوله

"وروره! دده په زړه به يو خداي خبروي چې څه ور
پېښه وه؟

يوه هفته به يې کېږي چې له سبقه راغلی وو، بهرته
سبق ته نه تلو- داسي هم نه ده چې دا يې اول وادي
چې سبق ته نه تلو- په وار وار مي بوتلو بهرته به
راغلو- زه مدرسې ته نه ځم-
ما به ورته وويل

ټولنه لېونی- ده ..... عبدالقادر مجرم

"چې له مدرسې دي راوباسم، د اسکول د فیس روپی-
له کومه کړمه؟"
د دغه یوه خبره وه- زه سبق نه وایم که مدرسې ته وي که
اسکول.

له دې واره چې راغلی مور هم پرېښودی، کار مونه
په لرلی- پرون سهار زه تر سرای د باندي ولاړوم،
دی چې راووتو خولۀ یې له خندا ډکه وه، غېږ یې را
باندي وگرزوله، پرتندي یې مچ کړم.

بابا! له دې واره معافي راته کوه بیا قول دی چې تر
خو ستا عمر وي زه به دي نه خفه کوم- زه هم ډېر
خوشاله شوم، پرتندي مې مچ کړ- دی ښار ته روان
شو او زه کور ته.

خه خبروم چې دی به دا سي کوي"

بیا به یې وژړل، نوره کیسه به پاته شوه.

هدیره ختم شوه، دعا وشوه، مور سره روان شو. لس
پنځلس ورځې به زه اوله پوني جانان ښار ته راغلو- د
صمد اکا په زوی پسي به گرځېدو چې کله مود
صمد اکا زوی پیدا کړ، هوتل ته موبوتلی- د چای تر
راتلوه مخه مو کیسه وریاده کړه- هلک یو کانی له
بله مات کړو که هیڅ هم درته ووايم-

اخړلېوني په قهر وروکتل

"مرې که یې وژني! دا راته ووايه نوم دي خه دی؟"

ټولنه لېونۍ ۵۵ ..... عبدالقادر مجرم

هلڪ چي ڪوز ڪتل سريي راپور ته ڪرو۔ په ڏهه
خواره خولئ يي وييل
”صالو جان“.

ما تر لهوني وارمخته ڪرو
”زويه! وپر ڀه مئ۔ مور نه ڇا عزتونه اخلو، نه له ڇا
ناجائزه ڪارا اخلو“.

صالو جان چي به ماته وڪتل ڀنڀه به ڏاهه شو چي ليوني
ته به يي وڪتل بيرته به خاموشه شو خو اخري دومره
مطمينه ڪرو چي مور ته حال ووايي۔
لهوني زما پر ڇنگانه لاس ڪنهن بنودي او صالو جان
ته يي وييل

”مري ڪه يي وڙني! اوس مي را په ياد شو۔ ته هم په دي
هو تيل ڪنهي په هغه ڪونج ڪنهي له دي بنا هسته طالب
سره ناست وي۔ ما ستاسو خبري اور بدلې۔ شاه گل
مسڪين درته ويل چي هغه سري غور راته نيولي دي۔
تا ورته ويل دي په بچو ڪي نه دي“.

صالو جان وڇندل
”هوه، ما دغسي ورته ويل بيا خوبه دي نو توله
ڪيسه اور بدلې وي؟“.

لهوني جانان: ”مري ڪه يي وڙني! هو ڪيسه خو مي
اور بدلې ده چي پل مي په تا پسي را وري۔ اوس نو
پڪار دي چي هر ڇهه هر ڇهه صفا صفا راته ووايي“.

ٽولنه لهوني۔ ده ..... عبدالقادر مجرم

صائو جان: "شاه گل مسکین زما ډېر نژدې ملگری څه، د ورور په شان وو- زمور ډاډ د دوی کورونه هم سره نژدې وو."

د صالحو بې اختيار پرمخ او بښکې راغلي- ليووني ژر ژر له جېب څخه د سمال وړا وکښی. ده او بښکې پاکې کړې "کورونو مو سره نژدې وو- زه او دی به هر وخت دې هوټل ته راتلو- دی به له مدرسي راتښتېدلی وو او زه به له اسکوله څخه- دغه يو هوټل خو تا سو ته معلوم دی چې د ښار خلگ کم او د سارا خلگ زیات ورته راځي نو مور ډېر هم په دې وجه دې هوټل ته ځان رارساوو.

د شاه گل مسکین به په تا کښي هر وخت پام وو خو زما به دغه خبره وه چې يو ليوونی دی بل خدای څېر د کوم ځای دی؟ شاه گل ډېر حساسه وو- هره کیسه به يې په ځان بوج کوله- بس! له دغي حساسي ورځي يې سر وخوړه.

ما به هر وخت تسلي ورکوله چې کومي لانجې له تا سره کېږي، داله ما سره هم کېږي او له نورو سره هم- ته يې ځان ته مه ډېروه- دا وخت به هم تېر شي- ژوند ښه دی، ژوند له لاسه مه باسه! خوده به هر وخت ويل چې نور ژوند راته گران دی- په مدرسه کښي مي ملايان او طالبان نه پرېږدي چې کور ته ځيني لار شم هلته بيا

ټولنه لېونی- ده ..... عبدالقادر مجرم

بابک وایي چې ته به علم کوي، زويه! چې دا خرت
توبته موشي.

اوس نو څوک څوک په دې خبر کړم چې له ما سره
داسي کېږي. زه چا ته نه شم ويلای، له بدنامۍ څخه
ډېر وېرېږم. زه نور ژوند نه غواړم بس.....

ما که به هر څومره زاری ورته وکړې چې مه کوه. ولي
موراو پلار غمجنوي. ما هم په سکول کېني ماستران
او لوي هلکان تنگوي بيا به نو زه ځان وژنم. همت به
ورته کوو چې دا رنگه ظلم له دې لوست ځايونو څخه
وباسو خو هغه ډېر معصومه او خاموشه هلک وو. دا
دی چې يو ورځ يې خاوري په سر شوي او زه يې يوازي
پرېښودم.

له هغه ورځې صالحان هم داسي شول که زه چې لېونی
به نه وو، دی به هم داسي بې کراره وو لکه زه خود اوو
چې لېونی به نه وو بيا به مورېد لېونی کيسې کولې او
خپل وخت به مو پر تېراوو او د ښار خلگ خونو ته هم
پېژني. که زوي در سره وو هم دوی شک در باندي کوي

د صالحان پلار ته به خود يو چا ويلی وو چې "زوي
دي هم لوجه شوی دی. تر ځان له لويانو سره گرځي".

وروتکېدو. زما کشر ورور دوی راوړله. ليونی اتني
شروع کړی او خپله خېته به يې وټکوله

ټولنه لېونی ده ..... عبدالقادر مجرم

"بیا چو هی در روانه ده".
کشور ورمی جبران وو چپ
"للا او دالبونی؟".

ټولنه لېونی ده ..... عبدالقادر مجرم

(6)

ورور مي ووت. ما چې د دېگ سرپورته کړی
"دا خو چولې دي. گوره لهونې بيا کومه برغزو وايي؟
لهونې چې چولې وليدې په کت کت يې وخنډل.
لهونې: "مرې که يې وژنې! چولې، چولې، چولې دي، چولې دي."
زه: "راشه ډرامې مه کوه، ډوډۍ وخوره."
لهونې: "مرې که يې وژنې! د چولو يوه ډېره پخوانۍ کيسه رايا ده
شوه. زه چې ماشوم وم د سکول (بنونځي) منځ ته به د چولو رپړې
ولاره وه، مور به چولې ځينې اخيستې. يو ورځ مور چولې ځينې
واخيستې زما په چولو کښې مچ وو. ما ورته ويل
"کاکو! په دې چولو کښې مچ دی، نورې راکړه."
کاکو: "د يوې روپۍ په چولو کښې خو چرگ نه شم در اچولای."
له دې خبرې پس لهونې په سوچونو کښې ډوب شو. ما بيا يرغ
پرې وکړ
"راشه ډوډۍ وخوره، ډوډۍ دي سره کړه."

ټولنه لهونې ده ..... عبدالقادر مجرم

دۀ په چوپه چیتیا ډوډی خوړله. ما یې هم چیتیا نه ورماته وله. له بونی چې ډوډی وخوره ماته یې د حبرت په نظر وکتل. لاری پر کت و غزیدي. رونی او بنکې یې پر مخ را روانې وې. خۀ وخت وروسته می ورته وویل "خۀ کیسه ده؟"

دۀ او بنکې پاکې کړې را کښېنستو.

لیونی: "مړې که یې وژنې! ډېرو پخوانیو یادونو په مخه کړې وم، له خانه نۀ یم خبر شوی. نۀ یې ویلي دي چې (نۀ که کوی په ژوند کښي یې له چا سره کوه پس له مرگه نۀ هیڅ مانا نۀ لري). ماته له دې چولو خخه که هغه د خدا خبره رایاده شوه خور سره سره می هغه گران دوست هم سترگو ته ودرېدو چې له ما سره به له سکوله (بنونځي) خخه راوتو او د کاکو د رپړې چولې به مو خوړلې. یو ورځ په هسي خبره راخخه خفه شو. ما ویل پروا نلري خپله به پخلا شي. زۀ خۀ خبروم چې دی به مو تروهي، مري به. بخښنه به کوي، زۀ خاص برابر نۀ یم. تۀ لار شه کورته ماشومان به ووينې. زۀ به وېده شم چې ماغزه می لړخه په کراره شي نو به ییا کیسه مخ په وړاندي بوخو."

ټولنه لېونی. ده ..... عبدالقادر مجرم

دی می په هسپتال (روغتون) کښي پرېښود او زه لاړم کور ته
يوڅه واره واره د کور کارونه می هم وکړو.

د لیوني خبرې می په مغزو کښي گرځېدې. له لیوني سره می
دومره تړون پیدا شو چې له هسپتاله (روغتون) به را وتم بېرته به
می د تللو تلوار وو.

ماڅیگر لمر او غرسره ورتلو ما د لیوني د پاره یوڅه مېوه را
واخېسته. په رکشه کښي کیتېنېستم ، رکشه روانه شوه. ما له
استاذ سره گپه شروع کړه. شاته د موټر سیکل هارن شو. استاذ
رکشه گوښه کړه. د پولیس موټر سائیکل مخ ته ودرېدو. خدای
خبر چې استاذ څه کړي وو.

پولیس: "درڅه تهاڼې له".

زه هم عجبېه سرې وم. ناخبره د مرکې لېوه وي. زه نه خبر نه اتر له
پولیس افسر سره می د استاذ پر سر د عوه شروع کړه.

پولیس: "ته څوک یې؟. ته دا سرې پېژنې؟".

زما ځواب په نه کښي وو. پولیس بله رکشه ودروله. زه یې پکښي
سپور کړم او بخښنه یې هم وغوښتله. زه حیران وم چې

"دا څه رنگه پولیس دی چې غصه هم ما ورته وکړه او بخښنه هم
دی غواړي؟"

دامي يقين شو چي دركشي والا قصور واره دي. هسپتال (روغتون) راوسېدي. دركشي والا ته مي روپي. وركولې هغه قسم وکړ چې

"د صيب له خاطر وپي وانه كه يوه ټكه هم در څخه واخلم".

هسپتال (روغتون) له چې ورغلم ليووني له چپراسي سره جنجال كړي وو. ډاكټر وروغوښتم.

هاتم: "كه ستا خاطر مۀ واى دغه لېونى خومي وانه كه يوه ورځ هم داخل كړى واى. زۀ منم چې دده علاج كول زموږ ذمه واري ده ليكن بل وخت به دا خپل لېونى يوازي نۀ پرېږدي. نن مي دده په وجه دكلوكلو را سره نوكر وشړلو".

زه: "ډاكټره! څنگه يې كوي. زۀ هم دخداى دپاره مرسته ورسره كوم. زۀ يې خپله هم نۀ پېژنم.

ته هم عجب خبره كوي. ستاسو كار دغه دي كه لېونى دي كه پرسود درملنه يې ستاسو ذمه واري ده. نو كره غريب سړى وي هغه دي ولي شړلو؟. ته چې د ډاكټري ډگر ته راتلې تا په هغه وخت كېسي سوچ نه وو كړى چې زۀ ولي ډاكټر جوړېږم؟ چې د ملازم ختمول، غصه كول او باداري كول دي خوښ وو بيا به دي سي، ايس ايچ او يا تحصيلدار جوړېږدي. ته څنگه د ليووني

ټولنه لېونى ده ..... عبدالقادر مجرم

گیله و ماته کوي. په خدای عجبه ټولنه ده چې د حیوانانو هسپتال (روغتون) له پيشي یا سپی ورولي دوی و خاندی چې "مردارشی یې راوستلی دی. دلته مور د غوا، مېرې یا وزې علاج کوو".

د ډاکټرۍ په کوم کتاب کښي راغلي دي چې د خره، سپی، پشي، گیدرې او چغال علاج مه کوی".

ډاکټر سر کښته خړولی وو، هیڅ یې هم نه ویل. زه د لیونی خونې ته راغلم. د لیونی سترگې سرې را ختلې وې.

لېون: "مرې که یې وژنې! چیري غایب شوې. اوس را روان یې. داسي پینت مه کش کړې پوزه او خوله مي دواړه وروینې کړې د مور ښکښا کوي. په مور کی. مي خوا بدېرې".

زه خو په ټوله کیسه خبروم خاموشه وم. مېوه مي پرکت کښېښوه. ده یو ار مېوې ته بیا یې ماته وکتل. پرکت کښېښتو و یې خندل

"د مور ښکښا کوي. گړنگ یې کښته خڅېدل. د مور ښکښا کوي"

بیا په خورک بوخت شو چې ښه یې ساه سمه کړه. د ماخوستن دوی مو وخورله.

ټولنه لېونۍ ده ..... عبدالقادر مجرم

زە: "هغه کیسه".

لبونى: "مړې که یې وژنې! کومه کیسه؟".

ما بیا کیسه ور په یاده کړه. دده پهل په وکړې.

او د ښار خلگ خونو ته هم پېژنې. که زوي درسره وو هم دوی شک در باندې کوي. دصالوجان پلار ته به هم خود یو چاویلی وو چې زوي دی هم لوجه شوی دی. ترخان له لویانو سره گرځي.

لیوني له جیب څخه مهموري را وکښه ویل یې

"مړې که یې وژنې! ته دغه په جیب کښي واچوه. ته اوصالوجان دواړه په ما پسې راځی".

مور هم په پسې شو، د موبایلونو مارکېټ د څرک وهغه بل اړخ ته په زبرزمیني کښي وو. دی مخ ته مور په پسې وو. دی اوصالود

مارکېټ په وره کښي ودرېدل. ما ته یې ویل

"ته ورشه دننه ټول د موبایلونو دوکانونه دي. مهموري ورکړه ورته ووايه چې

"دځایي ښځو او هلکانو عکسونه او وېډیوگانې ورواچوه بیا بېرته دلته راشه".

زە په خپل شناخته ښار کښي دغه مارکېټ ته نږه وم ورغلی چې ورننوتم ټولو داسي راپسې کتل لکه کله کله چې په ښار کښي

ټولنه لېونۍ ده ..... عبدالقادر مجرم

يوکليوال سپری خپله خور يا لورډه اکټر ته روانه کړې وي، د ښار ټول خلگ ورپسې گوري. زه چې اول دوکان ته ورغلم په هغه دوکان کښي يو سپری ناست وو. ښه شنه زري لونگۍ يې ترلې وه، تسپې يې هم پر لاس پېچلې وې. ما چې سلام ورواچا وو، دی لکه غلا چې يې کړې وي، ژر ژر يې د کمپيوټر سکرين بند کړ.

دوکاندار: "کاکا! ته څه شی غواړي؟"

ما په ډېر مات زړه او شرم ورتل وويل
"دخايي نجونو، هلکانو او ښځو ويډيوگانې او عکسونه غواړم."

ده خود زما پر هغه گډه خبره وخنډل بيا يې راته وويل
"زه داسي عکسونه او ويډيوگانې نه لرم."

ټول مارکېټ مودوکان پر دوکان وکوټو خو ويډيوگانې مي نه کړې پيدا، که يې نه راکولې. بېرته راغلم.

لېونې جانان: "مړې که يې وژنې! څنگه شوي؟"

زه: "ياره! هسي لگيا يې په خلگو پسې تهمتونه وايي. په يوه دوکان کښي هم داسي عکس او ويډيو نه وه چې هغه دي دخايي خلگو وي. ټول د انگليسي او هندي فلمونو نه اوگانې وې."

لېونې جانان: "مړې که يې وژنې! ډېر ساده يې په تعليم يافته ورځ. اوس تنداره گوره. مېموري راکړه."

ټولنه لېونۍ ده ..... عبدالقادر مجرم

ما مېموري ورکړه. ده مېموري صالحان ته ورکړه.
لېونی جانان: "مړې که يې وژنې! ورشه دغه مېموري ډکه کړه. يو
وار په ټولو دوکانونو کېني مالومات وکړه په اخر کېني يې ډکه
کړه او ورته وايه نوگې کاکړې هم پکښې واچوه."
ما ته يې خادر را کړې. "دا پر سر کړه، په صالحو پسې شه. ورته
گوره چې خه کېږي."
صالحان چې څنگه په مار کېت ورگډ شو، مار کېت داسې شو
لکه لمر چې پرې وڅېږي. ټولو عجيبه عجيبه گانې ولگولې لکه
کرنټ کرنټ زه د بجلي يمه.....
مه وه لاسونه په ما وبه شې اټپک + دپکه تماشه دپکه. چرسي
هلکه سترگي دي سرې دي. دبنگو بوتيا خمار دي کړم.
کت مې وباسه دالان ته ادم خان چرسي.....
يار مې شرايي په نيمو شپو راځي + غېږه ته زما په زنگېدو راځي
خود کسه دهما که يم
تا سره مې پيار دی
داسې ښکارېدو لکه چې دا هر خه د صالحان په استقبال کېني
کېږي. دی پر ټولو دوکانو وگرځېدو. هر دوکاندار به ورته ويل
چې

ټولنه لېونی ده ..... عبدالقادر مجرم

"له ما سره نوي لوکل عکسونه او وېډيوگانې دي. يو ځل چې راشې بار بار به راځې. تا ته يې ارزانه در اچوم. خبر دی که مېموري نه ډکوي چای خو را سره وکړه. مور به ستا منندويه يو".
اخر صالو په يودوکان کېنې ميموري ډکه کړه. هغه دوکاندار روپۍ نۀ غوښتې، دۀ په زوره ورکړې. هغه ورته ويل چې
"اوس مي گيراک يې منا، که دي وخت نه تېرېدو کله نا کله راځه دا ستا خپل دوکان دی".
زۀ سوچونو واخيستم چې
"يا خدايه! دا عجبه خلگ دي. ما ته يې ميموري نۀ را ډکوله، نۀ يې سمې خبرې را سره کولې او صالو ته وايي کله نا کله راځه".
صالو را ريغ کړ، راځه.
لېوني به دخپل لېوني جانان کيسه منځ په وړاندي بوله چې دوره درب شو، ترسه راغله. لېوني اتن شروع کړ.
لېوني: "مري که يې وژني! شين خالی. بيا راغله".

(7)

نرسي ستن ورو لنگوله ، ووته-دا واري يي بياله
هغه خايه كيسه شروع ڪرڻ چيري چي يي پري بيبي وه
"مري ڪه يي وڙني! صالورا ڀڃ ڪري ، راڻه."
ليوني پرهغه خاي ولاڙو وچرتي چي مونڙ پريبيبي و
-لهوني مخ ڪي مونڙ وريسي ووه شات يي راوڪتل
"مري ڪه يي وڙني! اوس مويو داسي سري له ورولم-
ده ڪه هرڻه ويل تاسو به ڇڏو ورتي وياست ، نه به
خبره وري ڳوئي- ما اودي سره پريبيبي تاسي تماشه
ڪوئي".

يو موخي چي دسڪ پر غاره يي ديودوڪان پرتي يي
وڙوڪي ڪالي هوار ڪري ووه-خيل وڙوڪي صندوق يي مخ
ته پروت ووه-برسبره دپالش ڊبي او بروشونه پراته ووه-
دي په سوچو ٿو ڪي وري ورتي ناست ووه-لهوني هغه
موخي ته راغلو ، دسلام اوروغبره پس وري سره
ڪنهنستو.

موشي: "لهونو! داخوانان ڇوڪري؟"

ٽولنه لهوني- ده ..... عبدالقادر مجرم

لبونى: "مري كه يې وژنې! ته يې نه وينې چې دوي يې سترگې، دوه غوږونه لري. انسانان دى".

موخي له خدا شين شو، په خدا كښي يې وويل "دغه لېونى لاسه دى چې راشي لږمي وخندي- يوڅو ناتراشي دى راته وكړي او څو زه ورته وكړم- دواړه د يو بل پر خبرو يوڅه ساعت سره وځاندو.

زما نوم عجب گل دى خو خلك راته ماما موخي وايي- اوس نو د ماما موخي په نامه مشهوره يم".

ماما موخي لا خپله خبره پاى ته نه وه رسولې چې يوه سړي بل ته په غصه وويل

"دا خپل زوى پر كونه كښېنوه- ټوله ورځ يې دا زما زوى په كونه پسې كړي وي".

ماما موخي وځنډل

"ياره! عجب خلك دي په دې كې د كوني څه كار دى؟"

زوى پر كونه كښېنوه پلانى د پلاني په كونه پسې وي پلانى د پلاني له كوني نه بېلېږي پلانى مې داسې پر كونه كښېناوو پلاني له ځانه لويه كونه جوړه كړېده اوس كه موله ده كونه خلاصه كړه پلانى ډېر بې كوني

ټولنه لېونى ده ..... عبدالقادر مجرم

دی پلانی یی په کونه کي نه دی پلانی هم په کونه کي
سره بنوري پلانیه کوني ته زور مه ورکوه .....
ما او صالو ورته حیران وو- دۀ او لهوني په زوره زوره
خندل.

موخي ماما له جیب څخه د نسوارو سکمی (ډبلی)
راویستی، نسواری یې خولې ته واچول- هینداره یې د
سرک پر هغه بله غاړه (اړخ) د هوټل والا پر مخ واچوله-
هغه هم پوه شو چې چای غواړي- چای راغلي موخي
ماما پیالی راډکې کړې-

لیونی ولاړ شو پر پونده وخرخېدو (پریوه پښه) بېرته
کښېنستو، پیاله یې ورپورته کړه-
موخي ماما د صالو په لور اشاره وکړه
"دادي زوی دی؟"

لېونی جانان: "نه".

موخي: "بیا څوک دی، د چا زوی دی؟"

لېونی جانان: "مړې که یې وژني! شناخته یې دی- له
خلگود هر شي پوښتنه مه کوه لېونی کېږي- خپل برش
وهه خیرنه."

ټولنه لېونی- ده ..... عبدالقادر مجرم

موڅي ماما بيا له خندا شين شو

"اوس ودي لهوني ته څه وايي؟"

په دې وخت کېنې يو ځوان چې بېره يې خريلي، غوندې
تور برېتونه، تور پټکي، خپلي يې په پښو کېنې
کښولې تر مورېه تېر شو.

موڅي ماما مورېه ته وويل

"دې سړي ته غورېښ چې څه وايي؟"

هغه د دوکان تر مخ ناستو کسانو ته يې ويل

"تاسو خود خپل سگرېټ له ډبې څخه يو زربخ
راکړئ؟"

په هغو ناستو خلگو کېنې يوه ورته وويل

"څه مېا، ته خو پوډر پکېنې ځکوي. دا خو گناه ده."

دې ورته کېنېستو، هغه سړي يې پر څنگانه په
ځاپېره وواهه

"سرو رنډيانو چې مورېه مو په اخته کولونډه وه

گناه، اوس چې زربخ در څخه غواړو نو گناه ده."

ټولو په کټ کټ پر خندل. په ناستو خلگو کېنې يو بل

ځوان چې خوله يې له خندا ډکه وه، ورته يې وويل

ټولنه لهوني ده ..... عبدالقادر مجرم

"بنادي! ته کښېنه مور چای درته راغوارو."
بنادي دهغه سړي وخوا ته په ناستې ور نژدې کېدو
"چاي نه څښم - له دې رنډې دا زربرخ راواخله، ځم
خماري يم."

هغه سړی چې د بنادي د کښېنولو هڅه یې کوله
"ته ته دا راته ووايه دوی ته په دې بلا څنگه اخته
کړې؟"

بنادي چې د تلو هڅه یې کوله
"ته دا نه پېژنې مور او پلار چې کوم نومونه پر اېښي
دي، دوی بدل کړي دي - یو وایي زه دلگير يم بل وایي
زه خماري يم بل وایي زه ځيگر خون يم - دا ستاسي
شاته وينې دغه دوه ځوانان له مور سره یې پدې کولې -
اوس یا یې (وایي) مور شاعران یو، کاکړی هم جوړوي
بیا د کېسټ پر پوښ د خپل تېلفون شمېره هم ولیکلې
لیا (لا) و سندرغاړې ته دا رنگه کاکړی ورولیکي چې
په غاړو کېني د تېلفون نمبر ووايي -

الله وی ماستره! په خدای که درواغ درته وایم - دا د
کاکړې غاړو والا د ونې ډېرې پېسې وگتلي - په لس زره

ټولنه لېونۍ ده ..... عبدالقادر مجرم

روپى ديوه شاعر كا كړى غاړې يايي- زمور بيا نرغ هم
نه دى د كار- خاص داسي نرغ مي دى لكه د خړې توخي-
خونى روپى به مي گټلگې وې- دوى چې يوه بدل
جوړه كړي وايي زه د قام سترگه يم چې دوي جوړې
كړي وايي زه د قام سترگې يم- هغه يې ځان د قام
دماغ بولي چې دا رنگه بدل جوړه كړي-

يار مې شرابي پر نيموشپور اڅي
يا

ادم خانه چرسى كټ مې و باسه د الان ته

يا

خود كشه دهماكه يمه

بيا يې و بنايسته نجلۍ يا هلک ته ورکړي- هغه يې
ووایي بیا نو دا زما رنگه رنډيانې سگرېټ ډک کړي
پر لار روان شي يوې اوبلې خواته ځنگېرې- په دې
اسره وي چې نن به څوک جانان راته ووایي نن به
څوک جانان راته ووایي چې د چرسو په نشه کېنې
جانان نه ورته ووایي نو پوډر شروع کړي-
هاهاهاها ماستره! نور څو نوته هم بنه پوهېرې-

ټولنه لېونۍ ده ..... عبدالقادر مجرم

هغه سري چي بنادي ته يې هيران هيران كتل، جيب ته يې لاس کړيو څه روپۍ يې له جيبه ورته را وکښې "دا واخله، ورشه چې څه په اخلې هغه په واخله. موږ يو هم دغسي خلگ لکه دا ته چې واپي. کله مو هم پر دې فکر نه دی کړی چې دا اوس ښو ته ځي که بدو ته."

بنادي چي روپۍ ته لاس وراوږد کړو. هغه سري ورته وويل

"اوس به يو څو کاکړی راته وايې."

بنادي: "هو خود يې درته وايمه. نوي کاغذ پېچ کاکړی دي. پرون مي واورېدلې، تاسو به لانه وي اورېدلې

وبه وينم ښاهسته

که راچوتی. سوه مدرسه

تېلفون د پېرنگي

ډېره اسانه که ياري

يوزيروبل ډبل تري

په پسي اونيس او پچاسي

په دې وخت کېنسي ښادي وځنډل ماستيره! دا رنگه
کاڅري، خوپه خداى زه هم جوړې کم (کرم).

ماستير: "ښادي! تا تراوسه يوه يا دوې کاڅري، جوړې
کړې دي".

ښادي: "يايا په خداى که مې جوړه کړې وي - د کاڅري
جوړېده څه زور غوړي اوس اوس به يوه درته جوړه
کوم".

ماستير: "څه ښادي! ته يوه جوړه کړه".

ښادي وځنډل "دا يې کاڅري جوړه
زيروتين سو چرمبکې".

څلور يې پښې يوه لکې".

ټولو په کت کت وځنډل - هغه سړي چې د ښادي د
کښنولو هڅه يې کوله

"ښادي! ته دا راته ووايه دا پوډر تا سو په خپله
راوړې".

ښادي وځنډل، ولاړ شو

"يا مينه دا زورور راوړي - زما غوندي گيډران داسې
چيري کولای شي".

ټولنه لېونى، ۵۵ ..... عبدالقادر مجرم

هم له دې خبرې سره کوږ کوږ روان شو، خاډر پسي
ځکېدو.

له پوني وخنډل، ولاړ شو
"درغلی بازاره!"

ښادي تر شا وکتل، لږ تم شو چې له پوني يې وليدو
بېرته روان شو.

موځي ماما له پوني ته وويل

"دا گوټونه را وباسه چې درته پالش يې کړم."

له پوني يو گوټ وکښ بل يې لا په پښه کښي وو. په دې
وخت کښي يولوی موټر خاص د موځي ماما مخ ته و
درېدو پر هارن يې گوټه کښېښوده. زه او صالحو ولاړ
شو، څنگ ته کښېښتو. له پوني خو ورو ولاړ.

پوهني: "دغه بيابان غلی - هره ورځ دا رنگه هارن وهي، نه
زه له مخه وزم نه دی شرم لري - زه خو خان ځکه ملامت
نه بولم چې دا تره د دوکان په مخکه کښي ده او بل
دوکاندار ماته اجازت را کړی دی خو دغه سړی مي هره
ورځ له دې ځای څخه لري کړي - موټر دې ترې ته پاس
راوځي وي. نن يې سم خواب کوم."

ټولنه له پوني ده ..... عبدالقادر مجرم

موڅي ماما لا خبره پاي ته نه وه رسولې سړي را كوز
شو- موڅي ماما يې پر مخ په څپېره وواهو- گريوان ته
يې لاس ورواچا وو، ټولې تنې يې وړ پرې كړې.

موڅي ماما چوپ ولاړ وو، څه يې نه ويل- كله چې هغه
ورته وويل

”ستاد مور څه او څه- دلته د لېوني رنگ سورا او شين
شو ورحمله يې كړه

”مري كه يې وژنې! د مور ښكنځا د مور ښكنځا.“

پر سړي وړ غوټه شو- پوزه يې ورويني كړه، گريوان يې
ور څيري كړ- هغه وخت لېوني او موڅي ماما دواړو
جنگ كاوو.

سړي ناري وهلې

”ويي نيسئ، ويي نيسئ! د خړه زوى لېونى دى.“

دا وخت مور او خلكو لېونى او موڅي ماما دواړه

نيولي وو- لېونى به دا ويل

”مري كه يې وژنې! د مور ښكنځا، د مور ښكنځا

مري كه يې وژنې! د مور ښكنځا، د مور ښكنځا

مري كه يې وژنې! د مور ښكنځا، د مور ښكنځا.“

ټولنه لېونى ده ..... عبدالقادر مجرم

دلته خلگ پر لیونې را ټول شولېونې یې قابو کړې - ما
هم له خلگو سره د خپل لېونې په قابو کولو کېنې همت
کا وو.

د موڅي ماما دا خبره مې لا تر غوږ شوه چې هغه ځوان
ته یې کوله

"اوس نو بڼه یې چې څیرې گریوان کور ته لاړ شې -
خود به ورته وایې گریوان یو موڅي را څیرې کړو - بڼه
به څه درته وایې؟"

زه خوبه هر چا ته وایم څیرې په واک نه وو، پر ځل یې
وگرزولې.

په دې وخت کېنې لېونې یې هوښه شو موږ په پتال
(روغتون) ته یووړې.

زما لېونې چې د خپل لېونې یار کیسه کوله سترگې یې له
اوبنکو ډکې شوې.

ماله خان سره سوچ وکړ چې پرده د لیونتوب بله داسې دوره
رانه شي کومه چې په هوټل کېنې پرې راغله نو ځکه مې ورته
ووویل

ټولنه لېونې ده ..... عبدالقادر مجرم

”وروره اناوخته شو، زه به نرسه راوغوايم ستن دي ناوخته
کېږي.“

ده د سر په بنورولو کښي د هو خواب را کړ. ما نرسه را
وغوښته، دی خاموشه وو. نرسه راغله، ده هيڅ هم نه وويل.

نرسي زما په خوا وکتل

”ولي خاموشه دي. مانه ودرته ويلي چې خاص خيال يې
ساته.“

دی موسکي شو. د روغتون په څادر يې سر پټ کړ، ويده شو.

ټولنه لېونۍ ده ..... عبدالقادر مجرم

لهوني د هسپتال (روغتون) په څادر مخ پټ کړي ويده شو. ما هم اودس او لمونځ وکړي. قران شريف مي را واخيست تلاوت مي وکړي بيا ويده شوم. سهار ور وټکېدو، زه هم له خوبه را وپيش شوم. نرسي د ليووني د پاره کپک او چای راوړي.

زه دې خبرې ته ډېر فکر يورم چې

”زموږ د کوټې په څنگ کښي خو څلور نورې نرسي هم اوسي بيا ولي دا يوه نرسه د ليووني دومره خدمت کوي؟“

ما هم ډېر په وييره وييره ليووني را وپيش کړي. د نرسي د چای او کيک کيسه مي ورته وکړه.

لهوني مخ وهينځلي راغلي. پورته يې پام شو

”مري که يې وژنې! دا قران شريف چا را اخيستی دی؟“
زه: ”ما ولي؟“

لهوني: ”مري که يې وژنې! ښه خبره ده. قران شريف وايه ډېر ثواب لري. عمل پرې کول ډېر ضروري دی. داسي نه وي چې تۀ کاروبار پر شروع کړي لکه زموږ څيني ملايان“ کلک يې وځنډل.

زه: "ته څه پوه شوې چې قران شريف چا را اخیستی دی؟"
لېونې: "مړې که يې وژنې! ته څه خبر يې چې ته نه يې بيا زه څه
کوم. په کومه طريقه چې ما اېنې وو هغه رنگه نه وو. ځکه مې
در څخه وپوښتل چې دا قران شريف چا را اخیستی دی؟"
ما کېک او چای را واخیستلې. لېونې د خدا په حالت کېسې
راته وويل

"مړې که يې وژنې! اوس مې منې چې ترسه هم زما چوپړ وهي
(خدمت)."

لېونې بيا ولاړ شو، وڅرخېدو. دا سندره يې په لوړېغ پورته
کړه.

ليلا قميص دي تور ما به مړ کړې."

بېرته کېښتو.

"مړې که يې وژنې! ياره! ته خو هم سم دم لېونې يې. هسپتال
(روغتون) اوس د اتني او بدللو ځای دی. ولي مې نه پوه کوي."

لېونې چې بيا له يې پورته کوله

"مړې که يې وژنې! کيسه مو تر کومه ځايه پوري ورسوله."

ما کيسه ور په ياد کړه او ده هم داسې په کيسه شروع وکړه.

لبونى : ”مري ڪه ٻي وڙني! نيم ساعت پس لبونى په هونى
ڪنبي راغلى. ما ته ٻي برگ برگ ڪتل بيا ٻي په وار ڪنبي شا
و خوا و ڪتل. مري ڪه ٻي وڙني! زه دلته چا راوسم.“
ما ڪيسه ورته و ڪره.

لبونى جانان : ”بته بته. مري ڪه ٻي وڙني!“

ڇپلي ٻي په پينو ڪري او ما ته ٻي وويل
درخه موڊ هسپتال (روغتون) ته ڇه ڇه خلاص يو. صالحان ڇه
شو؟“

له دي خبري سره سم صالحان هم هسپتال (روغتون) ته راغلى
. موڊ دري سره له روغتون ڇه راوتو.

لبونى ڪنهنستو پر مخڪه ٻي ڇلور ليڪي و ڪنبي. يوه ٻي د
ختيخ په لوري ڇي د ٻار په خوا تللي وه بله د لوڊيخ په لوري
ڇي د ڪلي په لور تللي وه بله د سهيل ڇي د ڊنٽ په لور بله د
غره خوا ته تللي وه ڇي د قطب په لوري د اويو د بند خواته وه
بيا ٻي اڪو بکو پرويله. ما او صالحان پر خندل .
ده اڪو بکو پر هغه ليڪه ختمه ڪره ڪومه ڇي د بند په لوري تله
وه.

لبونى جانان : ”مري ڪه ٻي وڙني! بس دي خواته خو.“

موږ خو وود لېوني په لاس- دی مخکې موږ ور پسې شو- چې
بند ته ور سپدو، ما خپل ځادر خور (هوار) کړي، درې سره پر
کښېنستو.

لېوني جانان: "مويايل را کړه" - له صالحو څخه يې هغه ميموري
کاره طلب کړي کوم چې يې د موياليونو په دوکان کښې ډک
کړي وو. ميموري يې مويایل ته واچوله ما ته يې وپل
"هرې که يې وژنې! راشه ويې گوره".

مسلمانان! ميموري نه وه سمه ورا وه - ټول د علاقې د بنځو
عکسونه وو- يوې به وره اغړل، يوې به ډوډۍ پخه وله، يوې به
اتن کاو.

لېوني صالحو ته وويل

"ته ولاړ شه دا يو څه **شيان** ستا د کتلونو دي"

بيا يې يو ډوډۍ درې ويډيوگانې په را وکتلې بيا يې د هغه
سړي د لور وپدایو او عکس هم را ښکاره کړي کوم چې موږ په
هوټل کښې ليدلی وو.

وېدایو څه دا رنگه وه چې يو سړی نجلۍ ته وايي چې
"ته به د خان کره څې او خان ته به وايې چې ما ته خپل پلار لاس
راواچاوو".

نجلۍ زارۍ ورته کوي چې

عبدالقادرمجرم

ټولنه لېونۍ ده

”مەكۆه، خدای تەوگۆره- هر خۇمە مەي ستا و منل- دغە ناجايزە
مەرا باندي كۆه“

- خو هغه خوان ورتە وايي چې
”ستا عكسونه او وېديوگانې پە بازار كېنەي رسوا كوم- نۆره
ستا خۆبە دە“.

نجلی- ورتە وايي
”اوف! زە خۇمە خېرە وم چې تەبە ما رسوا كۆي- ما چې لە تا سرە
هر خۇمە كول پە دې وچە مەي كول چې تا را سرە د وادە كولو قول
كۆي وو“.

پە اخر كېنەي يې نجلی- دې تە مجبۆره كۆرە چې د خپل گران پلار
پە خلاف د مشر كۆر تە لارە شي-.

يقين و كۆرە چې لاس او پېنومەي كار پېرېنۆدی- حق حيران پاتە
شوم چې يا خدايه! دا خۇمە وينم- دستي مەي ورتە وويل
”بەس بەس بند يې كۆرە“.

ولار شوم.

لېونەي موبایل پورته كۆري لە مەككەي يې وويشتو- موبایل توتې
توتې شو.

عبدالقادير محرم

تولنە لېونە، ۵۵

لېونى جانان: "مړې که يې وژنې!

مړې که يې وژنې!

حقيقت ډېر ترخه وي. دلته داسې هم کېږي".

بيا کښېنستو. زما خو يو د ټولني په کره وړه او بل په موبایل هم زړه شين وو خو لېونى دومره راته گران وو چې په هېڅ وخت مي نه شو خفه کولای. ولي چې لېونى زما په زړه رانتوتى وو. بې لېونى مي خان يواځي گڼلې.

لېونى بند ته ورځرمه غره ته وختو. صالو حيران حيران راته کتل. خود به يې دا سوچ کاوو چې موبایل يې ولي مات کړي. مور ليدو چې لېونى د غره څوکي ته ورسېدو.

زه او صالو سره کښېنستو. صالو ته مي وويل چې

"زړه مۀ تنگوه. لېونى دى څنگه يې کوي؟"

صالو په کم عمر د پر پوځ وو. د ژوند په ترڅو او خوږو نښۀ پوهېدو. دومره باکماله او خيرک انسان وو چې ما او لېونى ته يې د ورونيو غوندي عزت راکاوو.

لېونى په غره کې په زوره نارې وهلې

"مړې که يې وژنې! ټولنه لېونى. ده،

مړې که يې وژنې! ټولنه لېونى. ده،

مړې که يې وژنې! ټولنه لېونى. ده."

زۀ او سالو ورو ورو د بنار په لوري را روان شو چې موږ بنار
ته ژدې کېدو دی هم را ورسېدو. ساه یې لنډه لنډه کېده. پر ما
یې غمېر وگرځوله

”مړې که یې وژنې! خوا مه بدوه بیا زۀ بل موبایل در اخلم.“

زۀ: ”زۀ د موبایل په کیسه کېښي هم نه يم خو په تامي زړۀ شين
وو. ما ويل چې داسي نه وي بيا یې هوبڼه شي. داسي مي هم نه
یې پرېښی. تۀ چې له غرۀ څخه را کوزېدلې موږ درته کتل.“

لېونې بيا په ټو پونو شو

”مړې که یې وژنې! ياران زنده باد

، ماران مرده باد.“

بنار ته ورسېدو. دۀ چې دا خبره لا سر ته نه وه رسولې

ور خلاص شو. ترسه بيا راغله. دۀ اتې واچاوه.

د لېونې په کیسه کېښي دو سره خوند وو لکه سړي چې هغه

شيان په سترگو وينې. د نرسې را تگ به داسي بد راياندي

لگېدو لکه ناگهانۀ چې يو څوک چيغې کړي.

(9)

زۀ: "ياره! يو خودا باجي هر وخت ستا خبره گناهه كړي
او زما په نشه كښي تېشه ووهي".

لېوني په قهر راته وكتل او ترسه په خندا له خونې ووتله

لېوني: "مري كه يې وژنې! هغه خوار كې او ته بيا له
كومې خوا گه شې)

د خۀ خاموشي وروسته يې بيا په خپله كيسه شروع
وكړه.

لېوني: "مري كه يې وژنې! موږ بيار ته ورسېدو -
موڅي ماما پر خپل خاي ناست وو، خندا ل يې - روغېر
وشو - دۀ د چاي د پاره بيا د خپل سكمي هينداره د
هوټل والا پر سترگو براهه كړه.

ما پوښتنه ځيني وكړه چې هغه ورځ بيا خۀ وشو؟"

بوهي: "موږ يې خاي پر خاي وڅرخاو، په غصه روان
شو. ما ته دوكاندار وويل

"وروره! اوږدي توي كړي - تا دا خۀ كاوو - دغه شكر
وكړه چې هغه خلك نه وو كوم چې پر دوي خان گرانوي

ټولنه لېوني - ده
عبدالقادرمحرم

اوس به هغو سوکان او لغتې درکولې —
هغه ځوان به له سړيو سره راشي — ځان خودي په بې
عزت کړی او اوس موږ په بې عزت کوي.“

چا به راته ويل چې
”غورزه ځان باسه اوس به خلگ در پسې راشي لاس
ترلي به دي يوسي.“

ماد دوی په خبرو غوږ نه نیوو — لارم هوتل ته مخ مي
ومینځلی — پوره يو ساعت پس يو سپين ږيري سړی په
موټر کېسي راغلی، زه يې د لاس په اشاره وروغوښتم —
زما د زړه درب شو چې دوکاندار خو سم ويل چې وړي
دي بيا مي بېرته له ځان سر سوچ وکړی اوس خو هسي
هم کېبوتی يې چې څه وشي بيا به يې د حل لار لټوي.

زه په دې سوچونو کېسي وم چې په موټر کېسي ور سره
کېبېنستم — سپين ږيري موټر سوکه سوکه روان کړ، تر
بازار ووتو.

بين ويري: ”زويه! څه کيسه وه؟“

ما ټوله کيسه ورته وکره. ده ويل چې
”ناصالح اولاد دي خدای چا ته نه ورکوي.“

سوشي: ”هيڅوک ناصالح له مور نه پیدا کېږي — ته
اختيار مه ورکوه — موټر ځيني ودر وه چې دی غربت او
در پدري وويني په خپله به صالح شي.“

سین بیړی: "څه ووايم - بچیه! خبره خودي سل په سله کښي سمه ده - زموږ له بي غوړی، زموږ اولادونه ناصالح شوي دي - څه وکړم هر چا ته خو نشم ويلای چې زما زوی دانور و له کاره ایستلی دی - وروره! دا) لويي) مودلته له غاړې ده اوس مي ستا پر سر په کور کښي جنجال وکړی - ټول خوانان سره او شته کېدل چې موڅي وگوره او موږ ته لاس را اچول وگوره - په څه خواستی او زاری مي کښېنول - ورته ومي ويل دخدای بندگانو که مودغه حال ووپه خدای چې سبابه دغه دموڅيانو زامن پرتا سو خانان وي.

زما زوی غلط کار کړی دی - تاله دغه خایه والله که د چا پلار هم ولاړ کړي - زه به خپل زوی پوه کړم."

موڅي: "ته یواړ ستا په موجودگي کښي ستا زوی له ما سره کښېنوه."

سین بیړی: "هو خود خودا خبره به زما او ستا ترمنځه وي راخي به له تاڅه به معافي غواړي."

بېرته يې هم پر دې خای کښته (کوژ) کړم. دی روان شو.

دلته جای هم راغلي، موڅي ماما پيالې ډکولې.

لبونې جانسان: "سرې که يې وژنې! دا خود پرېنه شوي دي خودا يوه خبره در څخه پاته شوې ده."

موڅي: "لکه کومه خبره؟"

لبونى جانسان: "مري كه يې وژنې! هغه دا چې كوم كارونه
زموږ وو، هغه اوس تاسو كوي او كوم چې ستاسو
وو، هغه موږ كوو- د دۀ په خپله په نوره كيسه
سرخلا سپدو."

موڅي ماما وخنډل

"لبونو! تۀ نه وي چا پوه كولم."

لبونى جانسان: "مري كه يې وژنې! د دې ټولني خلك ولي
ټول شكې غوندي دي؟"

موڅي ماما وخنډل او لبوني ته يې وويل

"لبونو! كوم سټېشن دي په ونيوو؟"

لبونى جانسان: "مري كه يې وژنې! هغه مخامخ كوڅه كه
دي په ياد وي- د هغه د پوال ساپې ته چې په تك سره
ژمي يوه سري ښځه كښېنوله."

موڅي ماما وخنډل بيا يې ماته مخ را واراوو

"دا سي نه وي چې تاسو شكيان شئ- دا دا سي كيسه وه-

يو وخت مي يو سري ليدو تېر شو، ښځه ورپسې وه-

له جامو ډېره خواړه ښكارېده- دوه واړه ماشومان

ورپسې وو- يو هلک بله نجلۍ وه- يو ماشوم يې په

غوڅي (غېږ) كښي وو- په هغه مخامخ كوڅه كې يې

ښځه او ماشومان په ساړه ژمي وسايه ته كښېنول-

دي په ښار كښې روان شو.

خدای شسته خوا مې ډېره بده شوه. له خان سره مې
سوچ کاو چې
تۀ دې خړۀ ته گوره. بنځه غریبه یې له ماشومانو
سره په یخ کې وسایه ته کښېنوله دی روان شو. ما
چې مخ را وړا وود لېوني هم نظر په هغه بنځه او
ماشومانو کېني وو.

زه لا په دې سوچ کېني وم چې لېوني ته به وايې تۀ دې
خړۀ ته گوره چې د لېوني ږغ مې ترغوږ شو.
وهغه غټو کې ماشوم ته یې ور ږغ کړ. هغه ترکی وچکې
ماشوم، پوزه یې بشپدله، په کړېپدلو زامو راغلی. —
لېوني یو څو خوږې ورکړې. دا واخله تۀ او هغه بله
ماشومه به یې وخورئ او مور دي ولاړه کړه د هغه بل
دېواله و پیتاوي ته یې کښېنوه.

بیا یې ماته وویل

”مړې که یې وژنې! څومره بې سوچه او بې پروا خلگ
دي. هغه بنځه او ماشومان یې په هغه سایه کېنې
کښېنول. دومره عقل ورسره نشته چې لمر ته خويې
کښېنوه. نه په بنځه کېنې دومره زړۀ شته چې له دې
خايه څخه ولاړه شي لمر ته کښېني. د لېوني لا خبره
په خولۀ کېنې وه چې هغه سړی راغلی
”دا خوږې زما و بنځه ته چا ورکړې؟“

لېونې جانسان: "مړې که یې وژنې! ښځې ته نه، ماشومانو ته".

سړي لاس له خولې واخیستو
"دلگانو تاسو موراو خور نه لري؟"
څه چې یې پر خوله ورتلو هغه یې راته وویل.
خلگ را ټول شو. هغه سړي یې په زوره بوتلو. ټولو
لېونې ملامتاوه. سړي خلگوران کړي وو، ده پوچ
ردویل.

لېونې ولاړ وو یې خندل
"ته اوس له دې رانده اولسه گيله څنگه کوي؟"
نه د هغه سړي چې پوچ رد یې ویل، نه د ښارد خلگو
دې ته فکر وو چې دا خو لېونې دی. په دې خو خر هم
پوهېږي چې لېونې دی. نه د ده بېر سر، بېره بېره، څیږي
جامې بیا هغه پوچ رد وایي. دی خاندی.
په دې وخت کېسې هغه ځوان هم راغلی چې له ما سره
یې جنگ کړی وو. له خلگو یې پوښتنه وکړه.
یو ځوان کیسه ورته وکړه.

ځوان: "دا خودونې کیسه ده هم نه. دا لېونې خو ښه کار
کړی دی".

موڅي ماما ماته سترگه ووهله. مطلب دا چې ده ته
گوره. په دې وخت کېسې هغه ځوان هم راغلی پسر موڅي

يې لاس وگوزا و روغبر يې ورسره وکړه موږ هم روغبر
ورسره وکړو. دی کښېنستو موڅي هم ښه عزت ورکړ.
ټول دوکانداران حيران وو چې دا کومه کيسه ده.
موڅي ماما د دۀ پاره چاي راوغوښتې. دی خاموشه
وو موږ ته يې حيران حيران کتل.

موڅي: "تر دې کيسې پوري يوه بله د خپل کور کيسه
درته کومه. زموږ يو نژدې قريب وو. هغه ته زما سکه
د اکا لور ناسته وه. د واده يوه مياشت پس نجلی
کور ته په شپو راغلې وه، مور ته يې ويلې وو
"د دې سړي خو پرماشک دی وايي تۀ په موڅي
توره يې".

مور يې راغله ما ته يې ويل
"تازکۀ! له خانه سره پام کوه. د نجمې مېرۀ د پرتور
زړی سړی دی. داسي نه وي خۀ تاوان در وه نه رسوي".
ما ورته وويل

"خدای به هر خۀ خپر کړي. تۀ کور ته لاړه شه او نجمې ته
اطمنان ورکړه. خان مۀ پرېشانه کوه".

په سهار مي د نجمې مېرۀ چې زما اخښي کېدو
پيدا کړو ورته ومې ويل

"نجمه که زما د کاکا لور ده خو خور مې هم ده. دا تا
اوس کوم ډول شروع کړی دی. بيل وار چې داسي خبرې

وانه ورم۔ هر څوک خور او مور لري۔ که دي نجه نه ده
خوبنه طلاق ورکړه خو پر لمن به تور داغ نه ورېږدي۔
هر څه چې مې ورته وويل د سړي تر څوله يوه خبره نه
را ووتله۔

موڅي ماما چې دا کيسه پای ته لانه وه رسولې چای
راغلي۔ هغه ځوان هڅه کوله چې د چای روپۍ ورکړي
خو موڅي ماما ورته وويل
”ته مېلمه يې۔“

ځوان په ځان کښي ورک وولکه چې بل ځای يې داسي
مجلس نه وي اورېدلی۔ ليوڼي چې د چای د راتلو په
وخت کوم ټوپونه وهل۔ ځوان دومره وځندل چې له
د پرې څندا يې په سترگو کښې اوښکې راغلي۔ په دې
وخت کښې صالو له ځوان څخه د نامه پوښتنه وکړه۔

ځوان: ”نوم مې بريالی دی۔ ستا نوم؟“

صالو: ”صالو جان۔“

بريالی: ”ماما! د ليوڼي ټوپونو څو ستا کيسه سره پرې
کړه خو دا نجلۍ ستا ترله ده، خور دي نه ده۔ دا سړی
خو نه دی ملامت۔ دا څومو ټول په سترگو وينو چې
تريرونه وترلو ته څرڅپري (نڅپري)۔ د جهان خلگ د
اکاله لور سره واده کوي۔ دا ستا څه رنگه کيسه ده؟۔ زه
نه شوم پوه۔“

پوهني: "زما بابا دوه ودونه درلوده - زما د مور او پلار ژوند سره تریخ وو - زما پلار زما پر مور هیڅ کله هم تهمت نه وایو - یو ورځ یې زما مور ته ویلي وو چې بسڅې! ښه سره پوهېږو چې زما او ستا نه سره لگېږي - قسم در سره کوم - طلاق در کوم خو په یو شرط - پر هر سړي چې ته لاس کښېږدي هغه سړی به تا په ورین تندي قبلوي .

زما مور کی د جومات پر خادم لاس ینسی وو - بابا په هغه وخت د مولوي صېب په حضور کښي له خادم سره مخامخ کړي وه - د دواړو خوښه وه - بابا مور کی ته طلاق ورکړی وو .

مور کی یو څه وخت زموږ د یو بل همسایه په کور کښي اوسېده - اخري یې مولوي صېب له خادم سره نکاح ور تړلې وه - زه یې هم د جومات د خادم کور ته ورسره وړی وم .

کله چې زما اکا د نجمي پلار خبر شوی وو نو یې زما پلار ته ډېر پیغورونه ورکړي وو چې "د پښو مایته څوک وچا ته کښېښوي - پوزه دي را پرې کړه - دغه هلک دي ولي ورکاوو" بیا یې زه خپل کور ته وړی وم .

بابا زه خکه له ادي سره پرې يېسې وم چې زه پر تې وم -
دوی وای چې
"کله کاکا ته له مور کې څخه وړې شو هغې ډ پرې چيغې
وهلې. د خدای رویونه یې ورته گرزول."
د هغو چيغو بیا وجود هم کاکا ظالم له ادي څخه جدا
کړی وم بیا د نجمې مور ما او نجمې دواړو ته خپلې
شیدې را کولې - دغه رنگه زه او نجمه په یوه غېږه او یو
ځای کېسې سره لویان شوي یو - اوس خوبه ستا سوده
نجمه زما خور که ترله بولی؟"
پریالی: "نه ستا بابا خو کمال کړی دی - داسې خلگ خو
ډ پر کم پیدا کېږي".
دروازه خلاصه شوه، ترسه راغله، زما او د لیونې کیسه
یې بیا سره را پرې کړه.
لیون: "مړې که یې وژنې! بیا راغله. لچې ملایي".

نرسی ستن ولگوله لهپونی ته یې ویل چې "ډېر مه ږغېږه.
پر دماغ بوج مه راوړه".

په حقیقت کښې مې نرسی ته ډېره خوا بده شوه چې "ته دغه
وگوره. په ستړي زه یم. لارې دا ورنښيي؟"

تر ورځو د وتلو په وخت کښې یې راته ویل "ډېر یې مه ږغوه.
دی که لهپونی دی ته خو پرسود یې. د نشې ستن مې ور لگولې
ده. ډېر یې مه تنگوه. تا ته هم لکه چې جوړه مېله په لاس درغلې
ده. دروازه یې په زور سره بنده کړه.

لهپونی را ولاړ شواتن یې شروع کړی. پر یونډه وڅرخېدو "لیلو
لښته ده".

لېونی: "مړې که یې وژنې! ته د دې خبرې پرېږه. د نشې ستن مې
ور لگولې ده، له ما خپلې کیسې وغواړه چې درته کوم یې.

مړې که یې وژنې! ما څه ویل؟"

ما د کیسې پای ور په یاده کړه.

د دې کیسه شروع کړه.

لېونی: "مړې که یې وژنې! د بریالي له خبرې سره موږ ټول له هغه
خایه څخه را ولاړ شو. خپلو کورنو ته لاړو اولهپونی په بازار

کښې پاته شو. ماخوستن ور وټکېدو چې وروتم د صالحو پلار وو. د مېلمنو خونې ته مې بوتلې. ډېر غصه معلومېدو. چای مې ورته راوړې ده وویل "خوانه! زه خو د بازار خلکو او خپلوانو دومره ستړی کړی يم چې زوی دي ترخان له لویانو سره گرځي او بل له هغه لېوني سره؟"

صالحو ته چې ووايم هغه ستاسو صفتونه راته شروع کړي. وروره! دغه هلک پوه کړه او له خان سره يې مه گرځوئ". زه: "کاکا! ته دا راته ووايه چې صالحو مخکې ښه وو که اوس؟" **ځانګړتيا:** "خوانه! که حقيقت درته ووايم د اسمان او مخکې فرق يې کړی دی. پر وخت سکول له ځي پر وخت راځي. مور، خور او ټول کورځينې خوشاله دي".

زه: "کاکا قسم نه در سره کوم خو دا باور در کوم چې مور که ستا زوی ته ښه نه ور رسولو، بد هم نه ورسوو. ته چې په دې پوهېږي صالحو تر پخوا ښه دی بيار اتلې ولې؟"

ځانګړتيا: "زويه د خلکو دې زوی مړشي تېرې ايستم! ما ستا اخلاقي او خلوص وليدو، زه بالکل مطمئن شوم. خلک چې څه وايي، ودي وايي".

د صالحو پلار مې ښه په خلوص رخصت کړ. کور ته راغلم ویده شوم. سهار چې مې چای وڅښلې ښه په تسلي بازار ته لاړم. ټولنه لېونې. ده

صالو د موڅي ماما پر تره ناست وو. د موڅي ماما پيټي پيرته وه دى نه ښكارېدو. موږ راغلو د دۀ انتظار مو کاوۀ. ناگهانۀ د لېونې ريغ شو.

لېونې جانان: "مري که يې وژنې! راغلي راغلي هغه دى ماما." ماما هم راوړسېدو چې خپل وړوکى کالى يې خوراوۀ خندل يې لېونو! بيا دى څۀ تماشه جوړه کړې ده؟ له ماما سره د روغېر کولو ورسته سره کښېستو.

لېونې جانان: "مري که يې وژنې! له ما سره تر را روانې جمعې پوري کار مه لرئ. ما په ښار کښې بد شروع کړي دي. کله يو په سوک ووهم کله بل، کله د يو موټر شيشه ورماته کړم کله د بل، کله څۀ وکړم کله څۀ. لېونى د دې خبرې له کولو پس يې له رخصته روان شو.

موږ يو ساعت لا هلته ناست وو بيا را ولاړ شو. په لېونې هم پرېشانۀ وو چې خلگ يې خوږنه کړي ياله خلگ ووړ پېښه نه شي؟

د جمعې تر ورځې پوري زۀ او صالو د موڅي ماما ترې له هره ورځ راتلو. کله کله به بريالى هم راغلي خو لېونى نه ښکارېدو. د جمعې په ورځ چې زۀ او صالوجان هوټل ته لاړو، ما د لېونې گپې ورته کولې دۀ خندل. اذان وشو.

ټولنه لېونى ده عبدالقادرمجرب

صالوجان: "د مولوي صېب گري غلظه شوي ده که وخت د اذان دي؟".

زه: چېگري ته مې وکتل: "نه د مولوي صېب گري نه ده غلته نن جمعه مبارکه ده".

صالوجان وځنډل: "درځه چې ولاړ شو داسې نه وي لېونی راشي بیا مونږ پرېږدي وايي به په دې ښار کېنې د جمعې لمونځ نه کېږي".

له دې وروسته موږ هم حاجت ته لاړو، لمونځ مو وکړ، راوتو په ښار کېنې روان شو. سوکه سوکه تلو په ښار کېنې به د جمعې د لمانځنې په لور روان شو. د څو ټانگو به مو تر سائيکلانو، موټرانو، رکشو هارونو ته او د څو ټانگو به اکثره سرک بند کړي وو. د ښار زورور به ورته پوچ رد ويل دوی به پر خپلو څرو نارې بوغاري جوړې کړې وې، خپل څو به يې وهل، هلې ځلې به يې جوړې کړې وې. د څرو په غاړو ږمغو او بل خوا د ريرې والا ږغونه هر شې په پنځه پنځه. چا به ويل ارزانه شوې کېلې، چا به د يوه شې نارې وهلې چا به د بل شې.

له بلې خوا به د موسيقي ږغ وو، د پر خوند يې کاؤ. د دې ټولو ږغونو اجتماع ځان له ساز جوړ کړي وو، زه پکېنې ورکوم. و ټولنه لېونی. ده

عبدالقادرمجرب

دې ته ودرېږه له بل سره ودرېږه تر څو چې د موټر اډې ته ورسېدو. يوې اوبلې خواته موکتل د لېونې په انتظار وو. دلته مو لېونې په نظر شو راروان وو. د لېونې تر رارسېدو له مخه يو سري راښخ کړ "پام ورسره کوئ ډېره يې په لاس کې ده". لېونې دده له نارې سره سمه ډېره راخلاصه کړه. له موټر لري ولگېده

لېونې چې تر موټر راورسېدو، له موټر سره يې روغېر وکړې. **لېونې جانان:** "هغه ورځ چې يې بنادي ته پېسې ورکړې، هغه سري شاعر دی. هغه شاعر له خوټه موټر سره ومنله.

لېونې جانان: "مړې که وژنې! هغه سپين وېگن وينې سر چې يې د وروړوله گونيو ډک دی، هغه ته و خپوئ. ورته ووايست موټر منوجان کلي ته خو له بندوال سره مو کار دی".

موټر هم هغه وېگن ته وختو، وېگن روان شو. تلو تلو په دې کلي کې سوارې کوز کړه، و دې کور ته ور وگرځېدې گونۍ. کوزه کړه، دې کور ته ودرېږه ښځه کوزه کړه. لمر لوېدو چې استاد وېگن ودر او پر موټر يې ښخ کړه. استاد: "هغه دی د بندوال کور".

ټولنه لېونۍ ده عبدالقادر مجرم

ټولنه لېونۍ ده عبدالقادر مجرم

موږ را کوز شو. لېونی بیا د وېگن له دروازې سره ولاړ وو، و
یې خندل.

لېونی جانان: "مړې که یې وژنې! دوی خو هم له ښاره راغلو."
زه: "موږ؟"

لېونی جانان: د وېگن دروازه ته لاس ونيوو.

"مړې که یې وژنې! دغه هوښیاران چې په ښځو یې د وېگن
له خلکو مخونه پټ کړي وو، درسته ښار ته ښکاره وو."
تولو خلکو و خندل. ما د وېگن دروازه بنده کړه، وېگن روان
شو. لېونی لږ له وېگن سره منډه کړه، بېرته راوگرځېدو و یې
خندل.

لېونی جانان: "مړې که یې وژنې! استاذ په خدای چې ما ښام
ښځې ته ووايي چې نن مې یو لېونی په چل چل کېښې داسې
پرېښودی، موټر مې و خغلا وو."

لېونی جانان له مخه شو موږ ور پسې چې ورسېدو، بندوال
ولاړ وو. خونې ته یې بوتلو په خونه کېښې ناست وو، شا
وخوا مې سره کتل له خان سره مې وویل "په دې سارا کېښې
دومره ښایسته د مېلمنو خونه. تک سپین دېوالونه، چار پېره
عکسونه پکېښې څرپېري. لاندې چار پېره سرې نالۍ.

عبدالقادرمجرم

ټولنه لېونی. ۵۵

عبدالقادرمجرم

ټولنه لېونی. ۵۵

خوري، سره بالبنستونه پرې پراته دي. په دروازويې تكيې
سړې پردې خړپړې*.

د بندوال د دوباره راتلو سلام زه د خونې له تنداړې راغبرگ
كړم.

زه: "چې د ده له كښېستلو سره سم مي دا خبره وكړه. ياره
بندواله! په دې سارا كښې دا عكسونه دا سپين پيري او
ملايان پرېږدي؟"

بندوال: "ياره! يو څه وخت ډېر ورسره په تكليف وم بيا څه
ښه شوم چې ملايان خداي را وشمول. يو سپين پيري پلار
لرم هغه دې خونې ته نه راتلو. يو ورځ مې پلار ښار ته
بو تلي هغه په ښار كښې لگېدلي د ملايانو غټ غټ عكسونه
مې وړنكاره كړو چې هغه يې وليدو بس په كراهه شو*.

زموږ خبره لانه وه خلاصه د بندوال پلار چې لكړه يې
لگوله خونې ته راغلي، موږ ټول ورولاړ شول. له روغبره پس
بندوال ترلاس ونيوو، بالښت ته يې كښېتاوو. كاكا چې ساه
سمه كړه دوباره يې بيا له هريوه سره روغبر وكړو. په كاكا پسې
د ستي ډوډي راغله. له ډوډي پس په گپه گپه كښې، هغه وخت
چې كاكا خپلې چشمې له سترگو راكښلې وې، د خپل پټكي په
ځاك يې پاكولې.

ټولنه لېونۍ. ۵۵ عبدالقادر مجرم

ټولنه لېونۍ. ۵۵ عبدالقادر مجرم

لبونې جانان: مخ ورو راوړو.

”مړې که يې وژنې! کاکا! دا ملايان وايي دا ځينې ټولنې مور خور نه لري، نه ترله مالومېږي. ستا څه خيال دى؟“

کاکا: چې خپلې چشمې په سترگو کړې. ”زويه! څه خبريم. خدای دې په دوى کوي، موږ خو نه دي ليدلي.“

زه: چې ورغبرگه مې کړه. ”کاکا! بيا هم ستا زړه مني چې که مور، خور يا لور په لاس ورغله لاس نه تراروي.“

کاکا: چې وبالښت ته څنگ وهلى ووراپورته شو.

”زويه! زموږ يقين دى. ولي ملايان دروغ نه وايي. ملايان چې هره خبر کوي هغه له کتابه کوي.“

لبونې جانان: د خبرې وار له مخه کړو. ”مړې که يې وژنې! موږ کله ويل چې دروغ وايي. موږ وايو چې دوى په خپله نه په پوهېږي که خلگ پوه کول نه غواړي. دا موږ منو چې ملايان څه وايي هغه حقيقت دي. ليکن دوى موږ داسې نه پوه کوي لکه دا اوس چې زه په دې خبره اولس پوه کول غواړم.“

زه: چې خبره بله خواته واړوله. ”کاکا! د دې غاړې به څومره وختونه کېږي چې وايي

ټولنه لېونې. ۵۵ عبدالقادر مجرم

ټولنه لېونې. ۵۵ عبدالقادر مجرم

پردراوی یې بل کړی اور

یواری یې لور راسې بیا مور

هاکا: موسکې شوه "زویه! دا غاړه به زیا م (زۀ وایم) زما تر پلار
هم مشره وي."

زۀ: "کاکا! تۀ دراوی ښۀ کار بولې که بد؟"

هاکا: "زویه! دراوی که ښۀ کار نه دی بد هم نه دی. هغه بیا
تاسو پرگوری ما په خپله کړې ده، زۀ خویایم ښۀ کار وو.
اوس په دې هم پوه شوم چې تاسو خبره کوم خای له بېول
غواړی. په هغه وخت کښې به ضرور یو دوه داسې دلگان
وولکه دا اوس چې درسته زمانه ده. زۀ د خپلې دراوی ذکر
خکه کوم چې تاسو د هغه وخت د خلکو اود اوس د خلکو
فرق وکړی. کومې پیغلې ته چې به زۀ ورتلم هغه یو کال
کېږي وفات شوه. زۀ چې به ټاکلې خای ته ورغلم د روغېر
لاس به مې ورکړو بیا تر سهاره لاس ور وړل پر ما داسې دي
لکه له مور سره زنا. پخواني خلک څۀ لېوني نه وو، نه
دومره بېغېرته وو چې لور یا خور به یې له بله سره شپه
تېروله، دی به په خبر هم وو څۀ به یې نه وویل.

زویه! زما په خیال د دراوی اثر به نور و خلکو ته هم له مور څه
ورغلی وي. ستاسو که نه دي په یاد زما خوداسې په یاد دي

ټولنه لېونۍ. ۵۵ عبدالقادر مجرم

ټولنه لېونۍ. ۵۵ عبدالقادر مجرم

لکه دا اوس اوس - په یوه خونه کښې به دیوې زبې کور پروت وو په هغه بله کښې به د بلې زبې کور پروت. څوک د نر زوی وو چې و دې کور ته به یې په بدن نظر کتل.

بل دا چار د بواله نه وې نه د اوس په رنگ پردې وې. زموږ ښځو له مېړو، پلارو او وروڼو سره سم کار کاوه. لوښه، وابښه او بوتې، له بېخې لري لري به یې اوبه راوړلې. پردې ښځو چا پېر داري کوله. دا یې ښکاره مثال دی چې زموږ د کوچیانو ښځې اوس هم هغسې گرځي. شته د نر زوی چې په کې ورو وگوري.

دا اوس زمانه په چار د بواله او په پردو ښځې راگرځوي. زه هره ورځ له دې خپله سره اړیم چې په د بوالو ښځې نه راگرځي. له خانه د سړي زامن جوړ کړی. دې ته بېخې حېران یم چې دا ناروغي زموږ ټولني له چا راوړه؟

له دې پس یو څه گړی چوپ ناست وو

هانا: واړه وځنډل. "زویه! دا زما تجربه ده چې د مېړه په ښځه بروسه نه وه. د ښځې په مېړه بیا ښځه په پردو او د بوالو نه راگرځي دا یاد ولرئ.

زه حېران و دې ته یم چې دا بلا دودونه له کومه راغلو، چا راوړو؟

خير دا خودي اور بدلي دي چي بيخواني خلگ ڊ پر مينه ناک
خلگ وو، وسيله پي درلوده. هغه ددي دراوي برکت وو چي
هر سري به پي وکوم کار ته مخ کړو هغه به پي دومره په
مينه کا وولکه له هغي پيغلې سره ناسته. په دراوي کنيې
نورې هم ډ پرې داسي گتورې خبرې وي. دا څو خبرې چي
درته کوم دازما خپله تجربه ده لکه حوصله، وسيله او
ايمانداري. داپه دراوي کنيې وي.
دا کوم څه چي په ما کنيې وينې يا شته داده هغي دراوي
برکت دي.”

د دي خبرې له ختمېدو سره سمه
ښاغلی: خپله لکړه ورکش کړه. ”زويه! ماته رخصت راکړئ زه
زياته ستري شوم.”

بندوال تر لاس ونيوو کور ته پي بوتلی. له هغي خوا چي
راغلو زموږ د پاره پي داغوستلو کالي (بستري) راوړي، دي
بهرته لاړي.

ښوونکي: ”زه ستري شوم يوار اتن کوم.“
ده چي اتن ختم کړي ترسه هم راغله د نشې ستن پي ورو لگوله
دي خاي پر خاي وېده شو، زه هم وېده شوم.

(11)

سهار د هسپتال د کمرې وروټکېدی، ورمي ور خلاص کړي.
د نرسې له راتلو سره لېونې هم را وپېښ شو.
لېونې: "مرې که يې وژنې! لچې ملایې بيا راغله بلبله ده.
مرې که يې وژنې! کيسه چېرې پاته شوه."
ما کيسه ور په ياد کړه.

لېونې: "مرې که يې وژنې! سهار چې را پورته شو او د سونه
لمنځونه مو وکړل. بندوال ښې د شيدو مستې چای، کوچې ښه
توده دودۍ راوړه. چا اوله پيال ه څښلې وه، د چا لا هغه پيال ه
په لاس کېښې وه. د لېونې جانان پر برېت لوړه د کوچو خاشه
پروته وه. بندوال دا هڅه وکړه چې د لېونې جان له برېته هغه
خاشه لري کړي، لېونې يې لاس ونيوو.
لېونې جانان: "مرې که يې وژنې! څه کوي؟"
بندوال: "پر برېت دي د کوچو خاشه پروته ده."

ټولنه لېونې ده ..... عبدالقادر مجوم

ليونې جانان: چې ويې وځنډل. "مړې كه يې وژنې! گوره گوره چې برت ته مې لاس ورنه وړې. خدای دي وكړي چې غوا پر ولاړه وي".

پر دې خبره موږ بېخي ډېر وځنډل. وروسته

ليونې جانان: بندوال ته مخ ورواړاوه.

"مړې كه يې وژنې! ستا څه خيال دی زموږ مور، خور مالومه ده؟".

بندوال: چې پياله په لاس كښې وه، ويې ځنډل.

"ته بل كار هم لرې. دومره وار خو وكړه دا چای وڅښو يا يو سگرېټ وڅكوه".

ليونې جانان: "مړې كه يې وژنې! موږ ولاړېږو ټوله ورځ خو به تا ته نه يوناست. ژر زما د خبرې خواب راكړه".

بندوال: پياله كښېښوده.

"ښه نه مې پرېږدې. خبره دا ده چې خور، مور هغه ټولنې هم لري كوم چې دا ازادي بنيادي بشري حق گڼي. مور او خور هلته هم محترمه ده څوك چې د گناه تصور دماغې ناروغې گڼي. دا خو هسي زموږ خيالات دي چې په كومه ټولنه كښې چې سائنس او نوښت وده وكړي هلته د مور او خور تصور ختم شي. زما په اند هلته نور هم دا تصور وده كړې ده، هلته نور هم مضبوط شوی ټولنه لېونې ده ..... عبدالقادر مجرم

دی، هلته ساتتس او فطرت په خپله د یو مضبوطې عقیدې شکل اختیار کړې دی.

هان یوه خبره ضروري ده چې په هغو ټولنو کې په ښوونځیو او پوهنتونونو کې له ښځو سره پر تړون زده کړې ورکول کېږي. ښځه او بد اړخ یې دواړه ورته ویل کېږي. هلته درای، بې عزتي نه گنل کېږي. ځکه یو پلار او یو زوی په دې نه شرمېږي چې یو بل ته څرگنده کړي چې د پلانکي له پلانکي سره یاري ده چې یو بل خان ترې وژغوري.

زموږ په ټولنو کې څو بدمرغي دغه ده زده کړې خو بیخي لري خبره ده. د شرم، حیاء او د عزت پردې موهم پر عقل پرتې دي او هوس پرستی، موهم سترگې رندې کړې دي. ټوله ورځ موږ پر عزمند خلگ په ښار کې د هلکانو په لټون کې وي. موږ یې وینو پورې خاندو دا هم وایو پلانی خو هم د ښکار په طلب دی. یو د بل لونی او خوندي تښتوو، پردې خاندو دا دومره کیسه نه ده. غل که غلا وکړي پر وخاندو.

کاش! چې د دې ټولني غله غلا خان له کولای، د بل د پاره مه وای یا بدماش بدماشي د خان د پاره کولای، د بل د پاره مه وای. د دې ټولني د غله په غلا کېږي ډېره حصه د زورورو وي. بدماش یې هم دغسي وگټه.

ټولنه لېونی، ده ..... عبدالقادر مجرم

مورډ پر خاندو، منا پر پرېه دا خو يو دی نه دی خو پلاني او پلاني
هم غلا کړې ده. يو د بل سره په نفاق کښې يو د بل په بې عزتي
پسې يو.

ملایان مو هم د دين په روح نه پوهوي. دوی په دا نه پوهېږي
چې خلک څنگه پوه کړي که څه هم د دوی مقصد دا دی چې يو د
بل دروازي مه ټکوي. يو د بل عزت مه اخلی. زه خو وایم هغه
ټولنې که له مذهبه لرې شوي، د ساتنس د ترقی لارې خو بې
خپلې کړې دي. ساتنس خو بې د ژوند لاروي وکړه. مورډ خو نه
د دين شونه د دنيا شو.

دا مو هم زړه نه مني چې زما خور، لور او ورېندار دي نه بې
عزته کېږي او د بل له لوره، خوره او ورېندارې دي هم نه را
گرځو.

ستا څه خیال دی دا د تورو شپو په دراوی کښې به بیا زموږ
وېچیانو ته خور او ورور درک ورکړي؟

لیونی جانان: ولار شو خپلې بې په پښو کړې.

"مړې که بې وژنې! د دې یوه سوال خواب لار کړه. دا ملایانو
چې د سکول مخالفت کولی. اوس څه وشو چې په خپله بې
سکولونه خلاص کړو. د جمعې په ورځ پر ممبر ناست وي و
خلکو ته وایي خپل ماشومان راولئ په سکول کښې بې
ټولنه لېونی. ده ..... عبدالقادر مجرم

داخله کړئ. له دې سره سره دا خبره هم وکړي چې ما سکول خلاص کړی دی په هغه کښې موږ له نورو دنیاوي مضمونونو سره سره اسلاميات هم وايو.

بندوال: خالي پيالې سره يوځای کولې.

"ياره! ته ملایان خواران څه کوي؟ هغه وخت د دوی گټه پکښې نه وه. اوس يې هم هغه ملایان نه دي مخالفه چې خپل سکولونه يې خلاص کړي دي. دا نور يې اوس هم مخالفت کوي. گټی که د اسلاميات خبره شي خو چې د سکولونو بنياد بنودل شوي دي اسلاميات پکښې ويل کېږي. ور سره سره عربي ژبه هم ور بنودل کېږي او د عربي استاذان هم ملایان وي.

زموږ د قام خود مرغي دغه ده چې ملا، مشر، خان، تعليم یافته ټولودنس ومنل ځکه خو ورځ تر هغه بله تياره جوړېږي.

ليونی جانان: دروانېدو هڅه کوله.

"مړې که يې وژنې! بس هم دومره مې در څخه پوښتل غوښتل. بندواله زه خو واييم هغه وخت چې ملایانود اسکول مخالفت کولی. چې په دې پورې يې لاس نيولې وای. اوستاذ، استاذه، ماشوم او ماشومه ټول به په دې خپله جامه کې اسکول ته راځي ښه به نه وه."

بندوال ڊپر راته وويل چي پاته شئي نن شيه لارا سره تهره ڪريئ.
بئنه به د زره غوتي سره خلاصي ڪرو خودا خبره په لهوني چا
منله. له بندوال څخه مورخصت واخيست. بنار ته راو رسېدو.
لهوني جانان: "مري ڪه يي وژني! زه له مخه ڪېرم تاسو څو قدمه
وروسته پسې راځئ."
زه: "ڇه چل به ڪوؤ؟"

لهوني جانان: "مري ڪه يي وژني! زه به وسري سري ته درېرم ورته
وايم به چي ملايان وايي د څينو ٽولنو مور، خور نه دي مالوم.
زموږ خور، مور مالومه ده ڪه نه؟"

تاسو يو څو قدمه شاته راځئ ڪه يي ټيڪنځل راته ڪول يا يي پر
خان بده لگوله، تاسي به ورته وايست لهوني دي."

زه چي ومي ڇنڊل. "ياره انوري ورڇي ڪه نه وي لهوني نن نويه
خداي به سم دم لهوني يي. دغه رنگه خودي والذ ڪه زموږ پيلار
هم له خلگو خلاص ڪري. په دي پوري ڪلي ڪنڀي نن واده دي زه
يي ورا له غوڻيستي وم نه وم ورغلي، دوي له به ور شوو، عذر
به موهم جوږ شي. هغه خلگ خودا ما پيڙني، ته ڪه چا پيڙندلي هم
ڪپداي شي خودا ستا پوڻيستي زه له خلگو څخه په خپله طريقه
ڪوم. ته به خاموشه ڪېري."

لهوني جانان سره ورنسوراو وچي هو.

ٽولنه لهوني ده ..... عبدالقادر مجرم

په حقيقت كښې زما د ټولنې دې خبرو ته پام نه وو چې څه كېږي
 څه نه خو دې لېونې زوی مېري زه په دې بلا اخته كړم .
 ورغلو، دسترخوانونه خواړه وو، ډوډۍ شروع وه . موږ لاس
 ومينځل په ډوډۍ خوړلو مو شروع وكړه. ډوډۍ وخوړل شوه. د
 كور مشر د روغېر په وخت كښې راته وويل "په ورا كښې نه وې
 چې ډوډۍ له راغلي يې هم دي ښه وكړل. گني سلام مي در څخه
 بندولو. ټولو خلكو وخنډل . څوك رخصت شول، ځينې اتني ته
 ووتل. زه، صالو، لېونې جانان او يو څو سپين بيري او خوانان
 په خونه كښې پاته شوو گپه شروع شوه . ما هم خپل هډ وړ
 ورغورزاو. كه مي څه د لېونې له هغې مهمې پوښتنې څخه
 شروع وكړه خو زما طريقه له لېونې څخه بېله وه.

ناني اكا چې بالښت ته شا وهلې وه.

زه: "ناني كاك! دا څو ورځې مي په دې كښې سوداړه ده بېخي
 تردېره د شپې خوب نه راځي."

ناني كلكا: چې له بالښته را پورته شو "لكه څنگه؟"

زه: "دا د عمرگل زوی چې نجلۍ وتښتوله په دې خودا ټول كلی
 هم خبر يو هم ماخوذه يو چې د نجلۍ له مورې سره يې د پلار
 ياري وه."

ناني كلكا: پر بيره لاس تېر كړی ويې خنډل.

ټولنه لېونۍ ۵۵ ..... عبدالقادر مجرم

تۀ لهونۍ يې دا کوم اول وار دی، داسې کيسې خو په مورې
کښې بېشمه شوي دي. د تورې تيارې د يارۍ خو دا نقصان
دی. هغه خواران په دې څۀ خبر دي.”

په دين گل اکا کښې زما نظر وو چې نا کراره وو کله به ماته د
خبرې وار راشي چې کله د خبرې وار ورغلی نو په خبرو يې
داسې پيل وکړو.

دين گل: ”تانيه! هغه خو به په تياره کښې وو. اوس چې يې د پلار
له مورې سره ياري شي لور يې وزوی ته وغواړي په دې خاطر
چې بيا يې کور ته په سپينه ورځ ورتلای شي.”
وار د ملک کاکا شو.

ملک کاکا: ”هکله تانيه! داسې له خدايه وېرېرې ځکه يې په دې
کښې سوداړه ده. مورې مشرانو او ملايانو قام ته بېخي
شاوړته کړه. دده تر دې خبرې پورې يوه خبره راپه ياد شوه.
هغه ورځ مې په ښار کښې ملا تاجک وليدي.”
تاسې کله: ”کوم ملا تاجک؟”

ملک کاکا: ”ياره! هغه ملا تاجک دېر ښايسته اذان چې يې کاوو
بيا ورک شو. هغه ورځ مې په ښار کښې وليدو. ما څۀ پېژندلی
ده روغېر راسره وکړو. ما پوښتنه ځينې وکړه سره چېرې ورک
شوي.”

ټولنه لهونۍ ده ..... عبدالقادر مجرم

ملا تاجڪ وڌندل "ملڪ ڪاڪو! موڙ ڏي خدای له مشرانو خلاص ڪري".

ما ورته وويل "ولي مشرانو ڇڏه گناه ڪري ده؟".

ده وويل "ملڪ ڪاڪو! ڇڏه درته ووايم؟".

"ما ورغبرگه ڪره بيا هم". دي يو ڇڏه وخت چوپ ناست وو سريپي خرولي وو. ما بيا پريغ ڪرو "ولي ملاجانه!"

ده وويل "ياره ملڪ ڪاڪو! دلته دري قانونه دي. يو ستا سودود و دستور بل د ملايانو شرع، دريم د حڪومت قانون چي په كوم يو ڪنبي ستا سوگتبه وي هغه ته لاس واچوي.

مثال: ڪه لورو ڪوي يا زوي ته واده غواڙي له يو ڏه هم پوئنتنه نه ڪوي".

ما وويل "دا ڇو ڇڏه ڏه خبره نه ده؟".

ده وويل "ڪه ڏه خبره نه وايه نوزه به نهه ڪاله نه وايه ورڪ".

ما ورغبرگه ڪره "زه نه شوم پوه".

ده وويل "زما پلار ما له واده زما پيخونبي غونبتي وو. هغه نجلي. چي ڊپر وخت پي زما له موره سره ياري وه. ڪه ڏه له ما پوئنتنه ڪري واي دا پيئنه به نه ڪپده".

ما ورته وويل "بيا دي ڇڏه په وڪرو".

ٽولنه لهوني ده ..... عبدالقادر مجوم

دۀ ويل "پيرې ميې نبوده. پيلار ميې هغه بل ورور ته كښېنوله." ما
ويل "بيا خو ميې هم خاص فرق نه دى په كړى."
دۀ سترگې له اوښكو ډكې شوې. د دې خبرې له كولو سره ولاړ
شو "خداى خودي هغه وخت راوړلي چې زموږ خوندي اولوني
په خپلو حقوقو خبرې شي چې پر خپلو حقوقو پيلار او ورور څۀ،
هر څوك تر مړوندۀ نيولاي شي."
دروازه وټكېده زۀ ورولاړ شوم.-----

ټولنه لېونى ده ..... عبدالقادر مجرم

○
(12)

لېونی: "مړې که یې وژنې! یو خو دغه ترسه لېونی. زموږ گرده کیسه را گډه وډه کړې. ښه نو ما ویل چې د واده څخه راغبرگ شوو نو لېونی تر موږ مخکې چاپک چاپک روان وو. داسې ورک شولکه تا چې نه دی لیدلی بیا موږ هم نه دی لیدلی.

پوره نولس ورځې لېونی نه وو. موږ به موڅي ماما ته راغلو د لېونې بې دیده به بېرته رخصت شو. موڅي ماما به یو څه د لېونې څه به یې خپلې خبرې په گډې کړې. داسې کیسې به یې کولې چې سړي بېخي یقین نه شو په کولای.

مشال لکه داکيسه

"زه یوه ورځ له دوی څخه په جهاز کېني را روان وم. دا زما اول وار وو چې په جهاز کېني مې سفر کاوو. ښایستو ښایستو نجونو په جهاز کېني خدمت کاوو. یوې وماته بېخي د پر خوندر ا کړی. واره نه وو ما به

ټولنه لېونی ده ..... عبدالقادر مجرم

ددې په خوا وکتل. د دې هم په ما کښې سودا اړه شوه هر ساعت به راغله سر جي څه خدمت؟“
زه: ”گورودان“.

د جهاز والا ټول مسافر ماته ډېر حېران وو چې دا ښکلې نجلۍ هر وخت د دۀ خواله څنگه راځي. ما هم د نجلۍ د خوشالولو د پاره غوشتو چې داسې کارنامه وکړم چې دا راته حېرانه شي پس خداى را جوړوله په جهاز کښې اعلان وشو چې د جهاز د مخ ټاټر پنجر شو. ټول مسافر وار خطا وو. چا ژړل، چا کلمې ويلې. ما هغه ښکلې نجلۍ ته وويل ”په جهاز کښې رسي شته؟“

نجلۍ: ”هو سر جي! څه په کوي؟“
زه: ”ته ورشه رسي را واخله“.

دې رسي را وړه، ما رسي په خان کښې غوټه کړه. پاته رسي مې پرا وړه واړوله، په جهاز کښې سوکه را روان شوم. ډرائيور ته ورغلم چې دا ټاټر پنجر ولي شو. د دۀ په خوله کښې لارې وچې وې. ما وويل ”ول پانه چيرې ده؟“

دۀ د صندوق خواته اشاره وکړه. رنگ يې تک تور شوی وو. ما ول پانه را واخيسته.

نجلی: "مه کوز پړه".

"چې ټول مري يوزۀ دي هم مړ شم".

دروازه مې خلاصه کړه، کښته شوم. نور و خلگو رسي. ټينگه نيولې وه. په رسي مې خان ترلی په هوا هوا کښې مې د ټاټر پنجر ولگا وو چې بېرته راغلم. وروره! هغې نجلی. په غېږه کښې ونيولم، ټول خلگ راغلو دا د يې را کړې. جهاز روغ رمټ پر هوايي ډگر کښته شو. ماته يې کرایه بېرته را کړه. افسرانو نوري پېسې هم را کړې. سواريانو هم روپۍ پر راغوځولې او هم يې دعاگانې راته کولې. عکسونه يې را سره اخیستل. په اخر کښې هغې ښکلې نجلی. څلور، پنځۀ عکسونه را سره واخیستل بيا يې له ما څخه ادرس طلب کړو.

بېخي ډېر وخت پس د چاهغه د جهاز کيسه په ياد وه.

ټولنه لېونی. ده ..... عبدالقادر مجرم

سنگین دوکاندار را ریغ کړو "هلکه! راشه ستایو
لیک راغلی دی".

ما چې لیک راوخیستو خلاص می کړ، د هغې
بڼکلی نجلۍ وو چې زما او د دې پریو خای
عکسونه یې هم پکښې را لېرلي وو. اوس هم د
جاني استاذ د وېگن پر نېښه زما او د هغې نجلۍ
عکس لگېدلی دی".

دا عکس خو ما او والود جاني استاذ پر وېگن
لېدلی وو. موږ پوهېدو چې موڅي ماما په
عکسو والا جوړ کړی دی. د دده سړي د یو بل
سړي پر سر لگولی دی.

د دې پرې خندا څخه د والو په سترگو کښې
او بڼکې راغلي. موڅي ماما ویل "اوس زه د لېونې
پر خای در پاته یم. دغه رنگه به مو خندوم".

موږ له موڅي ماما څخه د رخصتېدو په حال
کښې وو چې یو چا پر سترگو لاس راو نیول. ما پر
مړوند وپېژندی چې لېونې دی.
زه: "هالېونو!"

دۀ زماله سترگولاس لسري کړو- د و مره کلک يې
مچ کړم چې کله مور هم نۀ يم مچ کړی.
زۀ: "چېري وي لېونو ای اوس کار دی چې تا
وکړی؟"

لېونی جانان: "مري که يې وژنې! بس نور مې مۀ
ژړوي، ملامت، ملامت، ملامت يم."
چای مو ورته راوغوښتې دی بيا يو وار پر پونده
وخرخېدی- مور د ماماد جهاز کيسه ورته وکړه
دی پر مخکه غزېدلې پروت له خندا شين شين
کېدو- په دې وخت کېنې بريالې هم راغلی- مور هم
بنۀ په تپاک له بريالې سره روغېر وکړی.

بريالی: "ماما! که ستا سو خوښه ده درځئ نن
صحرا ته لاړ شو- چکر به ووهو، ښکار به هم وکړو-
يو ساعت به سره وځاندو- په څۀ بلا مو کېښستم
بې له تاسو په خدای که نۀ کور خوند را کوي، نۀ
بازار، نۀ نور ياران- د اکا زامن او نور خپلوان
پېغورونه را کوي وايي چې لېونی شوی يې."

ټولنه لېونی ٥٥ ..... عبدالقادر مجرم

زده ورتنه وایم ننه دی چې لېونی یم۔ چرسی او
شرابی خوننه یم۔ دوی وایی بس پرېږدی یې دغه
خپل ژوند خرابوي۔

موڅي ماما ورسره خوننه کړه۔ زده، صالو، لېونی او
موڅي ماماله بریالي سره په موټر کې سپاره
شود۔ زما پکې خيال وو چې د بریالي پلار موږ ته
کتل چې موږ له بریالي سره موټر ته وختلو۔ د دوی
او بریالي پام ورتنه وو۔

موټر چې څنگه روان شو بریالي مهموري
ورواچوله وپل یې: "دا ننه په غور واوری" چې
څنگه بدله شروع شوه

لېونی جانان: ورغوته شو مهموري یې بېرته را
ويسته "دا پرېږدئ۔ دده ترېغ خو زما د اړېږېغ
هم ننه دی"۔

لېونی ناتراشه غاړې شروع کړې۔ د یوې غاړې سر
د بلې پای لکه۔

که له کېنې یې که له پاسه
گړانه مړه دي زورور دي

دغه رنگه يې نورې هم وويلې - واقعي هم د لېوني
ښه ډډن ږغ وو - موږ خنډل دی لگياوو خپلې
بابولالي يې شروع کړي وې.

ما د قدرت د نظارو تنډاره کوله - پر اسمان نړۍ
نړۍ ورږخ د غرونو پر سر چې په لمر ښکاره شو
د باران په نري پشم ناوډه کاني به خلپدو - بېخي
د پر خوند يې کاوو خولمر پټ او ښکاره کېدو ما
د خپل اړخ د کرکۍ ښېښه خلاصه کړې وه، تازه
هوا ښه پر را لگېده.

له لري به خای په خای شنيغزيان ښکارېدو -
اوبسان، کوچيان او رمې د پر خوند يې کاوو - يو
خای يو شپانه پر ډبره ناست و، شپېلۍ يې ږغوله

لېوني جانان: "موږ ودرولئ".

بريالي موږ ودرولۍ - موږ هم را کوز شو - لېوني له
شپون څخه شپېلۍ واخيسته - داسې شپېلۍ يې
وږغوله چې موږ چېرېر چېرېر ورته کتل - شپانه
په شاه يوه د شمسي وړه ښېښه هم اخستې وه.

بريالي: "دا ښېښه څه کوي؟"

ټولنه لېونۍ ۵۵ ..... عبدالقادر مجرم

شپانه: "موبایل په چارجوم".

بريالي: "دلته موبایل کار کوي؟"

شپانه: "نه!"

بريالي: "بيا نوڅۀ د پاره موبایل گرزوي؟"

شپانه وځنډل-زموږ سر خلاص شو چې شپانه د
عکسونو وېډيوگانو د پاره اخیستی دی.

بريالي: "تۀ بسکاره کړه چې ويې گورو-څۀ رنگه
موبایل دي دی".

ساده شپونکي خپل موبایل بريالي ته ونيوو.

"هاغه دی ويې گوره".

په دې خبرو خبرو کښي يې له ساده شپونکي سره
داچل وکړی.

بريالي: "دادي په څو رانيو؟"

شپانه: "يو څۀ ساتلی مگ مې پې ورکړو".

بريالي په دې وخت کښي د ساده شپونکي
مېموري ټوله خپل موبایل له را اړولې وه-بريالي
بهر ته خپل موبایل شپون ته ورکړی.

لېونی پر پونده وڅرخېدی "اوږه را اوږه په
بشتره کښي".

ټولنه لېونۍ ده ..... عبدالقادر مجرم

موږ له شپون سره خدای په امانی وکړه - بېرته موږ ته وختو - هغه ورځ چې موږ موږه خندلي دي بیا مې ترننه پوري دومره نه دي خندلي - ماخوستن بېرته راوړسېدو په ښار کښې د بریالي له موږه کوز شو - ټول له موږي ماما سره شپې ته لاړو - دا بله ورځ کورته سره لاړو.

دوي ورځې ښار ته نه لاړم - کور مې څه کار وو - دریمه ورځ صالحو جان کورته پسې راغلی، زه هم بازار ته ورسره راغلم - موږي ماما هم گيله من وو - ما هم خپله حال ورته بیان کړ - موږي ماما د هینداری په رڼا هوټلي ته د چای ووبل - چای راغلي موږ وځینسلې - ټوله ورځ مو پر بریالي او لېوني خندل - ماڅیگر کور ته سره لاړو.

د شپې یو د موږ سایکل والاد موږي ماما کورته ورغلی وو.

سړی: "د خدای د پاره را سره لاړ شه بل د هغه لېوني زوی مري یاران څوک دي چې له تا اوله ده سره یې ناسته پاسته ده؟"

موږي ماما: "خبر خودی؟"

ټولنه لېونۍ ده ..... عبدالقادر مجرم

سړی: "هو خبر دی - زه د هغه لېونې زوی مېرې ماما
یم - نن مې د زوی واده وو - زما له یاده وتلې
وو، لېونې ته مې د واده ست نه وو کړی - خدای
خبر له کومې خوا راغلی، د انا کوټې ته تللی وو
توپک یې را اخیستی دی وایې چې "زه که دي نه
وای را غوښتی پروانه وه - دا زما یاران دي ولي نه
دي غوښتي."

تر کومه وخته پورې چې زما یاران نه وي راغلي
په والله که یو هم ډوډی راخځه و خوري - کوم نر
شته چې زما مخ ته ودرېږي یا مې ونیسي -
وروره! په عالم کېنې یې رسوا کړم - دغه یاران به
یې راښيې."

د سټي یې بریالی ته ټیلیفون وکړ هغه هم راغلی -
بریالی له مخه ماما یې را پسي وو - موږ یې له
خپلو کورونو را واخیستو چې کله یې د ماما
کور ته ورسېدو .

لېونې جانسان: چې موږ ولیدو توپک یې وغورزاوو -
پریوه پښه وڅرخېدو "ماما! کار توستو خورا کړه -

په توپک کښې کارتوس نشته. مری که یې وژنې
! یاران زنده باد.

پردوی هم لکه لمر چې راوڅپړي خوشاله شو.
لېوني مور له خلگو لېري پر یو هواځای یې کالي
کښېنولې. ماما خوار یې ډېر ورته وویل: دا
مېلمانه کالي ته راوله. دا خبره بیا په لېوني چا
منله؟

ماما خوار یې د لاس د مینځلو او په په خپله
راوړې.

لېوني جانان: "مور دا ستا غوښي نه خور و. مور ته
پیا ز په غوړیو کښې راسره کړئ".

ماما یې سره کړي پیا ز راوړل، ډوډی مو وخوره.
لېوني جانان: "یارانو! ورشئ دوی به غله وهلې
وي، خپلې پوښتنې کوئ. زه به دلته یو گری اتن
واچوم".

له ډوډی پس راغلي ترخې چای موله ناستو
خلگو سره څینلې په خبره مې څه داسې شروع
و کړه. "یاره! هغه د چا خبره چې (نه دې وژلم د
پلانکي سره اوښه دي په رالیدله) دا اوس څنگه

ټولنه لېونۍ ده ..... عبدالقادر مجرم

زمانه شوه. دانجونې وگوره چې تښتېرې هغه هم له هغه سره چې بل واده يې هم وي. دانور خلگ بيا وگوره چې له نسو عزتمندو کورنيو دي له يوه او بله خايه ښخې راولي. هغه هم يويونه په پنځو، لسو.

په دې کښې به مور، لور، خور څنگه ترله مالومه شي يا دا چې د پلار يې له يوې ښخې سره ياري وه، زوی يې لور و تښتوله او بل زوی مور ته خلگ بياي، ورور خور ته، پلار لور ته، اکا ورپرې ته، تررور ترلې ته. داهم وينو هم يې اورو.

نن پلاني ښځه پرېښې ده، نن پلاني. که پوښتنه پسې وکړې وايي به موبائل يې ورسره نيولی وو. يا پلاني له خوره سره موبائل نيولی دی د پلاني په زوی پسې گرځي. ټول يې هم په سترگو وينو هم يې په غوږو اورو.

دا وخت به لس کسه ناست ووما په لور ريغ ووييل "چېرې دي د دې ټولني ملايان، خانان، پيران او فقيران.

ټولنه لېونۍ ده ..... عبدالقادر مجرم

دا به تاسو ټولو اورېدلي وي ليدلي كه مونه دي؟

چا سروښورا وو چا هو؟

اوس چې هر چا داسي يوه كيسه اورېدلې وي هغه به يې ودې ناستو څلگوتو ته كوو. رښتيا: ستا په دې كښې څه مقصد دى؟

زه: ”يو مقصد مې نه دى. دا گورم چې څوك رښتيا ويلاى شي كه نه. اول وار زما دى.

زموږ يو لږې قريب دى. زوى ته يې واده وغوښتو. هغه هم د خپل ورور لور چې كله يې نجلۍ را واده كړه، هللك ولسورل كه زه نجلۍ خپلې خونې ته راپرېږدم. كه به هللك ته د نصيحت د پاره څوك وړغلو، هللك به ويل ”زه دا نجلۍ څنگه وكړم. د دې له مور سره ما خپل پلار ليدلي دي“. هغه هللك كه هر څو وخت تېر شوله خپلې خبرې نه واوښتو. نجلۍ يې پرېښوه.

اوس نو تاسو خپله خپله كيسه راته وكړئ.

يو ساده سړى چې له مورېه لېږي يو بالښت ته ناست وو، د چاى پيالې يې په لاس كښي وه پټكى

یې له سترگو پورته کړی و یې خندل "منا دا خو
لایسه دي چې تراو بنځه دي - ما خویوه ناشوده
ولیده، بنځه له بنځې سره".

ما ورغبرگه کړه "پېغلي که واده؟".

دی چې پر خپله کړې خبره پېنېمانه بنسکارېدو "یا
پېغلي".

"یوبل سړی وروره! په دې کښې شرم نشته - زه
به یوه کیسه درته وکړم دیو سړي د خور زوی د
یو چا پر لور تکان وکړو بیا موږ هغه سړي ته
ورغلو ورته و موویل د پر غلط کاريې درسره
وکړو اوس دا لور ورکړه د دواړو په عزت
خوندي شي د خواره پروویل وروره ما پرېدی
ما مه مجبوره کوی بس کم غلط کار چې یې
راسره وکړو، تر هغه به زه ورتېر شم" - د دې
خبرې باوجود هم موږ هغه سړی تنگ کړی - اخر
هغه سړي مخ را وړو - د هلک ماماته یې
ووویل "ته ورشه له خوره پوښتنه وکړه چې زما
لوريې و زوی ته روا ده که ناروا - موږ ټولو له
شرمه کښته کتل تر هغه وخته چې را ولاړ شو.

ټولنه لېونۍ ده ..... عبدالقادر مجرم

يو بيل سري ياره! كه دغه حال وو خود مسلمانى.
در به ودر پري.

وځنگ ته يې ناست سري وويل "خاوري مو شه
مسلمانى - مسلمانان داسي وي - يوه ورځ غرمه
له ښاره راغلم - يو سپين پيري كليوال مې ولاړ
وو چې موږ د سگول ماشومان كوزول د
وويل "مېرور مې ناروغه ده كه دي ماڅيگر د اكر
ته راسره يوره" ما ورته وويل "سمه ده".

ماڅيگر مېلمانه راغلو - اوس هېران وم چې له
مېلمنو سره كښېم كه له سپين پيري سره ولاړ
شم - زه له مېلمنو سره ناست وم چې دى بيا راغلى -
مېلمنو وويل "ته ور سره ولاړ شه - موږ ناست يو
خپله گپه كوو، ته به بهرته راشي" - زه ور سره
ولاړم هغه ښځه مې د اكر ته ور سره يوره - يوار
خو مې د اكر څو ترڅې واوږدلې چې "تاسو
ناروغه تر مرگه ورسوى بيا يې راوړى - اوس ور
شئ تيسټ يې وكړئ - وينه يې بهڅي كه
ښكاري".

موږ ورغلو هغه لېب اسيستېنټ يې وينه په موټر کېنې واخيسته. دا په هغه موټر کېنې ناسته وه چې د سپېن بيري زوی (د بنځې مېرۍ) پر سکويټر راغلی وماته يې لاس له خولې واخيستو ته د خلگو بنځې په موټر کېنې گرزوي.

زه حق چېرېان ولاړوم. د ښار خلگوراته کتل. ده بنځه په يو کښوله پلاريې پر بله. آخر دی روان شو بنځه يې وپلارته پرېښوده. موږ هغه تيسټ پرېښودی. دوی مې د خپل کور په دروازه کېنې کوزکړو.

په سهار وختي يې پلار له ماچته زموږ کورته راغلی معافي يې غوښته. د زامنويې نن هم سلام راسره نشته چې يو چل راسره کولای شي کوي يې.

په ناستو خلگو کېنې يو بل چا وويل هغه پلانی او پلانی. دا يو گروپ وو. له نورو ښارونو يې بنځې راغوښتې. يوه ورځ هغه پلانی خپله بنځه ډاکټرته راوستې وه، هغه د خپل گروپ ملگري

پر پېښ شوي وو هغه ته يې ويلې وو چې "موږ يې راوغواړو تا په گډه وو-ته چې يې راوغواړې بيا خان پر واچوې-هغه که هرڅو وويل دا مې کورودانه ده-نه منل کې ده-تر جنگه سره رسېدلې وو-په دې ټول خلگ خبر دي.

بله يو سړی چې ډ پر په کرار راته ږغېدو-ته هغه سړی وگوره په کور يې خلگ وزي تنوزي، دی راروان دی نورو ته لارښوونې کوي-په خپله د پلاني په بنځه تور شو-وماته د هغه مشر سړي خبره را په ياد شوه-دوی وايي "له هغه مشره سره ډ پر خلگ ناست وو، يو سړی راغلی مشر ته يې وويل "ته زما په کار يې"- هغه وويل "هره خبره چې ده ووايه"-که يې هرڅومره خان ټينگ کړي آخر مجبوره شو ويې ويل "زه تور شوی يم".

دوی وايي هغه وخنډل ويل يې "سړيه! دا تور ټول يو-ته هسي ښکاره شوی يې".

دروازه خلاصه شوه-ورور مې د غرمې ډوډی راوړه-لېونی ولاړ شو اتن يې واچاوه-ورور مې حېران ورته کتل.

ټولنه لېونی ده ..... عبدالقادر مجرم

۱۱
(13)

چې ورور مې له خوڼې ووتو، ما دسترخوان
هوار کړی - لېونې لاس و مینځل راغلی - ما چې د دېگ
سر پورته کړی، چرگایې پیخ کړی وو.

لېونې چې ولیدوله خندا شین شویا ولاړ شو - ما پرېغ
کړو "راشه یاره! ته خو لېونې وای خو زه دې لېونې
کړم".

لېونې: وخنډل "مړې که یې وژنې! خلگ خو وایې
چې (بیلان ساتي دروازې به لویې ېدي - زه خو وایم هغه
دي بېخي د دروازې نوم ته اخلي).
مړې که یې وژنې! یوار د دېگ سر بند کړه - یوه گپه
را په یاد شوه".

ما د دېگ سر بند کړی - هوار دسترخوان مې هم سره
واړاوه.

لېونې: "مړې که یې وژنې! سړی پر دوی گپې نه کوي -
یوه ډېره پخوانۍ د اسکول د وختو کیسه را په یاد شوه
- موږ د یو کلاس فېلو په کور کېني مېلمانه وو چې هغه
زما کلاس فېلونه بلکه زما عزیز هم وو - یو زه بل د ښار
اوسېدونکی کلاس فېلو ور سره مېلمانه وو چې کالی

ټولنه لېونې، ده ..... عبدالقادر مجرم

یې د خپلو دوو خونو وشاته پرهوار د گري هوار کړی
و-د دوی خور لو وروسته موږ نوی نوی تاش زد کړی
و- موږ درې وو، څلورم سړی نه وو- جمیل (کوربه
کلاس فېلو) کورته لاړ- له هغې خوا یې لالتین، خپل
پلار تاش ته راوستو- موږ د پسر جبران شو چې "ته دې
سړي ته وگوره راغلی له زوی سره ولالتین ته ناست دی
، تاش کوي.

موږ د پلار تر مخ د تاش نوم نه شو اخیستلای".

خیر تر دې پره مو تاش سره وکړو بیا یې پلار ولاړ شو ویل
یې "ما لمونځ نه دی کړی".

د گرمۍ شپې وې- موږ ټول د باندي ناست وو بیا ویده
شو- گوره په دې کښې څومره وخت تېر شوی وو چې د
جمیل د مور نارې وې چې د جمیل بابا ته یې
ویل "سړیه ارا پورته شه سپوږمۍ ناچوره (تندر
نیولې) ده".

په دې وخت کښې ترور په زوره زوره ویل "خدا به! ته
خو دا سپوږمۍ زموږ په گناه مه نیسې- گناه گناه خو
موږ یو دې څه گناه کړې ده".

د جمیل پلار چې را وین شو خپلې بنڅې ته یې ور وړغ
کړو "ها بنڅې! څه کیسه ده".

د جميل پلار: "سړيه اړا پورته شه سپوږمۍ ناچوره ده - دوه ركعاته نفل به وكړي بل به زه چرگ ونيسم هغه به حلال كړي."

د جميل پلار: "ور شه بنځې! كراړه ويده شه - سپوږمۍ زموږ په حد كښي نه ده - د پلانكي خپلو په حد كښي ده." له دې خبري سره يې ږغ ورك شو.

دا خواره بيا راغله خپل زوی جميل يې وږغاو و - هغه را پورته شو - موري يې چرگ او چاره راوړي و - هغه چرگ حلال كړي - راغلي پر خپله بستره پرېوتو - موري يې پر ږغ كړي "زويه! ته ولي پرېوتې - دا خپل ملكري وږغوه چې را پورته شي يو دوه دوه ركعاته نفل به وكړي - پلار خو دي هسي هم نه پورته كېږي."

جميل: له خندا شين شو - "موري! نفل ته او د كلي ملاصېب وكړئ - ما خودا دی چرگ در هلال كړي - د لته ما هم وختدل - جميل ته مې وويل -

"ياره! درخه چې پورته شو."

د مور كې د زړه د پاره زه ولاړ شوم - تر سرد كه بدني مې را واخيسته، اودس مې تازه كړي پر نفلونو ودرېدم - دوی دوه حراميان په بشترو كښي پراته ووختدل يې - يو دوه واړه يې زه هم د لمانځه په منځ كښي وختدولم، سلام به مې په وگرځاوو."

ټولنه لېونۍ ده ..... عبدالقادر مجرم

له دې خبرې سره سم لېونی بېرته راغلی دسترخوان
مې هوار کړی. ډوډی مو وخوړه.

لېونی: له ډوډی خوړلو پس بېرته ولاړ شو، پرکت یې
پنې وغځولې.

”مړې که یې وژنې! دامتل خودي اور بدلې دی چې
وايي (د نودې خټې لږ اوبه کافي دي) - یاره! که رښتیا
درته ووايم د وخت سترو او تجړيو د و مره خلگ جوړ
کړي دي چې له موږه هسي اشاره غواړي خود لته
بدمرغي داده چې څوک په چا اعتبار نه شي کولای.

د جمیل د پلار خبره درته کوم چې زموږ نژدې قریب هم
وو - بېخي ډېر وخت زه نه وم ورغلی - په دې وخت کښي
زه هم دغسي ناروغه شوم لکه دا اوس بیا ورو نو ډاکټر
ته بوتلم خیر دا ډېره اوږده کیسه ده.

بل وخت مې واورېدو چې هغه کاکا (د جمیل بابا)
ناروغه شوی دی - زه ور روان شوم چې ورغلم دی
ماڅیگر د ماجت دېوال ته یوازي ناست وو چې زما توخ
شو، ده پر سترگولاس ونيوو، زما په لوري يې کتل - زه
چې ورو رسېدم و سره کښېنستم - غېږ مې پر وگرځوله -
د روغې په وخت کښې یې ږغ وپېژندلی - له روغېره
پس یې وخنډل ”زویه! زه خوا اوس په سترگو ډېر تپېم
- اوس چې راته ناست یې هم دي مخ نېسه نه شم صحي
کولای، اوس مې دي هم ږغ وپېژندلی.

- ټولنه لېونی، ده ..... عبدالقادر مجرم

ته څنگ يې؟ - زويه! وامي ورپدل لېونې شوی دی -
اوس څنگ يې! - يو گړی چپ ووييا يې وځنډل.
"زويه! ته نه يې لېونې، لېونې دوی دي".

زه به يوه کيسه درته وکړم - زه په لېونيز کښې د بل پر
ځای بازگير وم - په هغه وخت کښې د پياده بازگير لس
روپۍ وې، د سپاره (هغه چې آس يې درلود) شل
روپۍ وې. په هغه وخت کښې لاری پیدا کېدې يوه يوه.

هغه لاری به زما په خيال په هينډل چالو (ستار تېدې)
کېدې - د هغه وخت سرکار زموږ د خان دوکسه په يو
کېس کښې نيولې وو چې اختيار ټول له پولتيکل سره
وو - کله چې وځان ته خپل وس ورتام شو بيا يې د قام
پر سپين زيرو رغ وکړ چې تا سو ټول په يو وار ورشئ -
دا پولتيکل ته به سوال وکړي که يې دا خلگ را خلاص
کړو - ځان لاری راغوښتې وه، تحصيلا دار موږ دوه
نوکران په دې لاری کښې کښېنولو - لاری روانه شوه - د
هر قام مويو يو مشر را ټولاوه - بېخي د پر خلگ وو چې
د يو مشر کور ته ورغلو - دا وخت د ما پټين د
لمنځووو.

ستابه نو څه په يادوي - په هغه وخت کښې خود چا په
کور کښې دومره لوښي نه وو - دا چای هم د چا، چا پر
کور پیدا کېدې - ده د چای ورته وويل - زه مې د پر
خوشاله شو چې په چای څښلو به لږ اوسا شو.

- ټولنه لېونې ده ..... عبدالقادر مڅرم

خیر له روغبره پس هغه سړي له کور اوبه راوړې-بدنې-
لږ وې موږ پر واراود سونه وکړو، لمنځونه مو وکړو-
يو يو راتلو کښېستو چې را پوره شو-ده وويل
"خیر گدایه! بیا څنگه راتول شوي یاست؟"

چا به ویل ته وراسه ورته وکړه-چا به ویل ته وراسه
ورته وکړه-اخیر یوه سپین بېړي د خان کیسه ورته
وکړه.

ده لاس له خولې واخیستو چې څه پر خوله ورتلو هغه
یې ویل-اخري خبره یې دا وه "دلگانو! ما ټول عمر لاس
چپه نیولي وو چې خدایه! ته یې ور پېښه کړې-اوس
خدای ور پېښه کړې ده، دوی دلگان را روان دي خیر
یې غواړي-ولار بېړئ-په خدای که مو تر ما بله بلا
پیدا کړه"-کورته یې ور ږغ کړو "اچای مه راوړئ-د
کلي ماشومانو ته یې ور کړئ".

موږ ټول ساره ساره را روان شو-په لاري ټولو ویل "دا
دله خولې ونی دی"-چا څه ویل، چا څه-خو چې وخت
تېرېدو زه چې په دې پوه شوم چې "هغه سړي نه وو
لېونی، لېونی موږ وو" بیا یو گړی چپ ناست وو-
چیتایې په ژر غوښي ږغ داسې ماته کړه.

د زهیرو زړو په حال

مه کې خبر مسمانان

په دې وخت کېنسي ملا ماجت ته راروان چې ماد
رخصت لاس ورکړي "کاکا! د خدای په امان".
ده بېخي ډېر د شپې ست وکړو. ما خپل عذر پېش کړو
چې راروانېدم دا کاکړي مې په دې خاطر وويله چې
کاکا مطمئنه شي چې دی زما په خبره پوه شوو.
د زهیر و زړو د وادی
باد راوالت له خوا ستادی
زه چې له کاکا څخه راروان شوم په لاره مې تر کوره پورې د
ږوب د سترخېلو غاړې په لوړ ریغ ویلې
یو سترزدوولس زویان
پر گوسه تل اوري باران

د پانې د غره پرسر
نازک به جنگ کاوی اېکړي
د نازک دوېی دورې دی
سیستان سوړدی که ناهېل دی
لیا نازک پر سیستان لوړدی
ږوب یې خلاص کی که لیا اړدی
د پنگل په مرگ خبر سو
ږوب له بیافرنگیان تر سو

ټولنه لېونی ده ..... عبدالقادر مجرم

دروزي اختريسه راسي
سپرکي څوک به د راباسي
بنگل مريظريف ترلي
پررپوب غمردی نريپدلی
پرشنکی د انورپل دی
بل يې سپين گل بارومل دی
پرشنکی به نه ختې
گل بارورودله به راتلې
سي شنکی تانه يې کښه
گل باروسپوروی که پياده

سپينه خولکه پيالسه
پراوېونا سته بخت نامه
قام دپري سي پرنيمي
بخت نامه مچ له وري پېکي
سورد مرکي سيک زخمي
بختنامې خان دکي غازي
خود ده يې تراوس مرونه
بختنامې سره کولاسونه
وزيرخان ياي مه ورځئ
په کورم کي بوی دی دېهري
زه يې وئستم له تاخه

ټولنه لېونۍ ۵۵ ..... عبدالقادر مجرم

وزیرخانه امپل واخه
بازدنه یوړی ترساکه
پښې دماتي سه بوراکه
دنیلې کولمې د پری کې
بازه لاندې رسالې کې
بازیې مرکي جنو کښېنه
ملخی مه وړه دروازي له

میمی ټول که خپل هلکان
دویم کار ټوس ورکی شیرجان
تريې کې د ږوب تر میان
دمچ پانسی له وړي شیرجان
د شیرجان د پانسی ناره
خواره سوې زړینې زاړه
مامه جانه نه راخې
یاغي څنگل مامتې سوې
د نواب پر څنگ به تلې
دنگره نیم سنز خپل وې
شین مو تر په رود به تلې
شهزاده غرونر پدی
ږوب له راله پر نامه

ټولنه لېونۍ ده ..... عبدالقادر مجوم

انگر بزيای غوارم شهزاده
نه پرولنگ سته نه پرکور
پرکمه روند زرغونې يور
په گړنگ راوختم
دږوب په دیدنه مړېدم
دعوه گیرد کښېني غلي
ږوب کلاسیف الله لولي
يو اختوبل شېرعلي
دواړه مضبوط مړگیان دی
اختومر شېرک بندي
پرږوب لاری به پرواخي
سپینې خولې ژر چارگلان
رالې ږوبی د خراسان
راکوي به خوله ضرور
نه به دږوب دنواب لور
یوننگرد میا سخي دی
بل په ږوب کې دلونې دی

له دې غاړو پس چې راپورته شو- سترگې یې له اوښکو
ډکې وې.

لېونی: "مري که یې وژني! کاش! چې دوی له داسې
پاکو میشتو سره به انصافي لامله وای کړي.

ټولنه لېونۍ ده ..... عبدالقادر مجرم

ستا به دا خیال وي چې دی خود سترخېل دی — زه
سترخېل ته يم خود سترخيلو سيمه يم.
دوی وای "يوخت د يو بل خېل سړي دا غاړه خود د
سترخېل له خولې اورېدلې وه
يو سترزدولس زویان
پرگوسه تل اوري باران
دی چې له هغه روان شوي و وپه لاره يې څو واړه دا
غاړه په لوړې رغ پورته کړه
يو سترزدولس زامن
پرگوسه تل باران ورپکې
څو څو واړه به يې وويله، نه سره سمېده — اخير يې وويل
"هغه سترخېل ماما څه وړ ويله چې داسې خوند به يې
يې وکړو."
په دې وخت کېنې دروازه خلاصه شوه — هغه ترکي — ترسه
دنته راغله. دی چوپ شو.

ټولنه لېونی ۵۵ ..... عبدالقادر مجرم

(14)

نرسه چې ووتله نو ما ورته ويل "ياره! هغه خپله
كيسه راته وكړه. تا كيسه په بله خوا بوتله. دا غاړې
ماړې، سنزرخپلې. دا بيا چيش دي. هغه ستا د لېونې
جانان كيسه.

لېونې: "مړې كه يې وژنې! دا دي ښه وكړو. هغه خو مي
بېخي له ياده وتلې وه. پر كوم ځاى پاته شوه؟"
ما كيسه ور په ياد كړه.

لېونې: "مړې كه يې وژنې! كه زه پر بله خوا تلم. راگر خوه
مي خو درته معلوم يم چې په بچو كښې يې نه يم."

لېونې جانان: "مړې كه يې وژنې! يو ورځ بريال د موڅي
ماما دوكان له راغلى ويل يې "ماما! ډېر د پغت مو كړى
دى. خوښه دي نه ده چې په سپل لار شو. زموږ باورې چې
له ښار څخه يو څو كلو مېټره لرې ده هغه به هم ووينو. يو
به چكر شي بل به لږ وځانده. هغه د شپون مېموري به هم
په ښه (ايل سي ډي) كښي در ښكاره كړم. ما خو خپله
كتلې ده خو غواړم چې تاسو يې هم وگورئ."

ټولنه لېونې. ده ..... عبدالقادر مجرم

ټولو ورسره خوښه کړه.

ښۀ ولاړ ماڅيگر بريالي راغلی. موږ ورسره روان شو چې تر ښار ووتو، شا و خوا شينگښتي خوره وه. تازه تازه هوا، سړک د باغونو په منځ کې تېر شوی وو. بريالي موټر سم د سکو (کيشپ) په قدم روان کړی وو، نه د سوی په قدم. د سړک له اړخ سره د اوبو لښتي بهېدلې. د اوبو شور هار د موټر په ښځ کې هم اورېدل کېدو. خای خای به ښځې پر تالاب ناستې وې چې موټر به يې په نظر شونو ژر ژر به يې د خپل پروني څاک ونيوو.

هر خای چې به ماشومان ولاړ وو، چا به لاسونه ښورول، چا به د موټر د تېرېدو په وخت کې نارې را پسې وهلې. لېوني جانان به تر دې پرې پورې تر شا پسې کتل. موږ به پر لېوني جانان خندل. لېوني جانان او ماما به موږ د ومره وختدولو چې پر تشو به موږ د شو.

په تلو تلو کې بريالي موټر ښي اړخ ته پر يوه کچه لاره وگرځاو. دغه سړک که څه هم کچه وو خو ږغل يې هم پر هوا کړی وو. د وړه يې نه کوله.

له دې خای څخه د بريالي باغ شروع شو. په باغ کې يې د سړک له يوه اوبله اړخه د پر ښايسته گلونه يښي وو چې

ټولنه لېونۍ ده ..... عبدالقادر مجرم

څنگه راکښته شو، د گلونو ښایسته خوشبویی داسي ښایسته ځای چې تیار پارک وو. د گلونو په منځ کې چې چمن وو. بالښتان پکښې پراته وو. موږ هم هلته کښېستو. د دوی کېښي (بزگر) چای راوړلې. بیسکویټونه او بادام هم ورسره وو.

لږ وخت پس د بريالي پلار هم په باغ کېښي تللی وو چې راغلی یواريې لاد موټر په خوا د تلو هڅه وکړه، بېرته راوگرځېدو. خدای شته زه پرېشانه شوم چې دغه بیا څنگه دلته راغلی دی.؟

ده تر رارسېدو له مخه خنډل. له موږ ټولو سره یې روغېر وکړی ویل یې زړه خومي غواړي چې ستاسو په شان لټي وکړم خو څه وکړم. یو وخت تېر دی بل زموږ لوي اجازه نه راکوي. ستاسو لېونتوب اولټي بېخي ډېر خوند راکوي. خود خپلو له وجي نه شم د سره کښېستای بیا به وایي چې دی هم لېونی دي.

دا بريال ډېر یې لارې هلک وو. هغه هم د ده قصور نه دی، قصور زموږ دی. موږ خپل ماشومان د علاقې له عامو خلکو سره نه پرېږدو. د دوی تربیت داسي وشي چې بیا زموږ له اختیار څخه هم ووزي.

ټولنه لېونی. ده ..... عبدالقادر مجرم

بريالی چې له کومه وخته ستاسوسره ملگری شوی دی، له هغه ورځې یې بیا داسې حرکت نه دی کړی چې زه یا یې مور په خفه شو. یو سهار وختي راپورته کېږي لمونځ په جمع کوي. سبق له پروخت ځي او پروخت راځي. هان خو دا خپل تربرونه او همزولي ځيني ناراضه دي. ورته وايي: "البونيان او لغريان څه کوي؟" خو دی یې داسې ځواب وکړي چې هغه په خان حېران کړي.

ما پوښتنه ځيني وکړه.

"حاجي صېب! دا ولي تاسو خپل ماشومان له عامو خلگوسره نه پرېږدي؟"

حاجي صېب: "زويه! بس خپل غرور مو په غاړو کېني لوبدلی دی. نور څه دي؟"

د بريالي پلار ويل تاسو خپل مجلس وکړی. زه ځم. موږ رخصت ورکړی.

موږ بېرته راغلو خپله گپه مو شروع کړه. لهونو او موڅي ماما ښه وځندولو. په دې وخت کېني د بريالي دوی کشي (بزرگ) شني چای راوړې. موږ چای څښلې نو ما له بريالي څخه وپوښتل.

ټولنه لېونۍ ۵۵ ..... عبدالقادر مجرم

”بريالیه! په تاسو کښې دا پېښې ولې نه کېږي؟“
بريالۍ: ”ياره! ډېر چالاکه یې. ته بیا اوس له ما انټرويو
اخلې. څه ستا خوښه ده!“

په اصل کښې خبره دا ده چې موږ خپلې پېښې ځای پر
ځای حل کړو. ستاسو رنگه څو نه یو چې یو را شي
وايي ”پلانکی حق نه را کوي بل را شي پلانی ناحقه دی.“
هلکه خو له پلانکي سره په یو بل چا حساب وکړه. موږ
ته د څه پاره راځې. موږ خو له خدایه دا غواړو چې یو
څوک را شي بیا یې نوموږ ته را پرېږده. ویې خندل.

”ياره! تر دې پورې یوه خبره را په یاد شوه. یوه ورځ ډېر
خلگ را ټول شوي وو بابا ته مي راغلو. یو دوو کسانو یو
بل ته د ورسې کولو ست وکړو. اخیوه قسم وکړو هغه بل
وینا شروع کړه.

د هغه په وینا کښې کله یو ورو غورزه کله بل دبل په هغه
کښې، چا به ویل ”پلانکی او پلانکی ستاسو مخالف
دي، چا او چا به بل په گوته کړو.“ یوسری چې تر اخره
چوپ ناست وو.

بابا هغه ته وویل ”پلانکیه! ته یې په زوره راویستلی یې.
که تادوی راوستلي دي؟“

ټولنه لېونۍ ده ..... عبدالقادر مجرم

هغه سړی یوه گړی، چوپ ناست وو بیا یې ویل "مشره! که رښتیا درته ووايم راغلی خو په دې وو چې له تاسره پر یو څو قومي خبرو وپغښوو لېکن خلکو خبره څه بلې خواته بوتله.

زه به څه داسې خبره درته وکړم. ته داسې وکړه چې دا ساده خر پر اولس چې پوندي یې چاودلي وي، ډیري یې له خاورو ډکې دي، دا د خان کره. په خدای که دي د دنیا یو طاقت هم خواب وکړي".

بريالي وویل یاره دا خبرې پرېږدی له دغو خبرو زه کور تنگ یم، ماماته یو څو گپې لاکړه داسې ښه خوند یې وکړ.

ما هم خان لږ تکیه کړی. ماما د شاه بهرام د پې نکل شروع کړی. د ډوډی خورلو تر وخته پوري نکل شروع وو. شاه بهرام یې دومره غټ کړی وو چې پوره ښار به یې پر اوږه را اخیستی وو چې په نکل کېښې به د خندا ځای راغلی، لیونی جانان به پورته شو، پر پونده به څرخېدو. اتن به یې شروع کړ. په دې وخت کېښې ډوډی راغله.

د ډوډی خورلو پس بريالي (ایل سي دي) خونې ته راوړله. سمه یې کړله.

ټولنه لېونی. ۵۵ ..... عبدالقادر مجرم

د شپانه مېموري يې ور واچوله . د شپانه په مېموري
کښې د کوچيو نجونو داسې عکسونه وو (يوې ښځې په
مېرې لوپشلي بلې په د اوبو گوډۍ را اخیستې وو بلې په
دوډۍ پخوله . د رمو د غره په سر کښې د مېرو او ورو
وريو د رمو عکسونه ، اوښان او خره په کډو بار ، په سر
کښې يې چرگان او واړه وري ، واړه ماشومان . د شپون له
يوې ډېرې ښايستې نجلۍ سره گډه عکسونه . د شپون د
شپلۍ بېل بېل رغونه خو يو دوي داسې وېديوگانې چې
بېخي د کتلونو وي (موږ ورته حېران دريان شو .

بريالۍ : ته دا غريبان وگوره په موبایل هر رنگه عکسونه
باسي . وېديوگانې جوړوي . د دوی خو دا خيال دی چې
بل څوک يې نه شي ليدلای ، کله چې موبایل د موبایلونو
دوکان ته يوسي ، هغه يې گرده مېموري په خپل کمپيوټر
کښې کښېږدي بيا يې نو په پيسو خلگو ته په موبایلونو
کښې وراچوي .

دی خوار خولا په دې هم نه دی خبر چې مېموري ریکور
کېږي هم . دا تېزه دنيا ، مري له قبرونو را باسي
يعني ديليت شوي مېموري ریکور کولای شي .“

ټولنه لېونۍ ۵۵ ..... عبدالقادر مجرم

په دې وخت کېښې د ماښام ډوډۍ او ترکۍ ترسه یوځای
سره راغلو. د ډوډۍ له خوړلو پس بې څه ویلو لېونی
جانان ولاړ شو پر کټ وغځېدو. ما هم اودس او لمونځ
وکړو ویده شوم.

ټولنه لېونی ده ..... عبدالقادر مجرم

---

(15)

په هسپتال کښې مو ډېرې شپې وشوې .
سهار وختي ور خلاص شو - زما کشر ورور
روغاني راوړې، کومې چې ادې زما د پاره ورکړي
وي . لېونی هم را وپښ شو - زه پوهېدم چې زموږ
خبري اوري

لېونی: "مري که يې وژنې! د ادې د لاس روغاني.
دي - تر ادې قربان شم . څومره بې مفاده مينه يې ده .
له هسپتاله څخه چې رخصتېدوله ادې سره به
وينو - بختوري يې چې مور دي ژوندی ده او هم دي
گرانوي".

هر وخت چې به چای، ډوډی، يا د خوړلو بيل شي
راغلی لېونی به اتن شروع کړی خندل به يې خو په
دې ورځ به يې يو ځل ماته بيا زما ورور ته بيا د
روغاني په خوا جبران جبران کتل بيا داسې وچ
شولکه بت . تر سترگو يې اوښکې را روانې شوې .
داسې ښکارېدولکه په سوچونو کښې چې ډوب
وي - زه په دې پرېشانه وم ما ويل يې هوښه نه شي ."

ټولنه لېونی، ده ..... عبدالقادر مجرم

ورور ته مېې رخصت ور كړې، زه د لېونې څنگ ته
ورغلم ورسره كېنېنستم . په خپل دوسمال مې
اوبنكې ورپاكولې . ده مې لاس ونيو، په اشاره يې
منع كړم زما پر لاس يې خپل دواړه لاسونه وگرځول
- بڼه تردې پرې پورې يې وژړل بيا را كېنسته شو . په چپه
خوله سره يې روغاني له چاې سره وخورې .

ما يې هم خاموشي نه ماتوله چې له چاې څخه
فارغه شو، ماته يې په خېر خېر كتل . يودم يې
وځنډل .

”مړې كه يې وژنې! نن كيسه نه غواړي؟“

ما ورته وځنډل .

”ولي نه“

لېون: ”مړې كه يې وژنې! اورور كه! يو ورځ زه،
صالو او لېونې جانان د موځي ماما ترې ته ورغلو-
هغه ماسټر (كوم چې شاعر وو) موږ چې كور ته
ورغلي وو. هغه كيسه دې په ياد ده؟“

زه: ”هو ولي نه؟ ټكي په ټكي مې ياد ده.“

لېون: ”مړې كه يې وژنې! بيا خونو د پرد كار سړي
يې نو چې د موځي ماما ترې ته ورغلو-“

ټولنه لېونې ده ..... عبدالقادر مجرم

ماستري بند وال ناست وو اخبار يې مخته خور وو۔
موږ هم د دۀ وڅنگ ته كښېنستو۔ د روغبره پس
دۀ هم اخبار سره ټول كړو۔ چاى راغليې۔ ماما هوتلي
ته وويل
"دوي چاينكيې نورې راوړه۔ تۀ نه وينې چې لېونو
راغلي دي"۔

هوتل والا هم وڅندل روان شو۔

يو موټر سايكل چې يو ځوانكي هلك پر سپور
وو، موټر سايكل يې له لېونې سره نژدې تېر كړى۔
لېونى را ټولوت، ويې وپړولى۔ د موځي ماما پرش
يې په هلك پسې وړ ختا كړى۔ هلك يې په څټه
كښې وويشتى۔

هلك بېرته راغبرگ شو چې څۀ به يې ويل پر
ماستري يې سترگې ولگېدې۔ هيڅ يې نه وويل۔
بند وال صېب ورته وويل

"زويه سړى خيال كوي۔ موټر سايكل وي، كه
سايكل، كه موټر په پام يې چلوي"۔
هلك په اصل كښې د ماستر صېب شاگرد وو ځكه
يې له ماستر او لېونې څخه معافي وغوښته۔

ما سوچ وکړی چې "اوس هم په ټولنه کېنې د استاد
او شاعر قدر شته . که ماستران او شاعران خپله
ذمه واري په صحي مانا پوره کړي . پر ټولنه بڼه اثر
لوېدلای شي".

هغه هلک هوټل والا ته زموږ د چای روپۍ هم ور
کړې وې نو بند وال ويل
"تر دې هلک پورې يوه کيسه درته کوم .

خوانان پېغلي تېښتوي . ته په دې خبر يې چې
په دې کېنې داسې هم شته چې خوراو ورور
کېږي . دا خواران په دې نه دي خبر چې زما د مور
د دې له پلار سره ياري وه يا د دې د پلار زما له
موره سره ياري وه او بل داسې هم شته چې د بل
د بنگلې او موټر عکسونه ورنسکاره کړي نجلۍ .
تېر باسي چې ورسره وتښتېږي . هغه د بل په
خونو کېنې په سوال د ژوند شپې او ورځې تېره
وي .

داسې هم شوي دي ياري د يوه ورسره وي کله
چې د تېښتې وار شي بل ورولېږي . په شپه
کېنې د بل تر کوره سره لار شي . د بل په کور

ټولنه لېونۍ ده ..... عبدالقادر مجرم

کښې چې په رڼا کښې سره وويني نو نجلۍ حقه
حېرانه کښېني ياله هلک سره يوې نجلۍ قول
کړی وي ورسره وتښتېږي بله دا خو ښکاره خبره
ده چې دا سړی دی که نجلۍ له عېبه نه دی
خلاص:

لېونې: "سړی که يې وژنې! درخه چې خود پر
ناوخته دی." بندوال ماما ته ويل

"ته به را سره ځې. دالېونې يو پيرته بيايو ما
پېژني. ته به ورته ووايې چې دامې وروردی."
ماما ورسره خوښه کړه.

موږ هم را ولاړ شو. ما ستر له مخه شو موږ
وريسې. په تلو تلو کښې يو سرای ته وردننه
شو. د يوې خونې ومخ ته څو ښځې او نارينه ناست
وو. موږ هم

د دې خونې ومخ ته کښېستو. بيوودنه ورتلو.
موږ د خپل وار په انتظار کښې ناست وو. دې
تندارې ته موکتل چې يو ځوان او يوه ښځه به
راغلو هغه خالي خونې ته به تېر شو. نور چې به
راغلو هغې بلې خونې ته به تېر شول. يو وخت به

ټولنه لېونۍ ده ..... عبدالقادر مجرم

دورې ووييابه راووتول. نور به هغې خونې ته ورغلو.

دا يودوه نه ولکه څومره چې د خونو شمېر ډېر وو دومره هم د دې ښځو او ځوانانو شمېر وو. زه چې له بتدواله مي په قصد پوښته وکړه. "ياره! په دې نورو خونو کېنې هم پيران ناست دي؟"

بتدوال: "وروره! دا پير نه دی. دا يو تگ دی د دې پير په بهانه د ښارنر او ښځې راځي ملاقاتونه سره کوي، خپل مطلب تر سره کوي." زه: "تو دا پير په دې بد نه وړي؟"

بتدوال: "ياره! يو خواته خان نه پوه کوي. سر خلاص کړه ياره!"

څه وخت پس زموږ وار راغلی کله چې خونې ته ورغلو. په خونه کېنې يو سپين ډيری گردی سړی ناست وو چې مخ ته يې يو وړوکی تېبل، پر هغه سر بېره سپين کاغذونه، قلم او دوات پراته وو، موږ کېنېستو.

پير: "دا موڅه دی؟"

ټولنه لېونی ده ..... عبدالقادر مجرم

هوهي مانا: "ورور مې دى".

پير: لېونى ته وکتل. "عجبه خلگ يا ست چې قريب تر مرگه ورسوى يا يې تر ډېر ويا يې را ولى".
زه: "خوندزاده صېب اوس به خداى کوي ته به کوي".

پير: "اوس به د کلونو ناروغه په يوه ورځ را باندي جوړوي، که نه شو جوړ ته يې بل ملا يا ډاکټر ته وړي. په ما پسې به ډغېږې چې د دې سړي دم او تاويز يو کار نه کوي".

هوهي مانا: "خوندزاده صېب! بله خواته نه ځم. پير ډېر وگرځېدم فائده يې نه کړه وه. اوس به خداى کوي ته به کوي".

ده چې د لېونى لاس پر هغو سپيتو کاغذونو برسېره کښېښودى، په قلم يې سوکه سوکه وټکاوه. وليکه د ده ناروغي.

هغه کاغذ يې له هغه نورورا بېل کړو. په خپل لاس کښې يې نيولى وو. ماماته يې باکس په لاس کې ورکړو، يوه تېلې. ووه، تردې کاغذ لاندې يې وگرځوه. ماما چې تر کاغذ لاندې تېلې

ټولنه لېونى ده ..... عبدالقادر مجرم

گرخوله چې کله پر کاغذ توري ښکاره شو. زما د
زړه ترک شو، وويرېدم.

په زړه کېنې را وگرځېدو چې رښتيا ته سره
و درېدو.

پير و خندل.

پير: "په دې سرې تعویزونه شوي دي. اوس به که
خیر وود غویي هه را کوي."

هاله: "خود يې در کوم. دی دي خدای را جوړ کړي."
يو څښت تعویز يې ور کړو.

پير: "دا واخله. خدای به يې جوړ کړي. پوخ تعویز
به که خیر وو، هغه ورځ در کوم چې غویي دي را
ويستو."

چې را ووتو سل روپۍ مو پر هغه تېپل
کښېنودې

پير: په ترڅه لهجه وويل.

"ډاکټر ته چې ور شئ هم فیس ور کوئ، هم د زرو
روپو دوا اخلئ. که وار د شکرانې شي بیا سل
روپۍ بډی."

موږ راووتو. په لارې موله بندوال څخه د کاغذ پوښتنه وکړه.

بندوال: "کاغذ يې په شيدو ليکلی دی يا د پيازه په اوبو. دا دومره کيسه نه ده".

ايسوس: "مړې که يې وژنې! دا بنڅې اوس ټولې د عزت منو کورنيو وي؟"

بندوال: "نه ځينې هغه بنڅې دي چې زه دي اوس ورولم".

زه: "چېرې خو؟ څنگه ورڅو؟"

بندوال: "هغو جونگړو ته".

ايسوس جانسان: "مړې که يې وژنې! څنگه ورڅو چې نه دوی موږ پېژني نه موږ دوی پېژنو".

بندوال ماسټر: "ته بې غمه شه. ما پرون لايوه ته روپۍ ورکړې. دی مې پوه کړ. تاسو هسي په ما پسې راځئ".

ماسټر روان، موږ ورپسې شو چې جونگړو ته ورسېدو، يو تورکی ځوان ولاړ وو. خيرنه خولۍ يې په سر وه، دی له مخه موږ ورپسې شو. په جونگړو کښې روان وو، ځادر ونه مو پر سر و

ټولنه لېونۍ ده ..... عبدالقادر مجرم

اچولي ووچي په يوه جونگره کښې مودوه د
بنار ښه مشهوره کسان په سترگو شو چې تر هغه
تېر شو، د دوی جونگرې ته وردننه شو۔ مور
کښېستو هغه خوان پر خپله مور یغ وکړې.

سوري: "هغه واررگی، چیرې ده۔ ورته ووايه چې
چای پخې کړې".

ماته يې خوند نه را کاؤ۔ رښتیا خبره وه چې هم
شرمېدم، هم وېرېدم نو مې بندوال صېب ته سوکه
ووېل چې "چای څه کوو خو".

بندوال: "ته صبر وکړه۔ زه په چل چل کښې خپلې
پوښتې ځینې کوم۔ غواړم چې تاسې دا هر څه په
خپله هم ووينی هم يې واورې".

پنځلس، شل مینځه پس یوه ښایسته نجلۍ، تک
سپین اتنگي، اوږدې زلفې، تور کاکل يې په سپین
مخ خور وور، واړه غاښونه، دنگه ونه داسې
ښایست چې ما په خپل ژوند نه وولیدلی. ښکلې
جامې داسې ښکارېدو چې دا هر څه زمورېد پاره
شوي وي. چای يې راته کښېښودې، واړه يې

ټولنه لېونۍ ده ..... عبدالقادر مجرم

وختدل .هغه ځوان کوم چې يې موږ راوستي
وو، هغه ورته ويل.

”واوري! دغه دي هغه ځوانان ما چې پرون درته
ويلي وو.“

بنډوال: ”تورکي ځوان ته) واورگي. دي څه ده؟“

ځوان: ”کور ودانه مې ده.“

زه چېرې شوم چې خدايه! ته دا تورکي او دا
بنايسته ښځه .دې چېرې انتيا مجبوره کړم نومې
ورته وويل چې ”واوره له کومه ځايه ده او څوک
ده؟“

ځوان: ”واوره زما د اکالورده.“

دې خبرې لا پسې نور چېرې کړم چې څنگه کېدای
شي مور يې توره، پلار يې بې خوله بيا څنگه ده
واوري جوړ او رنگ له دوی څخه پېل دی .زه لا په
دې سوچ کېسې وم چې د واوري مېړه او مور ووتو
ويل يې چې ”تاسي له واوري سره گپه وکړئ، موږ
گرې پس راځو.“ زما زړه لا په ټوپونو شو چې دا بيا
کومه معامله ده.

واوري پروني له سره کښته کاوو، بنډوال ورته ويل.

ټولنه لېونۍ ده ..... عبدالقادر مجرم

”واوري! ٽڪري پر سر سم ڪره . موڙد هغه نيت
خلگ نئو يو، نئو دلته تاله ددي د پاره راغلي يو چي
تاته په سپڪ نظر وگورو. موڙد يو اڃي له تاه سره په
دي نيت وينو چي له تاهه يو څو پوښتنې وگورو.
له دي خبرې سره د واوري پر مخ د خوشالي رڼاله
ورايه ښکارېده.

دلته زه هم مطمئنه شوم او بندال پوښتنه ځيني
وڪره . ”واوري! دا خلگ چي دلته راځي، په دي
کښي ستا خوښه موجوده وي؟“

واوره: ”نه زما خوښه نه وي . دوي پر موڙد پېسې
اخلي، خپله هيڅ ڪار نه کوي . دلته خلگ راوړي .
اوس تاه ويل چي موڙد اسي خلگ نه يو، زه ډېره
خوشاله شوم . دا اول وادي چي دي جونگري ته
اول وادي اسي خلگ راغلو چي هغه اسي نه کوي.“

زه: ”واوري! يوه پوښتنه كوم، شرمېږم هم . دا ته
ولي له دوي څخه په رنگ جلايي؟“

واوره: ”دلته خو رنگا رنگ خلگ راځي نو زموږ
اولادونه خوبه خامخا رنگا رنگ وي.“

د واوري مېرۍ دېغ را وکړ چې ژر کوي. تر ما بنامه
پوري قول خومي نه وو سره کړي، نور مېلمانۀ
راغلو.

زه: "واوري د دې دوو خبرو لا ژر ژر خواب را کړه".

واوره: "لکه څنگه؟"

زه: "يوه دا چې تاسو دانه غواړي چې له يو بنۀ عزت
مند سره واده وکړي."

بله دا چې دلته دا خلگ راخي. په دې کنيسي و تاته
دا درک در کوي چې دا خود هغه سړي ورور يا
زوی نه دی چې پرون يا هغه بله ورځ راغلی وو."

واوره: "د عزت ژوند به ولي خوند نه را کوي خودا
خپل خاندان نه شم پريښودلای."

بله دا چې زموږ له دې سره کار نشته چې دا د چا
زوی يا ورور دی خودا کومي روپۍ چې پر موږ
اخيستل کېږي، دا هم زموږ په بنه نه دي. دا دوی
پر کرکانو او چرسو ور کوي."

زه: "واروي! ستا يې کورودان چې موږ ته دي پاک
خوابونه را کړو او په موږ دي باور وکړ چې موږ
دا د دې د پاره نه کوو چې ستا سو توهين وکړو

ټولنه لېونی، ۵۵ ..... عبدالقادر مجرم

يا مو عزتونه واخلو . دا صرف او صرف د ټولني
دا صلاح د پاره كوو چې له تا سو سره ولي داسي
كېږي؟

موږ هم خپل سر و نه پټ كړو چې راووتو، راغلي
مېلمانۀ هم داسي خلك وو چې خان يې ډېر صفا
صفا كاوو.

لېونې جانسان: "مري كه يې وژنې! لسمه ورځ
ما خيگر به زموږ هوټل ته راشئ، زما مېلمانۀ
ياست".

زه: "ستاسو هوټل چيري دى؟"

لېونې جانسان: "مري كه يې وژنې! هغه اوله ورځ چې
پكښې ناست وم، تا وپېژندلم . هغه چوله چې
كوي زما مشر ورور دى . دا چائينكې چې وږي
زموږ تر ټولو كشر ورور دى . اوس د الله په امان".

وو: ورځه پر خداى مو سپارلى يې.

په دې وخت كښې بيا دروازه خلاصه شوه، هغه
ترسه دتنه راغله . لېونې اتن واچا وو له اتيه پس زه
اونرسه دواړه راووتو.

ټولنه لېونې ده ..... عبدالقادر مجرم

(16)

لېونې: "مړې که يې وژنې! په ټاکلې ورځ هوتل ته سره راغلو.

لېونې جانسان: بندوال ماسټر هم راغونښتی وو. ټول په هغه موټر کېنې سپاره شو چې لېونې په کرایه نیولې وو چې له بناره ووتو، موټر د بنسته ته وگرځېدو، په شگو او پوټيانو کېنې روان وو چې کله موټر ودرېدو موږ را کوز شو.

ماجت مو وليدی چې د لېونې وکورته د پرنژدې وو. ملاد ماجت شاته د محراب وڅنگ ته ولاړ وو، په غوږو کېنې يې گوتې نیولې وې اذان يې کاوو.

لېونې جانسان: "مړې که يې وژنې! ماجت ته ځی که لمنځونه کور کوو".

ماټر: "کور لمونځ زه در کوم".

د میلمنو خونې ته دننه شو. د پره غټه خونه وه چار پېره نالی. هواري وې، بالبنستونه پراته وو. درې څلور الماری چې له کتابونو ډکې وې. موږ لمنځونه وکړو. د کلي سپین ږيري او ځوانان هم له مولوي صېبه سره لس دولس وو چې راغلو. موږ ورولاړ شو په لاس مو پر خپل وار له هر چا سره روغېر وکړ چې موږ بېرته

ټولنه لېونې ده ..... عبدالقادر مجرم

کښېنستو، د لاس مینځلو اوبه هم راغلي - د سترخوان هوار شو - د ښوروا کاسې راغلي، ورسره ښې تورې او سپینې غوښې هم راغلي - ډوډۍ وخورل شوه ملاصېب دعا وکړه د سترخوان ټول شو.

یوه سپین سړي (لېوني جانان تر لاس نیولې راوسته) د یو بل سپین ریسري وڅنگ ته یې کښېنوله - موږ له هغې مورکۍ سره روغېر وکړې چې کله له روغېره پس چیتیا خوره شوه.

لېوني جانان: چیتیا په دې ډول ماته کړه.

"سړي که یې وژنې! دا زما مورده چې په ټول کلي کېنې په بې شرمه ترور مشهوره ده - موږ وروڼه د بې شرمې په زامنو مشهوره یو - دا زموږ مور کومه بې شرمې کړې ده - دا خوبه په اخیره کېنې درته ووايم او که رښتیا درته ووايم زه دې بې شرمې مور ودې کار ته مجبوره کړم یا هغې ورڅپې چې د یو چا جوگۍ اور اخیستی وو - چا خاوري پر غورځولې، چا اوبه - ښځو چيغې وهلې چې د شپږو میاشتو ماشوم دتنه پاته دی - خلگ ډېر ولاړ وو خو څوک د اور او هغو کارتو سوله وېرې دتنه نه ورتلو (کوم چې په صندوق کېنې پراته وو) - ما توکل کړی پتو (څادر) مې پر خان راتا وکړو - څو بالټۍ اوبه مې پر خان تویې کړې، په بسم الله سره وردتنه شوم - هغه د شپږو میاشتو ماشوم مې روغ ټولنه لېونۍ ده ..... عبدالقادر مجرم

رمت تر اور راويستو چي کله هغه ماشوم مور په غېږ کښې ونيوو.

زه کښېنستم د دغې جوگي په اور کښې وماته ټول پښتون ښکارېدو او دا ماشوم يې نوي نسل - دا چې په ټولنه کښې مې خان لېونی کړو، سبب يې دا وو چې له هغې ورځې دا ټولنه وماته هغه جوگي ښکارېده - نوي نسل هغه ماشوم او دا کار يې له لېونتوبه کېدو هم نه - نن که زه د کلو په لېونتوب کېږم روغ سر کور ته راغلی يم - هغه د دې دوو کسانو برکت او مرسته وه چې نن يې زه د احسان بدل نه لرم - تش په شکر به يې عذر کوم - دا هغه کسان دي چې نه ستړي کېدونکي دي - دې دوو کسانو له ما سره په دې کار کېښې ډېرې ستړي يورې او ډېرې بدې بدې خبرې يې وځغملې.

دې دوو کسانو ته نه ما خواست کړې دی، نه مې څه معاوضه ورکړې ده - کله چې زه په لېونتوب کېښې دې دوو کسانو وپېژندلم نو زما يقين شو چې په ټولنه کېښې سړي شته، اعتبار نشته - خیر را به شو ښځو ته - له هر چا چې مو پوښتنه وکړه يا يې اوس له تاسو کوم چې ښځه څه ده؟ هغه به ووايي چې "ښځه ډېره عاجزه مور، خور او لور ده" - دا هر يو د سره مني.

که ورته ووايي نن مو ډاډري کسان له تاسو دا پوښتنه کوو چې له هغو عاجزو او مظلومو سره ټولنه لېونی ده ..... عبدالقادر مجرم

بد کبړي - ظلم او جبر ورسره کبړي - خلگ يې تېرياسي -
پنځه پنځه يوي پنځي ته ورځي - په عکسونو او
وېديوگانو يې د بنساردوکانداران کاروبار کوي - ټول
په خبر يو - نن نه خان شته، نه ملا، نه ملک، نه پير، نه
فقير چې راپورته شي چې دا ولي کيږي.
ستا سو به ياد وي چې کله دلته جنگ راغلی - د جهاد په
نوم چنډې کېدلې چې مسلمانې خوندي مري -
مسلمانې منډې سر تورې شوې.

نن هغه خلگ چيري دي چې راشي ويې گوري - دا خو
هغه خوندي، منډي نه دي چې د جوماتونو په دروازو
کېسي ناستې دي خيراتونه غواړي - دا هغه دي که نورې
چې بله زه دېلې ژبې او بل مذهب نه کوم - انسانيت خبره
بېخي نه کوم.

دا د هغو مسلمانو مجاهدينو خوندي او منډې دي چې
نن په لڅو پېښو زما او ستا په بازارونو کېسي خيراتونه
غواړي -

دلته يې سترگې له اختياره ووتې - سريې کښته کړو -
څه وخت پس يې له اوښکې ډکې سترگې راوړولې -

لبونې جانان: "ته دې بدبخته قام ته وگوره - پنځه يې
ډاکټره، استازې نه ده خوښه - سوال دي کوي، سوالگره
پروا نه لري - په دې وخت کېسي پېر، ملا، فقير، خان او
خوار ټولو سترگې پټې کړي دي - دا پنځه نه وينې - ولي
ټولنه لېونې ده ..... عبدالقادر مجرم

که یې ولیده بیا خویيې ډمه واري جوړېږي چې د دې
خواري ښځې سره مرسته وکړي.“

بیا یې لکه ماشوم په چیغو چیغو وژړل چې کله یې
اوبښکې پاکې کړې.

نبوتی جانسان: “یو بله خبره- نن مې دا خبره په غور واورئ
- که نن د یو څو کسانو د لونیو او خوندو عکسونه په یو
اوبل دوکان کښې خرڅېږي یا یې گوري- ته پروانه په
کوي، زه پروانه په کوم نو سبا زما او ستا واری- په
خدای که خانه ته پاته شې یا ملا ته- که چیرې ښځه د
خپل حق غوښتنه کوي- ملا تا د هر کور و سړي ته
سوتی په لاس ور کړی- هغه د خپل کور په دروازه
کښې ولاړ دی، وښځه ته د وتلو اجازه نه ور کوي.

نن هغه خلگ ولي تا تر لاس نه نیسي چې دا بد مرغی
او بد نامی ولي پېښې شوې.

نن زه و خپلو مندو ته دا وایم چې په کومه ورځ ستا میره
او ملا صېب سوتی وغورزاؤ- د دود او دستور لمنه
یې ونیوه- په هغه ورځ که دي لور سوتی نه شورا
اخیستای- ته یې را واخله- وملا او خپل میره ته لیکه
کش کړه چې نن نو په خدای که زما لور په پتو سترگو
په لکونو روپو خرڅه کړې.

ټولنه لېونی ده ..... عبدالقادر مجرم

که چپري بيا هم جرأت و کړنو دغه حال به يې وي لکه
زما د مور چې نن يې هم زامن د بې شرمې په نوم پېژندل
کېږي.

وهغه بله خواته بيا ازاد خياله گډې دی - وایي
چې "وېنځه ته د و سره ازادي ور کړئ چې څه کوي هغه
دي کوي".

دا غوښتنه دلته هغه خلگ کوي چې خپلې
خوندي، مندي په څو پردو کېني نغاړي چې کله يې له
يوه کوره تر هغه بله بيا يې يا يې په پرده کېني د موټر په
تورو شيشو کېني تر داکټره وري بيا وډاکټر ته هم
ووايي چې دا نور خلگ وياسه.

اوس که ښځې يو فيصد ازادي اخيستي ده - هغه هم دې
ازادو خيالونه ده ور کړي - دا ازادي هم ښځو ته دوران
ور کړي ده - په يو فيصد ازادي کېني ښځو دې ټولني
ته نهه نوي فصيده بدې او بد مرغۍ را وري دي.

يوه بله خبره، که مو اوس ښځه په پروني کېني نغښتې
ده يا مو په څلورو دېوالونو کېني ترلې ده - دا زما يقين
دی چې ښځه زياته ازادېږي - ترل يې زياته د چا د وس
خبره نه ده - که د څلورو دېوالونو په ميان کېني نغم
(کډی) وروکاري لاهم.

زه: ، بازک (باو محمد) صالوجان د ادري د دواړو ډلو
مخالفه نه یو بلکې تجویز دی - دلته هغه د چا خبره چې
ټولنه لېونۍ ده ..... عبدالقادر مجرم

وای "پر خپله بنځه د فولادو د بوال راگرځوي د بل پر بنځه يې د شگود بوال نه دی خوښ".

دا ناروغې زموږ په درسته ټولنه کېنې شته. دا بيا بېله ده په يو چا کېنې لږ، په چا کېنې ډېره لږکين خلاص نه ملا، نه خان، نه پېر، نه فقير او نه مزدور دی.

د اختلاف حق هم تا سولری هم يې موږه خبره ده چې خپلې ټولنې کوم. زموږ په خيال تر ټولو ښه خبره دا ده چې په بنځه اذادي وپېژنو. زموږ په ټولنه کېنې بايد وښځي ته د دې د صلاحيت مطابق ازادي ورکړل شي او تعليم يې لازمي شي. له دې سره سره دا اختيار ور کړل شي چې ويلايي شي، زما دا سړی خوښ دی. تا سو ورسئ ويې گورئ چې ژوند او کردار يې څنگه دی بيا ميد دی چې ټولنه پر سکونه شي.

اوس راځم د خپلې مور يې شرمې ته. زما مور تر پنځمه سبق ويلی دی ځکه دا بې شرمې ځينې وشوه. دا کليوال ناست دي. په موږ کېنې دا دود وو چې هر چا به واده وکړو. دريمه شپه چې به سره يوځای شو، ميرۀ به يې اول قسم ورکاوه چې له چا سره خودي ياري نه ده کړې. هغې که هر څه کړي وو، مجبوره وه قسم يې خوړلو.

موږ په کلي کېنې د بې شرمې په زامنو مشهور وو چې کله زه په ښۀ او بيد پوه شوم، له مور ه مي پوښتنه وکړه. ټولنه لېونی ده ..... عبدالقادر مجرم

دا هغه ده مخامخ ناسته ده۔ هغه سپين پيرى چې يې وڅنگ ته ناست دى (هغه مې پلار دى)۔ مور كې راته وويل ”زويه! كله چې زه راواده شوم۔ پلار دى دريمه شپه قسم راكاوۀ چې له چا سره خودي ياري نه ده كړې“۔ ما ورته ويل ”ته اول قسم وخوره۔ تا خوبه ياري نه وي كړې“۔ دى ووتو بيا يوه مياشت پس خپل پلار راوستو۔ له هغې ورځې ټولې بڼې له دې عذابه خلاسې شوې۔ اوس مور دې درو كسانو د دې ټولنې ناروغي تر خپله وسه در په گوته كړې ده۔ علاج يې اوس ستاسو كار دى“۔

لېونې وماته مخ راوارا ووستابه دا خيال وي چې بازك په كيسه كې څنگ راكې شو؟
بازك زمانوم دى چې وتاته په هسپتال كې پروت يم ته مې لېونې بولې
په دې وخت كې دروازه وټكېده زه ورولاړ شوم

(17)

سهار وختی راپورته شوم، اودس اولمونځ مي وگردي مي
هم رايښ کړي، راورتم هوتلي ته راغلم د چای مي ورته
وويل - مخامخ بېکړي ته ورغلم يو ښه کپک مي
راواخيستو بېرته راغلم - لېوني هم اودس اولمونځ کړي
وو، تلاوت ته ناست وو، قرآن مجيد يې په دوو سمال کښې
ونځستلو، لوړ يې کښېښودو، بېرته راغلي پرکت چوپ
چاپ ناست وو. داسي په سوچونو کښې ورک وويو واريو
وار به يې لاس لاهم وځنډلي - کله چې هوتلي چای
راورلې، دروازه خلاصه شوه، دی د سوچونو له دنيا را
غبرگ شو. راغلي له ماسره پر خپور شوي کالي کښېښتو
بيا يې هوتلي ته وويل
"ياره! يودوي چاتينکې نورې راوړه، روپۍ خويې هسي
هم بل ادا کوي - ما چای واچولې - ده ژر زيوه پيالو
ورپورته کړه.

زه: "دا کپک درواخله".

لېوني: "هرې که يې وژني! ما خپل کار ته پرېږده".

پيالو يې کښېښوده، ولاړ شو، پريوه پښه وڅرخېدو.

واړوئ، واړوئ، لاسونه راواړوئ راواړوئ

سپين مروندونه په اتني کښي خوندي کويته

نجونو واړوئ، راواړوئ

بیرته راغلی چای ته کنبهنستو- موږ هغه چای څینسلې وې
چې هو ټلې نورې چای راوړلې.

له هو ټلې سره سمه هغه ترکی- نرسه هم راغله- دې د بهرته
وتلو هڅه کوله چې لېونې وروغوځېدو، ترلاس یې ټینګه
و نیوله، راغبرګه یې کړه- دا هم له لېونې سره سم راغله له
موږ سره پر هغه کالي کنبهنسته- لېونې خپلې ناتراشې
کولې، ما او دې پر خندل.

ما له خانه سره دا فکر کاوو چې "ته دا پرېدی بنځه وگوره، له
موږ سره داسې مطمینه ناسته ده لکه موږ چې دواړه د دې
ورونه یو".

نرسې چې کله خپله پیاله وړ پورته کړه، یوه خاشه یې له
کېکه هم ورماته کړه.

نورمه: لېونولا! نن ډېر خوشاله راته ښکاري.

لېونې: "مړې که یې وژنې! روغ رمت شوم- نن به ماته
رخصتې راکوې".

نورمه: لالا! دا خود ډاکټر کار دی.

لېونې: "مړې که یې وژنې! ډاکټر خو به نن راځي".

نورمه: "هولس بچې پر واره و نو را ونه وهي".

لېونې: "مړې که یې وژنې! ستا یې په مخه ښه، ستا یې په
مخه ښه. زه نن ستن نه لگوم".

نورمه: "ولې لالا!".

لېونې: "مړې که يې وژنې! بس زه روغ رمې يم."
نورمه: "لالا! دا يوه ستن لاپاته ده، دا لا ولگوه."
لېونې: "مړې که يې وژنې! درته و مي ويل چې زه نن ستن نه لگوم."
نورمه: "سمه ده".

زه ترسې ته خوره! يوه پوښتنه در څخه کوم - ته چې دې پرېدو خلکو ته راځې، ولي و پرې نه؟"
دې دومره په زوره زوره و خندل، کله چې يې له سره لوبدلې سپين پروني بهرته پر سر سماوو.
نورمه: "لالا! سر مي ځلېرويشتم کال دې چې نوکري کوم."
د دې خبرې له کولو سره سمه ووت.

لېونې: "مړې که يې وژنې! ستا څه خيال دې - زه لېونې يم که دا خلک؟"
زه: "سا دې خداي نه کړي لېونې - لېونې دوی دي".

لېونې راوغورځېدو پر مخ يې مچ کړم "وش! ته و ماته چا را کړې؟"
اوس مي ډېرې شپې او رځې ورسره شوي وې - د لېونې له ناتراشو سره بلد وم.

زه: "تر څه پوري دي وويل چې زه لېونې يم که خلک؟"
لېونې: "مړې که يې وژنې! مابه و خلکو ته وويل چې ښځه داسي هم کېدلای شي يکې يوازي. د ماشومانو

ماشين نۀده نۀ يود.....

زۀ: "ياره! قصور په بنځه كښې نۀ دى. قصور په نر كښې
دى. د بنځې په هره بد كاري كښې د نر لاس وي او بل بنځه
تر نر ايمانداره هم وصيله ناكه او مينه ناكه ده".

چې كله لس بچې شوي، دى را ولاړ شو. د هوتلي راوړى
پتنوس يې پرمخې واړاوه.

ابو نبي: "مړې كه يې وژنې!" - زۀ غزل وايم، تۀ به يې كسر
را سره نيسيې".

زۀ: "سمه ده. دې ته مې بېخي فكر نۀ وو" - د پرېنۀ ريغ يې وو
چې غزل يې پورته كړه.

چاله به ور سم ټول بدن مه پارې پارې
مورې دا د اوس ډاكتران سړى كښې كاږي
اول خونۀ راخي نوپته سفارش نه لرم
اوس تېروم خان په رشوته سفارش نه لرم
صورت مه اور اخلي لمبې باندي بلمې پي
چاله به ور سم ټول بدن مه پارې پارې
مورې دا د اوس ډاكتران سړى كښې كاږي
د دروازې چو كېدار هم دى سترگې وهي
د سپينو خولو خريدار هم دى سترگې وهي
لكه مجنون له خندا شين شين راته كېږي
چاله به ور سم ټول بدن مه پارې پارې

موري دادا اوس ډاکټران سري کښې کاري
په دې وخت کښې دروازه خلاصه شوه، يو ډاکټر څو نور
کسان، هم دننه راغلو.

ډاکټر ماته غصه وکړه ما خو ويل چې يو دی لېونی دی

.....
اخري يې يو بل ته وويل "دوی اوس اوس فارغه کړه. له
هسپتاله يې استېدو جوړه کړې ده" —
لېونی: ډاکټر مخته ور وغورځېدو. "مري که يې وژنې!

ډاکټر صېب! دا چېري ده؟

زه په کښې دا خپلېم."

ډاکټر: "تر هسپتال دباندې يې پوښتنه وکړه."

لېونی: ډاکټر لا ولاړ وو، لېونی زه تر لاس ونیوم، کش يې
کړم. "درځه هغه ځای ته خو. دا ډاکټر صېب چې یاد کړو."

ماله کوره راوړې شيان سره راټولول، ډاکټر ووت. زه خود
لېونی په رخصت مخکې خوشاله وم خود ډاکټر خبرې ډېر
بد تاثیر راباندې وکړې.

ډاکټر ووت، ده ماته چېرې چېرې کتل. بې اختياره مي تر
سترگو اوښکې راغلې. داسې پرېشانه شوم لکه له چا څخه
چې سکه ورور بېلېږي. ما ويل "که دا مغزي ماتې لار، زه به
څه کوم". مخ مي په بله څيښې واړاوه.

لېونی: "مري که يې وژنې! انديواله ولې دي مخ واړاوه؟"

ما په لاسونو پټې او ښکې پاکې کړې، مخ مي ورواړاوه.
ده هغه بستره په شا کړه، ما هغه نور شيان راواخيستو. دی
له مخه، زه ورپسې شوم چې تر هسپتال راووتو، رکشې ته
مي اشاره وکړه. رکشه راغله بستره او نور شيان مو ورو
وځپړول، موږ هم وروختو.

لېونې: "مري که يې وژي! استاده پردي لاره درخه".

رکشه چې په ښار کښې لږ لاره.

لېونې: "مري که يې وژني! دلته يې ودرره، کوز شو. مري که
يې وژني! ژر راځم".

موږ ورته کتل دی هغه دمصالي وړوکي دوکان ته ورغلی
چې ومخته يې بېخي ډ پر تپونه له مصالي پېمانه ښکارېدو.

له هغې خوا چې راغلی، رکشې والا ته يې وويل.

لېونې: رکشې والا ته "سيده پردي سرک درخه".

لېونې: "رکشه ودرره".

موږ ورته کتل لېونې کوز شو هغه دمصالي وړوکي دوکان ته
ورغلی چې ومخته يې بېخي ډ پر دمصالي ډک تپونه پراته

ووله هغې خوا چې راغلی

يوه توره د پلاستيک لوته يې په لاس کښې وه.

لېونې: رکشې والا ته "سيده تانې ته درخه".

تانې ته چې ورسېدو، ده له هغې لوتې خپل شناختي کارډ

راويستو، تانې ته ورغلی. له هغې خوا چې راغلی

”مري ڪه ٻي وڙني! دا ٻي تڏ تان ٻي له ڪار ڇڏه خلاص۔
اوس نو در ڇه ڇي ستا مور ڪي ووينو“.

رڪشه روانه شوه، مالار ورو ٻنود له، ڪورته ٻي ورسولو۔
ماله رڪشي شيان ڪوزول، ده ٻه ڪوڙه ڪنبي اتن وا ڇا وو
ڇي شيان مي ڪورته يورل، راو وٽم ورته و مي ويل ”راخه تڏ
ڇڏه ڪوي ڇي ولا ٻي“؟

ايسوي: ”مري ڪه ٻي وڙني! مور ڪي د ميلمنو خون ٻي ته را
وغواره“.

مي خون ٻي ته بوتلي۔ مور ڪي مي راوغونبسته، مور ڪي راغله
۔

ايسوي: ”مري ڪه ٻي وڙني! تڏ لاڙ شه، زه مور ڪي ته دوي
، دري خبري ڪوم، تازيله مي ده“.

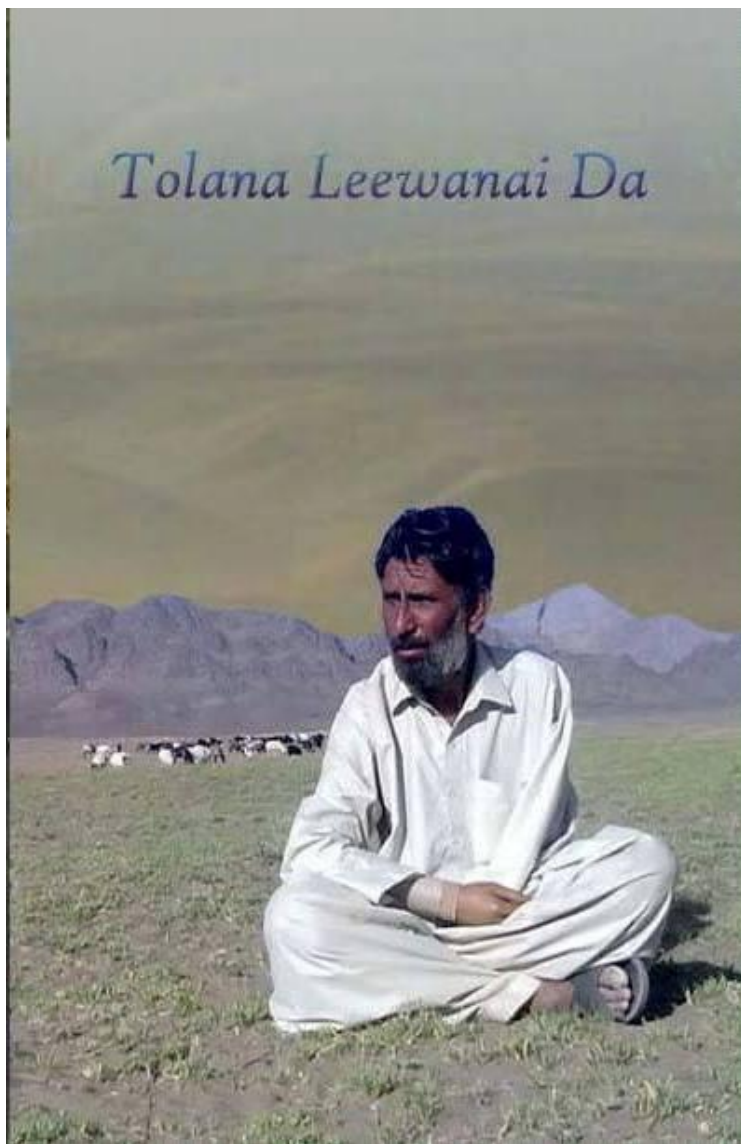
زه راو وٽم ڪورته راغلم۔ لڙ ڳري وروسته مور ڪي راغله د
لهوني لوته ٻي په لاس ڪنبي وه ماته ٻي وويل
”ورشه هغه لهوني له ڙا شين شين ڪه ٻي“۔
زه: ”ولي؟“

مور ڪي: ”ڇڏه خبره يم۔ زويه اڇي زه ٻي وليدم را ولاڙ شو زما
لاس ٻي ونيوو، پير لاس ٻي مڇ ڪرم، ٻه ڇيغوشو۔ لوته ٻي
زما ٻه غه ڪنبي را وغور ڇوله، دي ووتو۔ ورشه وي ڳوره
ڇي خان خود نه ڪري

زە چي راعلم دى په خونه كښې نه وو-د سراى تردروازه
راووتم، په كوڅه كښې مي وكتل، لېونى ولورل كه ما پيدا
كړي؟

Tolana Leewanai Da

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**